Comando

DON BENDELL

AU DANSAT ÎN ACORDURILE EI SUMBRE...

UVERTURA B-52

EDITURA NEMIRA

ASALTUL NORD-VIETNAMEZILOR
ASUPRA TABEREI FORȚELOR SPECIALE A-242 DE LA DAK PEK

DON BENDELL

UVERTURA B-52

AU DANSAT ÎN ACORDURILE EI SUMBRE...

ASALTUL NORD-VIETNAMEZILOR
ASUPRA TABEREI FORȚELOR SPECIALE A-242 DE LA DAK PEK

OAMENII S-AU ÎNARMAT PÎNĂ ÎN DINȚI ŞI S-AU ÎNDREPTAT SPRE BUNCĂRUL LUI BON. ÎMPREUNĂ CU UN SERGENT DE CURÎND SOSIT, M-AM URCAT PE ACOPERIŞUL BUNCĂRULUI ŞI AM AŞTEPTAT ACOLO; AVEAM PUŞTI CU ȚEAVA DUBLĂ RETEZATĂ, DE CALIBRUL 12, ÎNCĂRCATE CU GLOANȚE „DOUĂ NULE"...

Don Bendell, fost ofițer în Forțele Speciale ale armatei americane, a luptat în Vietnam şi a fost unul dintre cei care, pe un vîrf de munte însîngerat, alături de o mînă de Berete Verzi şi de localnici, a ținut piept unei întregi divizii nord-vietnameze. Un episod sîngeros pe care îl descrie cu autoritate absolută, dar şi cu sinceritate, în "Uvertura B-52".

NEMIRA '93

Don Bendell, 1992
THE B-52 OVERTURE

MULȚUMIRI

Ce altceva aş putea să-i spun soției mele, Shirley, prietenul meu cel mai bun, partenerul de afaceri şi criticul cel mai sincer, decît „mulțumesc" şi „te iubesc". Mulțumesc, de asemenea, minunatului editor de la DELL, E.J.McCarthy, agentului meu literar, Mike Hamilton, precum şi managerului Dan Mark.

Dar cel mai mult aş vrea să le mulțumesc în aceste rînduri plutonierului în retragere Don „Commo Willy" Williams, sergenților şi plutonierilor pensionați sau în retragere Charlie Telfair, Jim Hale, Bobby Stewart, Chuck Challela, Mike Holland, Tom Weeks, Joe Howard, Larry Crotsley şi tuturor subofițerilor profesionişti din Forțele Speciale datorită cărora tînărul, imaturul, dar foarte țanțoşul locotenent al Beretelor Verzi nu a revenit acasă într-un sac funerar. Această carte este dedicată tuturor subofițerilor care i-au ocrotit sub aripa lor pe ofițeri, mai tineri sau mai vîrstnici, făcîndu-i pe mulți dintre ei să-şi schimbe în bine înfățişarea şi salvîndu-le viețile. Le mulțumesc tuturora.

Cuvînt către montagnarzi:

Voi ați fost aliații cei mai credincioşi şi mai aprigi ai americanilor. Astăzi sînteți decimați şi anihilați, şi nimeni nu pare să bage de seamă. Dar eu nu vă voi uita niciodată, aşa cum nu vă va uita nici unul dintre cei care au făcut parte din Forțele Speciale şi care au trăit alături de voi.

În noaptea aceea, toate fantomele pe care le cunoşteam au mărşăluit prin sufletul meu, trimise de Yang, spiritul morților, către compania camarazilor mei dispăruți.

Nu mi-a fost teamă, căci eram cuprins de o linişte sumbră. În Vietnam, în fiecare zi era Halloween[1].

JIM MORRIS
„The Devil's Secret Name"

---

[1] Ziua de 31 octombrie, ajunul Zilei tuturor sfinților (n.t.)

FIII MUNȚILOR

Annamii v-au luat pămînturile,
Legîndu-vă de mîini lanțurile.
O, cum ați pierit prietenii mei,
Răpuşi de o ură fără temei.

Surorile, fiicele v-au fost violate,
Eu plîng pentru toate cele-ntîmplate.
Stieng, Biat, Ra, Kaho,
Gar, Rolom, Chrau Jro, Pacoh,

Todra, Monom Bahnar, Jarai,
Katua, Sedang, Hre, Hrov, Roglai,
Chru şi Rengao, Kayong,
Sedang, Duan, Cua, Phuong,

Brou, Mnong şi Rade,
Katu, Takua, Halong şi Jeh,
Mîndrele triburi ale acestui popor
Atîtea vieți cuprinse-ntr-un nor.

Un nor de teamă, de visuri deşarte,
Un nor sfîşiat de-un țipăt de moarte
O, fii ai munților, frații mai buni,
Voi cînta acest cîntec întregii lumi.

Pe mulți v-au doborît cruzii annami,
Dar Domnul îi va pedepsi pe duşmani
Căci voi ați trăit sub aripa lui,
Iubindu-l cu forța sufletului.

Ați luptat pentru libertate, nu pentru avere,
Ați luptat pentru pace, nu pentru putere
Ați cîntat, v-ați rugat, ați muncit mereu,
Montagnarzi, voi sînteți copiii lui Dumnezeu.

Don Bendell

Capitolul I

EVADAREA

Am extras un Lucky Strike din cutia de plastic protectoare aflată în buzunarul pantalonilor de uniformă, am întors țigara cu inscripția la vedere şi am bătut-o de marginea brichetei Zippo. L-am servit cu o țigară pe sublocotenentul de lîngă mine, oferindu-i şi un foc. Am aprins-o apoi pe a mea şi, tocmai cînd un alt locotenent se întinsese peste podeaua camionului de 2,5 tone să-şi aprindă țigara Marlboro, am închis capacul brichetei.

— Ce mama-dracului faci, Bendell? se oțărî tînărul ofițer. Dă-mi şi mie un foc, ce puşca mea!

Am rînjit şi am deschis din nou bricheta, apăsînd uşor pe capac şi pocnind din degete pe muchie. Mi-am plesnit apoi degetele mîinii drepte, învîrtind cu mijlociul rotița de oțel, şi piatra risipi o ploaie de scîntei. Flacăra fitilului lumină fețele nervoase ale celorlalți locotenenți aflați pe platforma din spate a masivului camion militar. Ca şi mine, fiecare purta pe cap cîte o beretă verde, cu o bară aurie în centrul emblemei. Majoritatea emblemelor erau de culoare roşie şi aparțineau Grupei a Şaptea din Forțele Speciale. Doar cele ale Grupei a Treia erau multicolore. Cele mai puține erau colorate în roşu şi negru şi desemnau Grupa a Cincea. Toți ştiam că în curînd vom purta emblemele negre cu bordură albă şi cu o dungă diagonală galbenă, vîrstată de trei dungulițe roşii, împrumutate de la steagul Republicii Vietnamului de Sud.

Cei mai mulți dintre noi aveam indivativul MOS [1]-31 542, care însemna Ofițer de Infanterie al Forțelor Speciale Aeropurtate. Majoritatea îşi vor încheia ultima lor misiune într-un sac funerar, iar alții vor ajunge în cine ştie ce

[1] MOS – *Military Occupational Speciality* – Specialitate militară *(n.t.)*

închisoare subterană, întrebîndu-se, după mai bine de douăzeci de ani, cum a putut patria lor să-i lase pradă uitării. Foarte mulți vor deveni, pur şi simplu, parte integrantă din peisajul rural în descompunere al Vietnamului tropical, fertilizînd solul ce va da naştere unui nou peisaj rural, la fel de uşor de distrus de către lăcomia şi avariția oamenilor.

În loc de altă explicație, am rînjit către locotenentul ofensat şi i-am spus:

— E o superstiție din al doilea război mondial, bătrîne. Niciodată să nu aprinzi mai mult de două țigări de la acelaşi chibrit. Exact atît îi trebuie unui țintaş să ocheasc ă, ghidîndu-se după flacăra lui.

Încă supărat, sau mai exact plin de draci, locotenentul replică dur:

— Şi unde vezi tu țintaş în camionul ăsta-mputit, ai?

L-am privit drept în ochi şi i-am spus:

— Potoleşte-te!

— Te fut! mi-o întoarse tipul, a cărui față se înroşise evident, lucru vizibil cu tot întunericul din camion.

— Păi, atunci, vă fut şi eu pe tine şi pe calul pe care ai călărit, am răspuns rînjind.

Tînărul ofițer se ridică să sară la bătaie, dar îl reținură doi prieteni.

Înciudat, găsi cu cale să mă amenințe:

— Am să-ți trag eu nişte şuturi în curu-ăla slăbănog, Bendell!

— Să nu uiți să-ți aduci de mîncare şi cel puțin vreo cinci amici, bătrîne, fin'c-o să ai de lucru toată ziulica, i-am răspuns. În tot cazu', eu zic că te dai la mine-aşa, pentru că eşti o muiere şi ți-e frică să nu te lase Charlie [1] fără boaşe. De ce nu vrei tu să te potoleşti şi să te porți ca un adevărat conducător?

Amîndoi simțeam furnicăturile şi agitația de dinaintea unei bătălii. Eram ca doi masculi tineri din ceata unui elan, nepregătiți încă să-l răsturnăm pe bătrînul monarh, dar plini

[1] Numele argotic dat de militarii americani vietnamezilor *(n.t.)*

de năbădăi şi gata să ne batem cu cineva, indiferent cu cine. Ne dădeam mari şi încercam să ne ascundem frămîntările în spatele unor măşti de bravadă. Pînă la urmă, dorind într-adevăr să fim respectaţi ca lideri şi, în aceeaşi măsură, preţuiţi ca luptători, am înţeles că făceam parte din aceeaşi turmă şi că trebuia să ne luptăm cu răpitoarele, şi nu între noi.

Am privit în lungul camionului şi am zărit chipurile a doi tipi care-şi petrecuseră ultimul an alături de mine: Tom Eggers şi Phil Bauso.

Eggers era un tip scund, cu picioarele paranteze, cu pielea permanent bronzată „made în Florida". Făcea parte dintr-o altă companie a Grupei a Şaptea, dar absolvise Şcoala de ofiţeri de infanterie de la Fort Benning, Georgia, în aceeaşi unitate cu mine: compania 56, promoţia 1967. În timpul săptămînii de sărituri din turn de la cursul de paraşutişti, am fost spitalizat pentru dublă pneumonie şi pleurezie. Eggers şi Bauso m-au vizitat la Martin Army Hospital, tachinîndu-mă fără milă pentru faptul că voi fi reciclat şi că va trebui să reiau cursul de paraşutişti. A doua zi, Eggers s-a dus să ia un harnaşament de paraşută dintr-un şopron şi a fost muşcat de un şarpe cu clopoţei. A ajuns la Martin Army Hospital, pe acelaşi palier cu mine. A fost şi el reciclat.

Bauso era un candidat ideal pentru Forţele Speciale, unitatea răzvrătiţilor şi a caracterelor sucite. Se vorbea despre el că fusese avocat la New York şi că ar fi putut intra în armată, direct cu gradul de căpitan, în corpul avocaţilor guvernamentali pentru Curtea Marţială, dar, în loc de asta, se înrolase ca soldat de rînd, urmase Şcoala de ofiţeri de infanterie şi primise gradul de sublocotenent.

— Dacă vreunul dintre voi e prins, spuse Eggers, să nu cedaţi în cazul în care încearcă sa vă determine să faceţi flotări sau altceva, fiin'că dup-aia o să vă pună să faceţi tot felul de chestii.

Ofiţerii din camionul ticsit se uitară la el cu feţe candide. După ce Eggers termină ce-avu de spus, unul dintre el îl întrebă:

— Şi de unde ştii tu, Eggers?

— Un amic de-al meu a fost POW [1], replică el. De îndată ce a început să asculte de ordinele lor, ăia i-au cerut să facă din ce în ce mai multe chestii. I-au agăţat chiar şi nişte sîrme de boaşe, după care l-au luat la întrebări. Bătrînul Victor Charlie [2] a învîrtit manivela unui telefon de campanie ca să-l impulsioneze să răspundă cum trebuie.

Fumătorul de Marlboro schimbă locul cu cel de lîngă mine şi-mi spuse zîmbind:

— Scuze, bărbate, nu era cazul să-mi ies din pepeni în halul ăla.

Am zîmbit larg şi i-am răspuns:

— Las-o baltă. Dar nu uita că avem cel mai periculos MOS din Vietnam: ştii la fel de bine ca şi mine că aproape toţi oamenii din camionul ăsta or s-o mierlească.

Posomorîţi, am cuprins cu privirea încărcătura de ofiţeri ai Forţelor Speciale, înţelegînd adevărul spuselor mele. În decurs de un an, supravieţuitorii acestui grup abia dacă vor mai umple locurile dintr-un jeep. Amîndoi ne gîndeam la ceva inteligent ca să ne ascundem frica. Negăsind nimic, ne-am pus la loc poleiala de *macho*, una din tehnicile necesare supravieţuirii în meseria noastră.

Fumătorul de Marlboro spuse într-un tîrziu:

— Îi bag în mă-sa pe toţi, bătrîne, da' eu mă-ntorc înapoi!

Am rîs:

— Păi, dacă nu te-ntorci, nu-ţi face probleme, o să am eu grijă să mă tăvălesc cu baba ta!

Celălalt chicoti şi replică:

— Bineînţeles, dă-i bătaie, numai să nu te dezamăgească păsărica aia uzată.

Am rînjit din nou şi i-am spus:

— Sînt sigur c-o să-mi placă după ce-am s-ajung la partea neuzată.

Tipul mi-a tras un pumn amical în biceps. Dincolo de el,

---

[1] POW – *Prisonner of War* – prizonier de război *(n.t.)*

[2] Pronunţarea în limbajul telegrafiştilor a iniţialelor sintagmei Viet-Cong *(n.t.)*

l-am zărit pe locotenentul Leopold care, în seara aceea, spre deosebire de camarazii săi, nu rîdea şi nu trăncănea. Vizibil adîncit în gînduri, cu privirea pierdută în gol, stătea sprijinit de țeava automatului său M-16, surd la discuțiile din jur. Pe urmă m-a izbit încă ceva straniu: aproape de el se afla Heinz Roesch care afişa acelaşi comportament. Imaginea celor doi bărbați privind tăcuți undeva, în gol, mi-a provocat fiori pe şira spinării.

Mai multe rapoarte de contrainformații ne preveniseră despre prezența în zonă a patrulelor inamice, şi camionul era încărcat cu ofițeri din Forțele Speciale. Ce țintă mai nimerită şi-ar fi putut dori cei din Viet-Cong pentru capturare sau distrugere? Pe deasupra mai aflasem că un alt camion cu locotenenți fusese capturat şi transportat către o tabără de prizonieri de război de către soldații în „pijamale negre" şi pălărioare țuguiate din paie.

În mod normal, tinerii ofițeri SF [1] ar fi pălăvrăgit cu toții necontenit, încercînd să dea impresia că n-ar aparține rasei umane. Şi, de fapt, cu excepția lui Leopold şi Roesch, locotenenții flecăreau neobosiți, lăudîndu-se care cu isprava de a fi mîncat pahare cu o seară înainte, care cu coborîrea în rapel pe peretele blocului de locuințe cu ocazia ultimei beții în Fayetteville. Se vede treaba că aceşti tineri chefuiau straşnic. În timpul nostru liber, mulți dintre noi ne îmbătam zdravăn şi ne duceam să sărim cu paraşuta sau căutam blocuri înalte pe care să ne jucăm de-a alpiniştii.

Cu numai o săptămînă în urmă, cei mai mulți dintre noi ne aflam seara la o băută, la clubul ofițerilor, strîmbîndu-ne de rîs pe cînd urmăream ştirile la televizor, cu Chet Huntley şi David Brinkley.

Ultima ştire din acea seară a fost citită de Chet Huntley şi suna cam aşa: „Trei locotenenți din Beretele Verzi au fost arestați în urma unei petreceri destrăbălate în Fayetteville, Carolina de Nord, săptămîna trecută."

Unul dintre cei prezenți a ridicat paharul şi a strigat:

— Hei, ia te uită, am ajuns pe postul național, băieți!

---

[1] SF – *Special Forces* – Forțele speciale *(n.t.)*

Toți am ridicat paharele, am salutat cu urale evenimentul şi le-am dat peste cap.

Doi tipi din grup au propus continuarea petrecerii la ei acasă, unde am mutat mobila în alte apartamente şi am lăsat în cele trei dormitoare numai somierele. O formație de instrumentişti cînta zgomotos în living room, iar pe post de frapiere tronau cîteva tomberoane de gunoi pline cu gheață şi sticle de băutură. Repede golite, acestea erau încontinuu umplute la loc. Poliția a fost chemată de trei ori în somptuosul cartier rezidențial Tarrytown, pînă cînd, în cele din urmă, s-au operat arestări.

„Al dumneavoastră credincios", fiind într-o stare avansată de ebrietate, era cît pe-aci să fie şi el arestat cînd un polițist l-a prins cu o tipă – profesoară de spaniolă la un colegiu –, îmbîrligați pe capota unei maşini de poliție. Cu puțin noroc, însă, a scăpat.

Cîțiva dintre participanții la chef erau colonei şi maiori ai Beretelor Verzi, iar ceilalți ofițeri de companie. Gradele mai mari au salvat pielea ofițerilor de rang inferior şi l-au convins pe generalul Flanagan de la Centrul JFK să muşamalizeze afacerea cît mai repede posibil.

Aceşti locotenenți tineri mergeau cu toții în Vietnam să activeze ca ofițeri în echipele A ale Forțelor Speciale, în Forțele Mobile de Şoc (Mike Forces), precum şi în Grupa de Studii şi Observații (MAC-V SOG).

SOG era unitatea „top secret", compusă în principal din membri ai Forțelor Speciale, dar oamenii lor purtau uniforme „sterile" şi foloseau echipament „steril" în timp ce efectuau pătrunderi adînci în Vietnamul de Nord, Laos şi Cambodgea. Cel mai adesea, acționau ca patrule de recunoaştere în echipe formate din şase oameni – doi americani şi patru mercenari. Uneori, plecau în misiuni de „răpire", cu scopul de a localiza şi a captura cîte un prizonier, pentru reîmprospătarea informațiilor. Alteori, participau la misiuni de acțiune, respectiv la sabotaje. În fine, alții plecau în misiuni ale „echipelor ucigaşe", însărcinate în principal să pătrundă în zonele extrem de „fierbinți" şi să salveze micile echipe de recunoaştere din cine ştie ce mare încurcătură.

Primiserăm cu toții cele mai periculoase însărcinări în Vietnam. Faptul că ne aflam alături de cei mai bine antrenați, de cei mai abili subofițeri din orice forță militară din lume, a fost principalul motiv pentru care o parte dintre noi am supraviețuit.

Cei mai mulți abia absolviserăm Şcoala de ofițeri şi trebuia să înfruntăm nu numai moartea, dar resimțeam şi tensiunea plasării în posturi de comandă, avînd în subordine nişte subofițeri atît de buni. Voiam să ne ridicăm la înălțimea imaginii eroice a Forțelor Speciale. Tocmai atunci, John Wayne turna mult-lăudatul film *Beretele Verzi*, ecranizare a best-seller-ului lui Robin Moore. Sergentul SF Barry Sadler, înregistrase succesul „number one“: „Balada Beretelor Verzi”. Cu numai un an sau doi în urmă, unii dintre noi mai eram încă elevi de colegiu, iar acum eram opriți pe stradă şi ni se cereau autografe. Veteranii din cel de-al doilea război mondial ne dădeau de băut. Femeile ne ofereau trupurile lor.

Nu ne puteam da în vileag frica pe care o simțeam cu toții: nu era frica de moarte, ci de eşec, de a nu corespunde imaginii. În privința asta, nici subofițerii nu ne erau de folos. Aşa se face că imaginea, mai exact felul în care publicul şi chiar noi înşine percepeam această superunitate de luptă, a creat, ca să respectăm adevărul, mulți eroi. Înconjurați de succesul celor care făcuseră „pionierat”, toți împreună, şi fiecare în parte, ne străduiam, dincolo de normal, să ne ridicăm la înălțimea unui ideal, situat parcă undeva prea sus pentru noi.

În afara faptului că a generat eroi, această imagine a generat, în acelaşi timp, şi o extraordinară presiune asupra noastră. Cum ne-am descurcat? Am chefuit straşnic. Am băut vîrtos. Am muncit din greu. Am studiat pe rupte. În consecință, cei care, pînă la urmă, au murit şi-au vîndut tare scump pielea.

Camionul trecu rapid printr-un crîng de copaci de esență tare, acoperit cu coarde de viță sălbatică. Pe o creangă care atîrna deasupra drumului, pîndea o siluetă întunecată. Ceva străluci în noapte: era microfonul unei stații radio. Transmitea în grabă un mesaj către camarazii săi

înveştmîntaţi în „pijamale negre”, aflaţi undeva, pe traseu.

Un blond chipeş, cu ochii albaştri, Dan Cahoon, strigă peste huruitul camionului:

— Hei, băieţi, aţi auzit de Frank Van Hoy?

Cu doar două luni în urmă, Frank, împreună cu soţia şi cu un alt cuplu, văzuse acea lumină stranie din Carolina de Nord şi fusese uluit de privelişte. Cu zîmbetul său atotprezent, Frank povestea plin de încîntare despre apariţia acelei lumini misterioase care, deplasîndu-se de-a lungul unei porţiuni de cale ferată părăsită, din sud-estul Carolinei de Nord, iluminase apoi interiorul automobilului lor, în timp ce toţi patru priveau scena de pe un deal din apropiere. După care s-a înălţat şi a dispărut. Dacă Frank nu ar fi fost el însuşi un SF, probabil că ceilalţi nu i-ar fi acordat prea multă atenţie.

— Ce-i cu el? întrebă altcineva, deşi nimeni n-ar fi vrut să afle cu adevărat.

Frank era popular printre tinerii ofiţeri şi dacă i s-ar fi întîmplat ceva, asta le-ar fi amintit tuturora că şi ei erau muritori şi vulnerabili.

Dan răspunse:

— Am auzit că a fost repartizat într-o echipă A din Corpul de armată I şi că tabăra lui a fost atacată. Abia ajunsese acolo de douăzeci şi patru de ore, cînd un nenorocit de obuz de mortier a aterizat în locaşul său individual.

— Dar-ar dracii! am strigat eu. Şi Frank a fost omorît?

— Nu! răspunse Cahoon. A fost rănit şi transportat la spital, da’ am auzit c-o să se facă bine.

Parcă dintr-o dată, toată lumea se înveseli. Uşurarea se putea citi pe feţele tuturora.

Dan Cahoon îşi continuă relatarea:

— Dar asta nu-i nimic. Frank vorbeşte deja că ar vrea să urmeze o şcoală de pilotaj şi să revină pe front ca pilot de elicopter.

Buna dispoziţie crescu din nou şi discuţiile trecură la piloţii de elicoptere. S-au analizat diferenţele dintre aparatele Huey şi Cobra, dintre piloţii „de duminică” şi adevăraţii piloţi, cei militari.

Doi dintre preopinenți ajunseră la un dezacord în privința procedurilor de urgență aplicate în cazul elicopterelor.

Scundul zise:

— Pe dracu' ! Dacă unui elicopter i se opreşte motorul şi se află la cel puțin treizeci de metri înălțime, elicea se poate roti singură.

Celălalt se minună:

— Păi, cum, dacă motorul s-a oprit?

Scundul precizã:

— La şcoala de piloți îi învață cum să procedeze.

— Şi ce fac? întrebă altcineva.

Scundul răspunse:

— Instructorul ridică aparatul cam pe la trei sute de metri şi apoi opreşte motoarele. Elevul trebuie să aducă aparatul jos prin autorotație. Presiunea aerului determină învîrtirea paletelor. Elevul-pilot trebuie să aterizeze pe partea din spate a săniilor şi să împingă aparatul înainte; imediat ce atinge solul, elicopterul alunecă în față.

Eggers spuse:

— Şi dacă elevul pică la test?

Toți cei de față rîseră.

Dan Cahoon întrebă printre hohote de rîs:

— Ştiți care e ultimul lucru ce-i trece elevului prin minte cînd pică un examen?

— Care?

— Propria-i gãoază!

Îi răspunse un hohot de rîs general.

Bum! Explozii! Confuzie! Camionul derapă şi se opri într-un nor de praf. Întregul grup gemu, în timp ce trupurile noastre erau împinse de forța centrifugă spre partea din față a camionului. Fiecare încercă să înghită în sec, dar frînarea bruscă a maşinii parcă ne lăsase pe toți fără salivă. Afară, în întuneric, se auzea un clănțănit asurzitor de gloanțe, amestecat cu vorbe vietnameze. Apoi, linişte deplină.

Ne uitam unul la altul, sperînd să găsim în privirile celorlalți o soluție magică pentru a ieşi dracului din această situație. Ne ascundeam emoțiile în spatele măştilor de *macho*, dar fiecare dintre noi simțea un bubuit

înspăimîntător în urechi: erau bătăile inimii. În sfîrşit, liniştea a fost întreruptă de un ofiţer, care-şi trase cocoşul armei M-16, urmat apoi de ceilalţi. Stăteam încordaţi pe marginea banchetelor, gata să ne lansăm într-o luptă disperată pentru supravieţuire, dar nimeni nu făcea nici o mişcare. Nu eram siguri dacă trebuia să atacăm sau să aşteptăm o contralovitură. Domnea o linişte apăsătoare, aproape asurzitoare. Cineva trase un pîrţ. Îi răspunse un chicotit nervos.

Tresărirăm brusc cînd o voce puternică de afară bubui:

— Hei, Berete Verzi, americani labagii! *Lai de mau! Lai de mau!* Camion înconjurat! Este *beaucoup* VC [1]! Ieşit afară! Mîini sus! Ieşit afară, voi împuşcat! Toţi murit! Ultimii oameni!

Cei doi ofiţeri aflaţi spre spatele camionului ridicară prelata şi aruncară o privire afară. După ce le-au întins armele celor de jos, s-au ridicat şi şi-au pus mîinile la ceafă, cu degetele împreunate. Apoi s-au sprijinit cu grijă de oblonul din spate al camionului, trecîndu-şi picioarele pe deasupra. Jos, mai multe perechi de mîini i-au înhăţat de braţe şi i-au tîrît în întuneric. Liniştea din camion încetase să mai fie tensionată, generată de teamă: era liniştea înfrîntă, dureroasă a resemnării. Văzînd cum procedaseră primii doi, ceilalţi le urmară exemplul, conştienţi deja că era la fel de lipsit de speranţă să lupte sau să încerce să scape prin fugă.

Înainte de a coborî, m-am uitat pe furiş pe sub prelată şi am văzut soldaţi inamici în „pijamale negre“ mişunînd peste tot. Am lăsat puşca jos şi mi-am scos din teacă pumnalul „Ka-bar“, pe care l-am ascuns sub mîneca dreaptă, unde-l ţineam cu degetele. Cu stînga, mi-am scos din buzunare chibriturile, mica busolă şi briceagul, vîrîndu-le în buzunarul din faţă al uniformei. M-am aşezat pe muchia oblonului şi m-am aruncat cu picioarele înainte, în aerul nopţii…

Mîini aspre m-au înhăţat şi m-au tras în beznă. Am

---

[1] VC – Viet-Cong – nume dat comuniştilor şi aliaţilor lor în timpul războiului din Vietnam, reuniţi în Frontul Naţional de Eliberare a Vietnamului de Sud.

aterizat cu un bufnet şi m-am izbit cu faţa de pămîntul moale. Braţele mi-au fost priponite strîns la spate, iar în jurul ochilor mi s-a aplicat un bandaj militar. Un fir de nailon, din acela folosit ca suspensie pentru paraşute, mi-a fost legat de gaica de la centură, pe şoldul drept, şi prins în continuare de găicile celor din faţa şi din spatele meu.Şirul de prizonieri a fost condus apoi prin pădurea deasă.

Printr-un noroc, banda de la ochi mi-o aşezaseră strîmb, astfel încît puteam vedea cu ochiul drept dacă-mi ridicam capul. Am lăsat cuţitul să-mi alunece în mînă, încercînd apoi să retez coarda de suspensie. Tăişul abia dacă pătrundea în firul rezistent. „Pui de căţea!“ – mi-am spus. Nu avusesem chef să-i mai ascut lama la revenirea din ultimul exerciţiu de antrenament pe teren. Continuînd să mişc cuţitul ca pe un fierăstrău, îmi ţineam totodată capul ridicat, ca să-i pot urmări pe paznicii îmbrăcaţi în negru, care dirijeau grupul printre copaci. Nu mi-au observat intenţiile, aşa că am continuat cu disperare să frec lama de firul de nailon.

Şirul de prizonieri coborî împleticindu-se peretele unei rîpe nu prea adînci, după care urmă urcuşul pe malul opus. În apropiere, se vedeau un grup de corturi, două turnuri dotate cu reflectoare, în care erau amplasate mitraliere, şi o amenajare de formă pătrată, destinată prizonierilor, cu o mică baracă în centru. Întregul complex era împrejmuit cu două garduri de sîrmă ghimpată înalte de 3,5 m, despărţite de un culoar lat de 2,5 m, plin cu un păienjeniş de sîrmă „concertina”[1] împletită-n trei. În plus, două porţiuni din suprafaţa lagărului, la colţurile din faţă, erau închise de mici garduri mobile de sîrmă ghimpată. În fiecare dintre ele se afla cîte un cort de prelată neînălţat.

— Fir-ar să fie! mi-am şoptit, frecînd cu şi mai multă disperare firul care-mi legase mîinile.

Ştiind că în cîteva secunde vom ajunge în lagărul de prizonieri, mi-am proptit picioarele şi m-am smucit înapoi, într-o ultimă sforţare deznădăjduită de a rupe coarda. Sfoara

[1] O reţea din colaci de sîrmă, de regulă ghimpată, care se poate strînge pentru a fi transportată *(n.t.)*

nu s-a rupt, aşa încît mai mulţi oameni din faţa mea au căzut pe spate o dată cu mine, traşi de firul de suspensie.

— Of, futu-mă-n cap! am bîiguit, suficient de tare ca să fiu auzit, conştient că intrasem într-un mare rahat.

Sîngele mi s-a scurs din cap şi aproape că mi-a venit să leşin cînd am auzit chiar în spatele meu un hohot de rîs izvorît din adîncul pîntecului şi o pereche de mîini supradimensionate, mai curînd nişte menghine, m-au înşfăcat de umeri şi m-au săltat în picioare fără prea mult efort. Era gardianul-şef. Un behemot[1] care probabil îmi stătuse în spate tot timpul, savurînd spectacolul strădaniei mele de a tăia coarda.

Smulgîndu-mi din mînă pumnalul, îndoi firul într-o mică buclă, introduse lama înăuntru şi smuci de ea. Lama trecu cu uşurinţă prin fir, iar bruta hohoti bine dispusă.

— Eşti mare sculă, ai? am spus. M-aşteptam să fiţi nişte spurcăciuni d-alea mici şi galbene.

Gardianul vorbi într-o engleză stricată.

— Şi eu vorbeşte engleza, băi, pungaş de Chicago.

Am bulbucat ochii şi-am exclamat:

— Of, fir-ar să fie!

Apucîndu-mă de braţ, King Kong m-a escortat, făcîndu-mă să merg în vîrful picioarelor, într-un loc din apropierea corturilor, unde prizonierii primeau deja in- . Am început să tremur fără să mă pot stăpîni şi, în sfîrşit, am băgat de seamă cît era de frig.

Am bîiguit:

— Şi tot aşa, m-aşteptam ca pe-aici să fie căldură şi umezeală. Cînd colo, e mai frig ca-n ciocul unui pinguin.

Ca şi ceilalţi, avusesem în dotare uniforma, ranița şi harnaşamentul pentru muniţie, dar, în afară de uniformă, celelalte ne fuseseră deja confiscate, iar acum primiserăm ordinul să ne dezbrăcăm. Tinerii bărbaţi tremurau goi-puşcă, înconjuraţi de o vegetaţie umedă şi de nepătruns, în cea mai rece noapte a anului, întrebîndu-se ce alte orori îi mai aşteptau. Şi nu erau nici măcar lanurile de orez întinse şi

[1] Animal uriaş biblic, asemănător hipopotamului *(n.t.)*

fierbinți din Delta Mekongului.

Ciorapii, chiloții, tricourile, centurile, şireturile de la bocanci, plăcuțele de identitate şi obiectele de valoare ne-au fost confiscate şi ambalate în plicuri de manila, etichetate cu numele, rangul şi numărul de înmatriculare ale fiecăruia. Ni s-a ordonat să ne întoarcem salopetele pe dos şi să le îmbrăcăm, urmînd ca tot grupul de prizonieri înfricoşați să se alinieze în coloane de cîte trei în fața unei mese pliante de dimensiuni apreciabile. Acolo ni s-au dat stilouri, cu indicația să ne semnăm pe plicurile care conțineau obiectele noastre de valoare.

Am înghițit în sec, ştiind că voi refuza. La orele de însuşire a codului de conduită fuseserăm instruiți să nu semnăm sub nici o formă vreun document dacă vom ajunge prizonieri de război. Eram speriat, dar, cînd mi-a venit rîndul, m-am apropiat, am luat stiloul şi m-am aplecat peste masă, către gardianul de pe scaun. Probabil că King Kong îmi simțea intenția şi era pregătit. M-a izbit peste trahee şi m-a săltat cu răutate la cîțiva centimetri de sol. Brațul drept îmi era răsucit la spate, cu tendoanele întinse de strînsoarea ca de menghină.

Gardianul-şef rosti cu o voce gravă:

— Semnezi plicul în clipa asta.

— Mă cac pe nasul tău de labagiu comunist! am scrîşnit furios.

Brațul, puternic ca un picior de elan, m-a strîns de gît, tăindu-mi respirația. M-a zgîlțîit şi m-a izbit de un copac foarte mare şi foarte dur. În mîinile matahalei a apărut o pereche de cătuşe, pe care mi le-a prins de încheieturi după ce m-a forțat să iau copacul în brațe. Am văzut că ceilalți se apropiau de masă şi-şi semnau plicurile.

Am strigat:

— Hei, băieți, nu faceți asta! Or să se folosească de semnăturile voastre!

King Kong îşi făcu din nou apariția, Dumnezeu ştie de unde, cu un bandaj militar pe care mi-l vîrî în gură, legîndu-i capetele în jurul cefei. Am încercat să-mi folosesc dinții şi limba ca să împing afară tifonul, dar fără nici un rezultat. La

fiecare cîteva minute, gardianul-şef apărea în preajma mea, cu pieptul său mare ca un butoi zgîlțîit de hohotele profunde de bas.

Abia după ce toți ceilalți au semnat, mi s-au desfăcut cătuşele. Harnaşamentele, ranițele şi armele au fost etichetate şi încuiate în şopronul de lemn, după care am fost împărțiți în două grupuri şi duşi în cele două secțiuni ale lagărului unde se aflau corturile culcate la pămînt. Cu toate că înghețaserăm de frig, în loc să înălțăm corturile, ne-am vîrît sub prelate şi ne-am ghemuit laolaltă, luîndu-ne reciproc în brațe şi sperînd să scăpăm de frig cu ajutorul căldurii cumulate a trupurilor.

Şi atunci se porni muzica. Cîteva difuzoare de mare putere fuseseră amplasate în imediata vecinătate a gardurilor fiecărui sector şi orientate înspre lagăr, la nivelul solului. Difuzoarele trîmbițau muzică vietnameză, cu volumul dat la maximum. Urmă o succesiune de zgomote psihedelice, efecte sonore, şi iarăşi muzică vietnameză. Nivelul decibelilor trebuie să fi fost undeva între cel din interiorul unui motor de bombardier B-52, la decolare, şi cel asociat unei bombe nucleare de mare putere. În noaptea aceea n-aveau să se odihnească nici diavolii, nici îngerii.

Fiecare bărbat stătea ghemuit sub pînza cortului, cu brațele înlănțuite în jurul celui din față, cu corpul presat de spatele celuilalt şi ținut în brațe de cel din spatele său. Nu m-am putut stăpîni să nu chicotesc.

O voce întrebă:

— Care rîzi, mă?

— Sînt eu, Bendell. Tocmai mă-ntrebam ce s-ar întîmpla dacă unuia dintre noi i s-ar scula.

Rîsete nervoase.

Un alt locotenent spuse:

— Păi, ăla ar fi un poponar mort.

Toată lumea izbucni în rîs şi atmosfera se mai destinse. Muzica se opri.

O voce se auzi în difuzoare: era din nou King Kong.

— Adunarea pentru apel!

Prizonierii s-au strecurat din uterele gigantice de prelată,

înfruntînd răcoarea de gheață de la miezul nopții. Cele două grupuri, aliniate, aşteptau în poziție de drepți. Gardianul-şef stătea la o masă, lîngă poarta principală. Reflectoarele din turnurile de pază aruncau o lumină orbitoare.

Vocea groasă hurui din nou în clipa în care King Kong începu să strige numele a patru prizonieri:

— Voi toți încercat evadați! Ultimii oameni! Veniți la poarta!

Unul din locotenenți încercă să simuleze o dereglare psihică subită şi protestă cu mîinile ridicate într-un gest de implorare:

— Nu! Vă rog, eu n-am încercat să evadez! Vă jur!

Un alt locotenent îi şuieră energic:

— Taci dracului din gură, muiere! Eşti un SF! Comportă-te ca atare!

Tînărul ofițer realiză subit cine era şi unde se afla şi-şi îndreptă brusc coloana, umflîndu-se în pene. Se apropie de poartă şi încremeni în poziție de drepți. Cei patru tineri au fost înşfăcați de gardieni, trei dintre ei fiind escortați dincolo de poartă, iar cel care implorase iertare dus lîngă un vestiar metalic cenuşiu, care zăcea pe o rînă în mijlocul lagărului. Doi gardieni l-au vîrît înăuntru, urlînd şi lovindu-l cu picioarele, au închis uşa şi au întors dulapul pe partea cealaltă. Pe fondul zbieretelor captivului şi sub privirile noastre îngrozite, gardienii au început să izbească în vestiar cu două bîte de lemn.

S-a ordonat ruperea rîndurilor şi ne-am tîrît din nou sub prelate, dar de data asta difuzoarele au tăcut o vreme. În schimb, prizonierii erau „tratați" cu zgomotele loviturilor aplicate de gardieni în vestiarul metalic şi cu zbieretele captivului. În cele din urmă, bocănitul s-a oprit şi, curînd, l-am auzit pe tip strecurîndu-se sub prelată, suspinînd pe înfundate. Muzica reîncepu, dar numai pentru cincisprezece minute. S-a ordonat o nouă adunare în formație şi prizonierii au părăsit iarăşi căldura culcuşurilor, ca să ia poziție de drepți. Au fost strigate alte nume, inclusiv al meu. Doi dintre oameni au fost acuzați de a fi lipsit la precedentul apel.

Uriaşul gardian-şef s-a deplasat personal în incinta

lagărului, mi-a pus cătuşele şi m-a escortat afară, pe poartă. Strînsoarea tipului semăna cu cea a unor fălci de rechin şi, la fiecare cîteva secunde, se auzea rîsul său cavernos. Era chiar mai solid decît Dick „Cherokee" Wright, unul din cei mai respectaţi şi mai bine făcuţi dintre tinerii locotenenţi. Am fost condus la un cort şi împins înăuntru.

În spatele unei mese, pe un scaun pliant, stătea un bărbat cu faţă de caucazian care zîmbea. Purta o uniformă cafenie, cu o brasardă albă pe care se vedea o cruce roşie. Am fost aşezat pe un scaun dincoace de masă, legîndu-mi-se cătuşele de spătar. Tipul îl expedie pe Goliat afară şi îmi întinse mîna peste masă. Ne-am strîns mîinile.

— Carter, de la Crucea Roşie Internaţională, se prezentă el. O ţigară?

Am acceptat Pall Mall-ul şi focul oferite de individ. Am tras adînc fumul în piept şi l-am privit curios pe Carter care s-a aplecat, a ridicat o cutie de carton şi i-a golit conţinutul pe masă: diverse obiecte de toaletă, nişte cărţi de joc, articole de papetărie şi un stilou.

Individul rosti, parcă prea vesel:

— Uite, ai aici un pachet de ajutoare din partea Crucii Roşii şi am vrea să-ţi înştiinţezi de îndată familia că ai fost capturat.

— Grozav, am zis eu într-o doară.

Tipul zîmbea fals şi evita să mă privească în ochi.

Carter împinse în faţa mea un formular şi un stilou:

— Pentru pachet trebuie să semnezi aici.

— Fir-ai al dracului! Nu semnez nimic. Auzi la el, Crucea Roşie! Mînca-mi-ai curul, trădător împuţit ce eşti.

Veverița continuă să zîmbească şi spuse:

— Uite ce e, eu nu-ţi sînt duşman. Vreau să te ajut.

— Vorbeşti serios?

— Da, zău!

— Excelent, am replicat. În cazul ăsta, nici nu trebuie să-mi desfaci cătuşele. Întoarce-te cu spatele, numără pînă la zece, iar eu am să dispar cu scaun cu tot.

Zîmbind în continuare, tipul strigă:

— Gardian!

Joe cel tînăr şi forţos îşi făcu din nou apariţia. Desfăcu cătuşele, mă scoase rapid din cort şi mă tîrî pînă la un cort învecinat, pe care scria: COMANDANTUL LAGĂRULUI.

Viet King Cong mă atenţionă:

— Cere permisiunea să intri în cortul comandantului.

— Vedea-te-aş mort, cu gura plină de rahat, venetic împuţit!

M-a plesnit peste ceafă şi a repetat:

— Cere permisiunea să intri în cortul comandantului!

De la subofiţerii-instructori învăţasem că vietnamezii respectă manifestările de rezistenţă deosebită şi se tem de ele. M-am gîndit apoi că oricum trăsesem un loz necîştigător, aşa că am zîmbit şi am scuipat drept în faţa gardianului. Uriaşul s-a înroşit, şi-a strîns degetele pumn, dar tot atît de repede s-a oprit şi şi-a şters scuipatul de pe faţă. M-a tîrît, de fapt m-a dus mai mult pe sus, pînă la un copac din apropiere, m-a legat cu cătuşele de el şi, pur şi simplu, a plecat.

Îmi doream să fi fost mai slab, în timp ce scuipam pe mînă, încercînd să mi-o strecor prin inelul cătuşei, dar n-am reuşit decît să rămîn cu ea înţepenită în nodurile degetelor. Îmi simţeam mîna prinsă parcă într-un escalator. Am tras, m-am agitat, m-am cutremurat de durere şi, în sfîrşit, am izbutit să trag cătuşa din nou peste încheietură.

Apoi am început să mă caţăr pe trunchiul subţire al copacului, trăgînd cu mîinile încătuşate şi împingînd cu picioarele, ca un soi de leneş uriaş, cu pielea neacoperită de blană. Rămăsesem înţepenit acolo, la şase metri de sol, cînd gardianul-şef s-a întors, s-a uitat în sus şi a început iarăşi să rîdă. În sfîrşit, glăsui:

— Ce faci, treci cătuşe prin crengi? Yankeule, tu *dinky dau*.

Ştiam că la şase metri dedesubt mă aşteptau alte torturi şi o situaţie incertă, aşa că m-am agăţat mai tare de poziţia în care mă aflam. Totuşi, în cele din urmă, puterile m-au părăsit şi am alunecat spre pămînt – către o soartă necunoscută, dar în orice caz înfricoşătoare. King Kong mi-a desfăcut din nou cătuşele şi m-a tîrît înapoi în lagăr, unde

am fost luat în primire de alți doi gardieni.

Şeful rosti:

— El *beaucoup* frig. Băgați-l înăuntru. Faceți căldură la el.

Şi din nou, rîsul homeric.

Am fost trîntit la pămînt, imobilizat şi vîrît în vestiarul metalic. Dulapul a fost răsucit pe partea cu uşa, şi indivizii au început să izbească cu măciucile în el. La început am fost prea furios ca să mă sperii.

Înăuntrul vestiarului, mi-am lipit brațele de corp, le-am ridicat aproape de cap şi mi-am înfundat degetele în urechi. Îmi simțeam bătăile inimii şi respiram cu dificultate.

Mi-am amintit de aplicația desfăşurată cu cîteva luni înainte, cînd, îmbrăcat în „pijama neagră", mă aflam într-un tunel de apeduct. Regimentul Trei Infanterie Washington DC, „Old Guard", dădea testul anual pentru verificarea capacității de luptă. Echipa mea reprezenta Viet-Cong-ul şi pînă atunci fusese umilită de una din companiile regimentului. În orice caz, era vorba de o operațiune regizată, în care membrilor echipei mele li se ceruse să se ascundă într-o rețea de tunele săpate la trei metri adîncime, sub un fals sat vietnamez, construit de Forțele Speciale la tabăra A.P. Hill, Virginia.

M-am tîrît de-a lungul unei țevi înguste, cu intenția de a mă ascunde dedesubtul trapei care dădea sub cuptorul principal al satului. La o intersecție de tunele, exact sub trapa de evacuare, cineva aruncase o grenadă de gaze. Cînd am ajuns acolo, fața, limba, plămînii şi mîinile au început să-mi ardă de parcă cineva aruncase acid peste mine. Orbit şi terorizat de panică, nu mai ştiu cum m-am agățat de conductă şi m-am tîrît înapoi. În mod miraculos, am reuşit şi am fost salvat în cele din urmă de camarazii mei din echipă.

A fost adusă imediat de la Pentagon o grupă CBN sau de investigare chimică-biologică-nucleară. Întrucît hainele îmi erau şi-aşa contaminate, m-au pus să intru din nou în tunel, cu un dispozitiv de testare a aerului şi cu mănuşi de cauciuc, cu cizme, glugă şi mască de protecție. Am luat o probă de aer şi am scos-o afară, împreună cu grenada explodată. Aparatul arăta că gazul emanat fusese ceva între CS şi iperită. S-a tras

concluzia că grenada conținuse unul din gazele experimentale, dar nimeni n-a putut pricepe cum ajunsese cineva în posesia ei şi cum o aruncase în tunel.

Îmi apăruseră o mulțime de băşici pe față, deasupra ochilor şi pe unul din obraji, precum şi pe limbă. Abia refăcut după o dublă pneumonie complicată cu pleurezie, am avut probleme serioase şi din cauza plămînilor.

Mi-am reamintit senzația claustrofobică pe care am avut-o în conducta îngustă, în timp ce mă tîram înapoi, orbit şi chinuit de dureri, temîndu-mă să nu mă lase puterile sau ca nu cumva vreun şarpe cu clopoței să se tîrască printre picioarele mele.

„Am reuşit eu să ies din tunel şi am supraviețuit. O să scap şi din asta, fir-ar să fie!“, mi-am spus.

Ritmul respirației şi al bătăilor de inimă îmi scăzuse, dar trebuia să mă stăpînesc la fiecare cîteva minute, căci altfel m-ar fi cuprins din nou panica.

Loviturile au încetat. Am simțit cum se întoarce vestiarul, şi m-au trecut fiorii. Luîndu-mi inima-n dinți, cînd s-a deschis uşa am închis în grabă ochii. Cei doi gardieni s-au chiorît la mine, întrebîndu-se dacă nu cumva, în timpul supliciului, inima încetase să-mi bată. Am deschis ochii, am căscat şi mi-am întins brațele în aerul nopții.

— Băi, comunişti labagii, nu sînteți în stare să lăsați omul să doarmă? am spus de parcă tocmai atunci mă-ntorsesem din lumea viselor.

Înhățîndu-mă de mîini, m-au ridicat în picioare, fără să scoată o vorbă. Unul din ei a arătat cu degetul spre partea cealaltă a lagărului. M-am alăturat grupului de locotenenți care fuseseră adunați din nou în formație şi urmau să execute flotări. King Kong mi-a ordonat, prin sistemul de amplificare, să fac şi eu ca ei, dar i-am răspuns cu un gest obscen şi am rămas nemişcat. Celorlalți locotenenți li s-a ordonat să se ridice, şi aceştia s-au strecurat bucuroşi sub prelate. Eu am rămas în frig. Mi-am făcut socoteala că pînă la răsăritul soarelui mai erau cîteva ore.

Deşi îmi lipsea curajul, mă prinsesem de figură. Gardianul-şef era plutonierul Charlie Telfair de la Compania

„Bravo”, Grupa a Şaptea din Forţele Speciale. Ca şi Charlie, toţi subofiţerii SF ce mişunau pe-acolo, îmbrăcaţi în „pijamale negre”, ne supravegheau ca pe nişte tineri ofiţeri care, într-o zi, urma să devenim comandanţii lor. Ştiam că aceşti subofiţeri îi respectau pe cei cu vînă de comandant, aşa că am hotărît să merg pînă la capăt, chiar dacă frigul îmi pătrunsese de mult în oase şi începusem să mă tem c-am să mor de hipotermie.

În plus, mă uitam în jur şi încercam să pun la cale un plan de evadare. Locotenent-colonelul Robert Furman, comandantul Companiei „Bravo”, promisese o permisie de gradul A, de trei zile, celui care reuşea să scape din acest lagăr de prizonieri, presupus a fi complet asigurat împotriva unor astfel de tentative. În orice caz, eu îi rămăsesem fidel locotenent-colonelului Richard Reid, comandantul unităţii mele, Compania Charlie, mai ales de cînd auzisem că „bătrînul” evadase şi izbutise să scape din ghearele naziştilor străbătînd mile-n şir prin Pădurea Neagră, în timpul „războiului care a pus capăt tuturor războaielor”.

Mai mult decît asta, voiam permisia.

Dintotdeauna am vrut să dovedesc că un tip înalt şi slăbănog ca mine poate fi la fel de bine şi ofiţer, şi erou, o adevărată Beretă Verde, şi nu un animal alcoolic, un delincvent păgubos şi clovnul clasei, cum fusesem în colegiile Tallmadge şi Coventry din Akron, Ohio.

— Locotenent Cur-de-Plumb, se auzi în difuzoare vocea lui Telfair. Eşti pregătit să cooperezi?

Ştiam că misiunea lui Telfair era să mă determine să cooperez şi mai ştiam că toţi aceşti subofiţeri nu agreau ideea ca nişte ofiţeri papă-lapte să poarte aceeaşi beretă şi insignă ca şi ei, astfel încît se străduiau să fie cît mai duri. Totuşi mi-am dat seama că de omorît nu puteau să mă omoare, aşa că am repetat gestul obscen cu degetul.

Urmasem un curs de luptă corp-la-corp sub apă, cu Charlie Telfair ca instructor-şef. Ca şi în antrenamentele desfăşurate în lagărele de prizonieri, Telfair şi sergenţii săi erau duri, extrem de duri. Pentru ei Beretele Verzi însemnau foarte mult şi nu voiau ca ofiţerii să intre în posesia lor fără

să le merite. Totodată, dorința lui era ca un număr cît mai mare de tineri locotenenți să se întoarcă acasă vii. Noi, locotenenții, am fost învățați cum să luptăm împotriva unui adversar cu costum sau mască de scafandru, înarmat sau nu, cum să înotăm şi să supraviețuim cu mîinile legate la spate şi cu picioarele priponite, cum să respirăm cu ajutorul unei trestii sau cum să luptăm sub apă cu doi adversari deodată.

Antrenamentul era aspru, şi atunci am înțeles cît de dur, dar, totodată, cît de bun profesionist era uriaşul. Ştiam că în situația asta puteam să-i fac lui Telfair gesturi obscene şi chiar să-l scuip în fața mare cît o mănuşă de base-ball, şi totuşi să fiu respectat. Dar, dac-aş fi făcut-o pe stradă sau într-un bar, ei bine, ar fi fost ca şi cum m-aş fi dus la Muhammad Ali şi i-aş fi aruncat ceva mărunțiş ca să-şi lustruiască pantofii. Îl respectam pe Charlie Telfair pentru că era un dur şi un bun meseriaş şi pentru că *nu* i se filfîia.

L-am văzut pe Telfair făcîndu-le un semn cu capul celor doi gardieni, care au intrat pe poarta din față. Am fost apucat de brațe şi tîrît pînă la o cuşcă de sîrmă ghimpată, lungă de trei picioare [1] şi înaltă de două, avînd o uşă cu cadrul de lemn şi un zăvor. Era fixată de un stejar din mijlocul lagărului. Am fost împins înăuntru şi forțat să-mi strîng genunchii la piept. Ningea şi dinții îmi clănțăneau, în timp ce ascultam muzica vietnameză, distorsionată acum prin schimbarea vitezei de derulare a benzii.

Mi-am spus: „Fir-ar a dracului de zăpadă din sudul Carolinei de Nord şi de vietcongi care şi-au cumpărat «pijamalele negre» de la Fayetteville Tent şi Compania Awning. Păstrează-ți umorul, bătrîne. Gîndeşte-te la Myrtle Beach. Nu te opri din gîndit, punct."

Auzind nişte țipete, am încercat să-ntorc capul. Un locotenent costeliv ieşise de sub cortul cel mai apropiat şi începuse să țipe isteric. Mai mulți gardieni au alergat la poartă şi au descuiat-o. Individul îşi dezbrăcă salopeta şi o luă la fugă către împrejmuirea de sîrmă ghimpată,

[1] Un picior – 30,479 centimetri *(n.t.)*

continuînd să țipe. Mitralierele M-60, încărcate cu gloanțe oarbe, răpăiră sacadat din ambele turnuri, dar eu vedeam cu ochii mei că omul nu avea nici un gînd de evadare: pur şi simplu, îşi ieşise din minți.

Gardienii au intrat în curtea lagărului. Între timp, tînărului ofițer i se înțepenise corpul gol în gardul înalt din sîrmă ghimpată şi încerca să se cațăre cu sîngele şiroindu-i pe picioare. Au ajuns la ofițerul isteric, l-au apucat de picioare, iar el a defecat şi a urinat, murdărindu-se tot, dar mînjindu-i şi pe ei. Pe cînd îl scoteau din sîrma ghimpată, Charlie Telfair aduse în grabă o pătură cazonă, îl înveli, după care îl scoaseră cu blîndețe din incinta lagărului.

Am simțit cum o lacrimă îmi apare în colțul ochiului şi mi se prelinge pe obraz, unde îngheță.

„Mai bine aici decît în timpul luptei", am spus cu glas tare, încercînd să-mi păstrez judecata limpede. „Dacă e atît de al dracului de greu într-un nenorocit de antrenament în plin Fort Bragg, Carolina de Nord, dacă noi sîntem ofițeri din cea mai puternică formațiune de luptă de pe glob şi nu rezistăm la nişte antrenamente, cum trebuie să i se pară unui amărît care nu e decît caporal sau soldat de rînd într-o unitate de «iepuri de cîmp». La dracu! Nu se poate să ți se dea aşa, mură-n gură, un grad şi-un număr de înmatriculare. Nu merge. Nu te opri din vorbit, Bendell, futăcios chipeş ce eşti. Ha, ha, vorbeşte! Îi vei învinge."

M-am trezit cu obrazul odihnindu-se pe zăpada proaspătă. Undeva, departe, se-auzea o sirenă. Ochii mi s-au deschis brusc. Dar de ce mi se-nchiseseră? M-am chinuit să respir, plămînii îmi ardeau. „Am leşinat", m-am gîndit. Sunetul îndepărtat al sirenei mi-a reamintit de tînărul locotenent care-avusese o cădere psihică. Probabil că-l duseseră cu ambulanța la Womack Army Hospital.

„Ia stai puțin, ceva nu e în regulă". Gîndul îmi năvăli cu putere în creier. Mă îmbolnăvisem din nou de pneumonie. Difuzoarele urlau atît de puternic încît nu-mi puteam auzi gîndurile. Printre frunzele copacilor, cerul căpăta o culoare cenuşiu-întunecată, o dată cu revenirea „falsului răsărit".

Sprijinindu-mi spinarea de peretele din spate al cuştii,

atent să nu-mi intre în piele vreunul dintre ghimpii sîrmei, mi-am îndreptat corpul, izbind cu tălpile bocancilor (model special, pentru junglă) în cadrul uşii strîmte, exact în dreptul zăvorului. Uşa s-a desfăcut cu un scrîşnet şi am ieşit afară în vacarmul asurzitor produs de pocnetele seci ale gloanţelor oarbe de calibrul 7,62 mm, trase de mitralierele M-60 din turnurile de pază. Cu mîinile ridicate deasupra capului, am mers spre poarta de acces. Mă simţeam slăbit şi vedeam siluetele tremurate ale gardienilor care alergau în întîmpinarea mea. Poarta era descuiată.

M-am chinuit să pronunţ:

— Băieţi, să ştiţi că e o problemă administrativă. M-am îmbolnăvit rău de pneumonie.

Gardienii m-au luat de braţe şi m-au escortat la un cort din prelată, tîrîndu-mă înăuntru. De cîteva ore, simţeam pentru prima dată puţină căldură. Uriaşul plutonier arătă spre capul unui pat de campanie, zicînd:

— Legaţi-l de cadru. Oricum, doctorul vine abia după micul dejun. S-a îmbolnăvit de pneumonie şi unul dintre gardieni. Mai aduceţi nişte pături şi înveliţi-l.

Stăteam culcat pe două pături aşezate direct pe pămînt şi mă acoperiră cu alte patru. Braţul meu drept, prins cu cătuşele de rama patului, era suspendat cam la şase inci [1] în aer. Respiram cu greutate.

Telfair stătea pe pat şi vocea lui profundă se auzi filtrată de întunericul nopţii:

— Locotenente, ţine minte, întotdeauna să ai cuţitul ascuţit şi arma curată.

Am răspuns liniştit, cuvintele rămînîndu-mi parcă suspendate.

— N-am să uit, plutonier.

Cîteva ore mai tîrziu, am fost trezit de o lovitură de bocanc. Chipul imens al plutonierului mă privea de sus cu un rînjet diavolesc. Lumina se strecura prin uşa cortului, iar pereţii căpătaseră acum o neplăcută culoare verde-deschis. De-afară se auzea forfota dimineţii. În urmă cu cîteva ore,

[1] Un inci – 2,54 centimetri *(n.t.)*

Charlie Telfair fusese el însuşi doar cîteva clipe, redevenind acum gardianul-şef autoritar şi nesuferit. Ieşi din cort şi imediat pătrunseră doi gardieni care-mi scoaseră cătuşele şi-mi legară gleznele cu sfoară de suspensie de la paraşute.

Am fost scos afară şi aşezat lîngă un foc straşnic. Ori de cîte ori gardienii priveau în altă parte, încercam să-mi dezleg gleznele. Îşi făcu apariţia un paznic cu o tavă de aluminiu cu jumări de ouă, pîine prăjită, şuncă şi cafea, pe care mi-o aşează în faţă.

Cu vocea amplificată de difuzoare, Charlie Telfair a ordonat o nouă adunare în formaţie pentru apel. Le-au fost aruncate peste gard felii de pîine prăjită locotenenţilor îngheţaţi de frig, care au sărit pe ele ca două haite de cîini înfometaţi.

Telfair rînji şi mă arătă cu degetul:

— Noaptea trecută, locotenentul Bendell dormit cu multe pături calde şi mîncat hrană caldă lîngă foc. Ne-a spus toate planurile voastre. A cooperat.

— Fir-ai al dracului! am urlat eu. Am sărit în picioare, aruncînd cu tava de mîncare în direcţia subofiţerului, dar am fost tras cu promptitudine la locul meu, lîngă foc.

Un gardian a venit să-şi mai ia o porţie de mîncare, lăsîndu-şi imprudent arma rezemată de cortul cel mai apropiat de foc. M-am întins după puşcă, dar un alt gardian m-a izbit şi m-a pus jos, aşezîndu-mă din nou pe scaunul pliant. Un minut mai tîrziu, mi-am vîrît bocancii în flăcări, sperînd să ard astfel firul de nailon, dar focul era prea puternic şi n-am rezistat.

Colonelul Furman sosi în tabără, însoţit de cîteva personaje importante cărora le prezentă lagărul. Tipii erau impresionaţi. L-am auzit pe colonel spunîndu-le că din tabără nu se putea realmente evada.

Şi-atunci, mi-am spus: „Numai să am eu picioarele astea dezlegate, Bob, şi te-aş face să-ţi înghiţi vorbele."

Au venit doi paznici şi ne-au luat, pe mine şi pe gardianul bolnav, ca să ne consulte doctorul, care tocmai sosise. M-am chinuit să mă ridic şi am făcut, şontîc-şontîc, cîţiva paşi către şirul de corturi. În faţa mea se afla gardianul bolnav.

Am luat-o la picior fără grabă, în timp ce gardienii din spatele meu erau prinşi într-o conversaţie.

La un moment dat, am simţit că picioarele mi se mişcă liber şi m-am uitat în jos. În mod miraculos, minutele de mers împiedicat acţionaseră asupra nodurilor: glezna stîngă mi se eliberase. Nu mă mai gîndeam la pneumonie. Nu-mi mai păsa de dureri şi nici de cei doi gardieni. Nu mai aveam în cap decît două lucruri: colonelul Furman, care spusese că nu se poate evada din acest lagăr, şi dorinţa de a fi liber. La naiba cu durerea, glandele responsabile cu adrenalina au preluat controlul.

Alergam iute ca vîntul, aruncînd din cînd în cînd o privire peste umăr către cei doi gardieni angajaţi într-o urmărire disperată. Trecînd de şirul de corturi, am auzit încurajările celorlalţi prizonieri, pe fondul înjurăturilor mînioase ale urmăritorilor.

Făceam slalom printre copaci, străduindu-mă din răsputeri să rămîn conştient. Ca să mă impulsionez, îmi spuneam că urmăritorii nu erau decît nişte falşi gardieni şi că acum eram vînat de nişte soldaţi nord-vietnamezi experimentaţi. Nu mai aveam pneumonie, în schimb aveam o şansă de libertate.

Buf! În atîtea sute de mii de acri de pădure de la Fort Bragg, Carolina de Nord, am nimerit exact peste nişte sîrmă ghimpată veche şi ruginită, uitată acolo de cine ştie ce altă unitate.

Am căzut şi-am urlat de durere:

— Of, fir-ar dracu-al dracului!

Ajuns chiar în spatele meu, unul dintre gardieni rîse triumfător şi zbieră:

— Scapă şi de mine dacă mai poţi, labagiule!

Se aruncă pe spinarea mea şi rîse cu sadism, scoţînd la iveală o pereche de cătuşe. Sîrma ghimpată mi se înfipse în piept, braţe, picioare şi coapse. Uniforma mi se sfîşiase şi m-am simţit săltat cu brutalitate din sîrmă. Sîngele mi se usca pe pînza salopetei. Abia putînd să mai vorbesc, am rînjit şi am îngăimat cu o şoaptă chinuită:

— Se spune: „Să trăiţi, domnule labagiu!”. Habar n-ai de

meserie, băi, țărane!

Oarecum stînjeniți, cei doi gardieni-subofițeri m-au tîrît înapoi în lagăr, în timp ce eu mă chinuiam să respir şi să-mi acomodez vederea. Cu toate acestea, nu mi-a fost deloc greu să-mi păstrez zîmbetul. O oră mai tîrziu, mă trezeam la Womack Army Hospital, dar beneficiam de o permisie de gradul A, de trei zile. La o oră după mine, a mai reuşit să evadeze încă un locotenent.

Din această experiență, mi-a rămas întipărită în minte o amintire: imaginea locotenenților Roesch şi Leopold privind în gol, înconjurați de ceilalți ofițeri tineri şi nervoşi, care pălăvrăgeau în remorca camionului.

De fapt, au fost două amintiri: cealaltă era sfatul lui Charlie Telfair de a-mi ține tot timpul cuțitul ascuțit şi arma curată.

Capitolul II

FIII MUNŢILOR

Mua şedea în mijlocul rîului cu apă repede şi limpede precum cristalul. Lua în căuşul palmelor sale arămii apa rece ca gheața şi o lăsa să picure peste sînii semeți. Apoi, folosindu-se de bucata de săpun pe care i-o dăduse sanitarul american, îşi săpuni cele două protuberanțe. Sfîrcurile îi stăteau rigide din cauza apei înghețate şi brizei răcoroase a dimineții.

În această regiune predominant muntoasă a Vietnamului, apa repede-curgătoare rămînea într-adevăr rece, chiar dacă temperaturile după-amiezii creşteau pînă la 38°C, însoțite de o umiditate incredibilă. Munții făceau ca

nopțile să fie foarte friguroase, ceea ce influența totodată şi temperatura apei.

Mua era fericită să scape măcar o vreme de corvoada zilnică şi adeseori cobora dealul pînă la rîu pentru a se scălda la lumina soarelui. Se uitase pe o revistă americană şi-şi închipuia că se răsfață într-o cadă cu apă spumoasă, asemenea celei pe care o văzuse în fotografie. Mua visa cu ochii deschişi să se îndrăgostească de un american, întocmai ca şi Ning, femeia frumoasă din satul Dak Tung. Aruncă o privire spre satul ei, Dak Jel Luk, cocoțat pe dealul din imediata apropiere, imaginîndu-şi cum va veni un american chipeş cu beretă verde care o va scăpa de muncă, de superstiții şi de stilul primitiv de viață, purtînd-o într-o lume de lux şi desfătare. Văzu cu ochii minții cum o ducea în bancărul său şi bagă mîna sub apă, mîngîindu-şi părțile intime, acelea pe care şi le păstra pentru cine ştie ce războinic curajos şi nobil.

Mua făcea parte din tribul Jeh, iar satul acestuia se afla în valea în care rîul Dak Pek se vărsa în puternicul Dak Poko, în apa căruia se îmbăia şi se mîngîia ea acum. Închise ochii şi respiră cu putere pe nări, încercînd să-şi închipuie cum avea să fie prima oară cu bărbatul viselor sale. Vîrstnicii o preveniseră că ceea ce-şi făcea acum cu degetele i-ar putea provoca apariția unor băşicuțe dureroase, dar în clipele acelea nici că-i păsa. Mua era încredințată că merita riscul.

Zgomotul produs de cei trei soldiați vietnamezi care rîdeau o făcu să deschidă ochii şi să suspine surprinsă. Apăruseră pe malul apei printre tufişuri şi chicoteau în timp ce-i fluturau ostentativ *atok*-ul – fusta neagră de mătase pe care femeile de la munte o purtau înfăşurată în jurul şoldurilor. Din cauza remarcilor făcute de soldații americani şi vietnamezi, unele dintre femeile tribului Jeh începuseră să poarte cămăşi dăruite de misionari, ca să-şi acopere sînii, dar Mua considera că asta era o treabă caraghioasă.

Ar fi vrut să țipe, dar unul dintre soldați îndreptase înspre ea o armă, făcîndu-i semn să nu scoată o vorbă. Apoi o chemă, dar ea ezită. Un altul ridică arma şi o aținti asupra ei.

Mua se răzvrăti în sinea ei, dar se hotărî să nu-şi trădeze nici un pic teama față de *yuani*. Aşa cum n-ar fi făcut-o nici tatăl şi nici frații ei. Ştia ce se va întîmpla cînd va ajunge la mal, acolo unde tufişurile dese vor ascunde totul privirilor celor din sat. Cînd îşi va întîlni bărbatul, nu va mai fi neprihănită pentru el. Şi mai ştia că tatăl şi frații ei vor fi ucişi în încercarea de a o răzbuna dacă ar fi mărturisit cele întîmplate, aşa că se va supune şi nu va povesti nimănui nimic. Va trebui să supraviețuiască.

Montagnarzii erau un popor simplu şi primitiv. Vietnamezii le furaseră țara – Munții Centrali – cu cîțiva ani înainte. *Yuanii* au luat pur şi simplu tot ce au vrut de la montagnarzi. Poporul Dega, cum îşi spuneau ei, nu avea drept de vot, nu avea spitale, şcoli şi nici un fel de reprezentare în guvern.

Nu mai aveau aproape nimic şi, cu toate acestea, vietnamezii le luau jumătate din ce le rămăsese sub formă de taxe şi impozite. Au fost violați, ucişi, prădați şi jefuiți de cei care țineau frînele puterii la Saigon. Toți vietnamezii îi urau pe montagnarzi, iar cei din neamul Dega nutreau aceleaşi sentimente față de vietnamezi.

Nimeni nu putea înțelege de ce vietnamezii urau acest popor atît de mult, pînă cînd salvatorii lor, Beretele Verzi americane, au venit să trăiască alături de ei. Americanii au observat că primitivii montagnarzi erau foarte muncitori, religioşi, devotați familiei, loiali şi simpli. Mai presus de toate, erau cei mai agresivi şi mai neîndurători luptători din Vietnam. Cu alte cuvinte, poporul acesta de indigeni, care se hrănea cu şobolani, lilieci, maimuțe şi tot ce cădea pradă arbaletelor, avea toate calitățile care le lipseau vietnamezilor aşa-zis civilizați.

Numele pe care şi-l dăduseră, Dega, însemna „fiii munților", şi acei munți de culoarea smaraldului, sufocați de junglă, erau bogați în aur, argint şi alte minerale valoroase. Cam pe la mijlocul anilor cincizeci, pe lîngă gelozie şi teamă, aurul constituise pentru vietnamezi un alt pretext de a-i ucide şi a le jefui ținuturile.

Mua se apropia fără grabă de mal, pe cînd cei trei soldați

vietnamezi se holbau la formele magnifice ale trupului ei. Îşi ridică mîndră bărbia şi decise că va rămîne mută şi nu-şi va trăda nici o emoţie. Unul dintre ei îşi aţintise arma asupra ei şi ceilalţi doi se dezbrăcău. Fără o vorbă, Mua se întinse pe iarba din mijlocul desişului, îşi desfăcu picioarele şi închise ochii. Brutele chicotiră cu răutate, apoi primul o pătrunse cu violenţă.

Simţea mai multă durere şi frică decît oricînd în viaţă, dar pe minunata ei faţă tînără nu se putea citi nimic. Era o adevărată Dega. Al doilea o pătrunse şi termină la fel de repede ca şi primul. Avea senzaţia că un lemn aprins îi străpunsese măruntaiele şi, pentru prima dată în cei paisprezece ani ai săi, înţelese ce însemna ura adîncă şi adevărată.

Mua se căzni să respire, cînd al treilea o apucă de gît şi o ridică pe jumătate. Îşi scosese şi el hainele şi acum se lăsase între picioarele ei, violînd-o la rîndu-i.

Pe parcursul întregului episod nu s-a rostit nici un cuvînt, iar Mua a rămas cu ochii închişi. Întinsă pe spate, asculta rîsetele celor trei, care acum se îmbrăcau. În sfîrşit, îi auzi plecînd, îndreptîndu-se spre tabăra de nivel A a Forţelor Speciale, situată în Dak Pek.

Au ajuns la adăpostul echipei LLDB, fălindu-se faţă de camarazi cu isprava lor. În acest timp, tînăra fată se scufundase în apa purificatoare, lacrimile ei pierzîndu-se în curentul năvalnic. Înotă sub apă şi-şi ţinu respiraţia pînă cînd simţi că-i explodează plămînii. Dacă ar fi avut şi ea o Beretă Verde americană, precum avea Ning, acesta i-ar fi omorît şi i-ar fi tăiat în mii de bucăţele pe ticăloşi.

Mua a plîns de supărare, frustrare şi furie, fără să se simtă însă vinovată. S-a consolat cu gîndul că, deşi vietnamezii i-au împrăştiat sîngele nevinovăţiei pe malul rîului, nu i-au putut răpi mîndria şi puterea de a trăi, şi asta era o parte din ceea ce însemna să fii montagnard.

Zăbovise prea mult cu baia ei de dimineaţă, aşa că amînă celelalte lacrimi pentru clipele în care avea să fie din nou singură şi o luă pe poteca bine bătătorită ce ducea spre intrarea în sat. Înainte de a ajunge la poarta de acces din

zidul solid de lemn, întărit cu pari de punji, care împrejmuia vîrful dealului, Mua ştia că va trebui să născocească o scuză acceptabilă pentru întîrziere. Urma s-o ajute pe mama ei să pregătească mîncarea, să treiere orezul recoltat de pe lanurile din munții apropiați, şi apoi să taie aproape o sută de kilograme de lemne de foc pe care să le ducă într-o legătură pe spate, cam o jumătate de milă, pînă-n sat.

În noaptea aceea, Mua şi-a părăsit aşternutul, în care plînsese vreme de-o oră. Celelalte fete care se culcaseră alături de ea pe rogojinile împletite din bambus, în *marao*, dormitorul comun înălțat pe nişte stîlpi, adormiseră şi nu i-au auzit suspinele. O nelinişteau nişte voci şi se hotărî să afle ce se întîmpla. Se tîrî pînă la zid, şi îşi văzu tatăl discutînd în limba vietnameză cu cineva de dincolo de el. Era singurul din sat care cunoştea această limbă.

Mua aşteptă, ascultă schimbul aprins de cuvinte, după care ieşi din umbră şi se apropie de părintele său.

— Tată, cine a fost acolo? întrebă ea. Ce voia?

Bătrînul îi răspunse:

— Era un vietcong, Mua. A spus că vor veni mîine noapte să le dăm orez, carne şi cîteva femei. Dacă nu, îi vor ataca pe oamenii noştri cînd se vor duce să lucreze cîmpurile de orez sau să taie lemne. A mai spus că americanii nu ne pot apăra aici.

Mua nu-şi putu stăpîni scîncetul care-i scăpă printre buze, dar bătrînul îşi trecu vechea carabină M-1 în mîna cealaltă şi-şi petrecu brațul musculos peste umerii ei.

— Mua, nu-ți fie teamă, o linişti el. Nu le vom da nimic vietcongilor. Nu-ți face griji.

— Nu avem cum să ne apărăm împotriva lor sau a sud-vietnamezilor, spuse Mua cu resemnare. Şi unii, şi alții sînt la fel.

— Asta e foarte adevărat, replică tatăl, dar americanii sînt de partea sud-vietnamezilor. Acesta e singurul motiv pentru care războinicii Dega au acceptat să lupte pentru ei. Am să-i înştiințez pe americani, şi precis îi vor ajuta pe oamenii noştri.

Mua reflectă la toate acestea cu entuziasm. Soldații

americani erau singurii pe care poporul ei se putea bizui de cele mai multe ori. Bărbatul lui Ning va şti ce-i de făcut.

Se duse înapoi la culcare, dar avu un somn agitat, o dată trezindu-se chiar plîngînd.

În dimineaţa următoare, tînăra cea frumoasă trebui să-şi ia inima-n dinţi şi să meargă la rîu, căci era de datoria ei să umple vasele cu apă de băut şi să spele rufele. Făcu la repezeală o baie şi se întoarse în sat cu ulcioarele pline.

Mergînd pe cărare către vîrful dealului, Mua văzu ceva care o puse în încurcătură. Mai sus de locul în care ajunsese ea, cîţiva bărbaţi Jeh străini, îmbrăcaţi în tradiţionalele şorţuri, intrau pe poarta satului, cărînd harpoane şi arbalete. Unul dintre cei din urmă era foarte înalt şi avea alături o femeie Dega care, după cum arăta, ducea pe spate un coş împletit, plin cu de-ale gurii.

Ei da, se gîndi ea, probabil că era o misiune de pace din satul Dak Poy, de peste vale. De mai mulţi ani, între cele două sate dăinuia o vrajbă provocată de-o ceartă stupidă, al cărei motiv fusese dat uitării. Grăbi pasul pe potecă şi, gîfîind din greu, ajunse în curînd la poarta satului. Străinii se adunaseră cu toţii în jurul tatălui ei, discutînd şi rîzînd.

Femeia se întoarse şi Mua icni: era Ning. Frumoasa montagnardă îi zîmbi şi apoi se agăţă de braţul bărbatului ei. Mua stătea lîngă singurul copac din satul de pe deal şi privea curioasă.

Ning îşi lepădă coşul şi scoase din el o cutie de bere americană. O întinse zîmbind bărbatului ei, care la rîndul său i-o oferi tatălui lui Mua. Apoi, Ning scoase un costum american de camuflaj pe care i-l dădu de asemenea soţului ei. Acesta îl îmbrăcă peste şorţ şi-şi puse pe cap o beretă verde americană. Mua privea excitată. Acest bărbat nu era montagnard – era iubitul lui Ning, americanul. Amîndoi veniseră îmbrăcaţi în costume de Jehi, astfel ca vietcongii care i-ar fi văzut de la distanţă să creadă că nu erau decît un cuplu oarecare din sat.

Ceilalţi bărbaţi erau montagnarzi. Şi-au scos de sub şorţuri uniformele împăturite, pe care le-au îmbrăcat. Şi-au desfăcut arcurile false din lemn de la arbalete şi Mua a

observat că toți aveau puştile deghizate astfel încît de la distanță să arate ca nişte arbalete.

Ning mai scoase din coşul ei cîteva obiecte metalice, şi, sub privirea uluită a tinerei femei, americanul începu să le asambleze. Nu după multă vreme, ținea în mîini o armă M-16, cu o țeavă mare şi groasă. Mua se apropie.

Americanul întoarse capul, o zări pe tînără şi îi dărui un zîmbet prietenos.

„Of, gîndi ea, dac-aş avea un bărbat ca ăsta, aş putea avea mulți copii şi nu m-aş mai teme că o să mi-i omoare *yuanii* şi nici c-o să moară din pricina bolilor nenumărate care macină poporul meu, de muşcături de şobolani, de şarpe sau chiar de atacurile tigrilor. Un asemenea bărbat m-ar proteja pe mine şi pe copiii mei, aşa cum acesta o apără pe Ning".

Ning o privi, iar Mua roşi. De parcă ar fi auzit gîndurile fetei, se apropie de bărbatul ei şi-i înlănțui mijlocul. El încetă să mai cerceteze țeava armei, zîmbind către frumoasa de lîngă copac. O îmbrățişă pe Ning şi o sărută scurt, dar înfocat. Mua oftă în sinea ei şi-o surprinse pe Ning privind-o din nou. Mua dispăru în grabă. Sosise timpul să se facă nevăzută.

Această zi, a doua după ce-şi pierduse nevinovăția, s-a dovedit a fi cea mai interesantă din viața ei de pînă atunci. Marele american şi prietenul său Nhual, interpretul-şef pentru Dak Pek, şi-au petrecut întreaga zi şi seara împreună cu tatăl ei, mîncînd carne de şobolan, orez, creier de maimuță şi bînd mult rachiu de orez. Mua şi mama ei au trebuit să stea în permanență la dispoziția războinicilor. Americanul s-a dus de mai multe ori s-o vadă pe Ning şi de fiecare dată s-a purtat cu ea aşa cum orice bărbat Jeh şi-ar fi tratat soția. Mua îşi dorea cu ardoare acelaşi lucru.

După căderea întunericului, acesta a plecat din adăpostul tatălui ei şi a vorbit vreme îndelungată cu războinicii cei voinici cu care venise. Şase dintre ei formau garda lui de corp şi se aflau tot timpul prin preajmă. Acest bărbat nu era numai un *Trung-wi*, adică un locotenent, ci era totodată cel mai important printre cei opt mii de Jehi care

trăiau în acea vale, precum şi pentru ceilalți Jehi aflați mai la sud, înspre Dak To şi Kontum.

După ce înaltul *Mil-ken* discută cu războinicii Jeh, aceştia au ocupat poziții de-a lungul zidului care înconjura satul. El s-a aşezat apoi lîngă un foc şi multă vreme a ținut-o aproape pe Ning. Din umbră, Mua se uita la cei doi care se mîngîiau, rîdeau şi-şi împărtăşeau unul altuia secrete. A stat de veghe pînă ce lui Ning i s-a făcut somn şi a fost condusă în adăpostul destinat oaspeților de vază. Cu toate că tatăl ei postase două santinele de încredere la uşa adăpostului, ea a văzut cum *Trung-wi* a trimis doi oameni din garda sa personală să vegheze asupra femeii sale. Mua zîmbi în sinea ei şi murmură ceva nedesluşit.

Pe urmă, Nhual şi americanul au mers în cel mal înalt punct din sat şi acolo s-au lungit pe pămînt, cu armele în mîini. *Mil-ken* se tot uita printr-un tub mare. În timpul zilei, Mua auzise spunîndu-i-se „starlight scope", deşi nu-şi mai amintea cum se pronunță cuvîntul. Tatăl ei i-a explicat că era un obiect vrăjit, care-l ajuta pe american să vadă noaptea precum bufnițele. Astfel, îi putea depista pe vietcongi şi putea să tragă în ei chiar şi atunci cînd aceştia nu-l zăreau.

Mua se temea ca nu cumva comportamentul ei să pară indecent, aşa încît s-a dus la *marao* – adăpostul femeilor singure – şi s-a culcat, dar n-a pus geană pe geană toată noaptea. S-a aşezat cu fața la peretele de bambus împletit şi nu l-a scăpat din ochi pe american cît a fost noaptea de lungă.

După ce luna a ajuns la zenit, l-a văzut pe american privind cu atenție prin tub, vegheat de Nhual, care se afla lîngă el. Mua auzi apoi strigătele vietcongilor de dincolo de zidul de apărare al satului. Sesiză încrederea, chiar făloşenia din vocile acestora, deşi nu le înțelegea limba. Îi auzi pe ceilalți vietcongi chicotind, în timp ce vorbitorul striga cu obrăznicie insulte.

Individul ajunsese la mijlocul unei fraze, cînd arma americanului bubui şi împrăştie flăcări în întuneric. Vocea se opri brusc şi Mua înțelese că cel care vorbise era mort. Îşi imagina că putea fi unul dintre cei care o violaseră. Zîmbi

larg în întuneric. Puşca lui Nhual pocni şi ea, urmată de cea a americanului. Un vietnamez de dincolo de zid urlă, atins probabil în timp ce fugea să se ascundă în jungla din apropiere.

Mua îşi părăsi patul, aşa cum făcură şi ceilalți săteni. Se stîrni multă agitație şi vînzoleală fără rost pînă cînd pricepură că americanul ucisese un vietcong. Ning alergă în grabă la locotenentul cel înalt, sărutîndu-l lung şi apăsat. Mua oftă.

Tatăl fetei se duse la american şi vorbi cu el în limba Jeh. Mua ştia puțină franceză şi, cînd îi auzi numele, se întrebă dacă nu cumva *Mil-ken* luptase înainte alături de francezi, pentru că numele lui suna franțuzeşte: îl chema *Trung-wi* Bendell.

Capitolul III

CUNOAŞTE-ŢI INAMICUL

Am scos o cutie de plastic transparent din buzunarul pentru provizii al salopetei de camuflaj, am extras o țigară Lucky, mi-am vîrît-o între buze, după care am scos la iveală şi bricheta Zippo. În timp ce-mi aprindeam țigara, am studiat inscripția: „Lt. Donald Bendell, Det. A-242 Dak Pek". Dedesubt se afla panaşul Forțelor Speciale, cu motto-ul: „De opresso liber", iar sub toate acestea, pe corpul principal al brichetei, erau înscrise cuvintele: „Lăsați-mă să vă cuceresc inimile şi sufletele, altfel vă dau foc la şandrama". Am privit prin întunericul din buncăr în ochii negri ai lui Mr. Oh, montagnardul Jeh care stătea dincolo de ulciorul uriaş din lut ars plin cu rachiu de orez. I-am oferit o țigară, fiind

recompensat cu un zîmbet de aur.

Țineam în mînă mînerul din os de bivol indian al cuțitului Bowie [1], care avea o lamă groasă meşterită dintr-un şrapnel provenit de la o bombă de 500 livre [2]. Era gravat cu inscripții în limba tribului Jeh. Două mici bucăți de bronz fuseseră încrustate ceremonios pe muchia lamei. Unul dintre nepoții lui Oh avea gura plină de apă şi, la fiecare cîteva secunde, stropea puțin gresia pe care o țineam în mîna stîngă, în timp ce cu dreapta plimbam peste piatră imensa lamă a cuțitului, într-o mişcare de du-te-vino. Băiețelul cu pielea arămie şi ochii migdalați se uita la mine aşteptînd un zîmbet ori un semn de aprobare.

Lîngă Oh, soția lui, în vîrstă de douăzeci de ani, ridică mîna şi plesni o muscă sîcîitoare aşezată pe unul din sînii ei bronzați, care se legănau în voie, fără nici un acoperămînt. Apoi îmi întinse încă o fîşie de carne de şobolan afumată. După ce am şters cuțitul de pînza salopetei, l-am vîrît în teaca de bambus, special cusută de partea dreaptă a pantalonilor. Mi-am reprimat încă o dată greața, am înghițit în sec, am băgat în gură bucățica de carne şi am început să mestec.

Nu mai puteam aştepta pînă ce Mr. Oh avea să-mi paseze furtunul care ieşea din gîtul ulciorului. Eram nerăbdător să-mi umplu gura cu gustul dulceag, dar ucigător de tare al rachiului de orez. Dacă nu anihilam gustul de şobolan, măcar să-mi fi omorît o parte din celulele creierului, ca să pot depăşi acest chin fără să-mî vărs mațele. În timpul unor pățanii similare, reuşisem întotdeauna să mă strecor afară înainte de a voma, dar întotdeauna există un început şi, Doamne fereşte, nu voiam să-mi jignesc gazda.

În cele din urmă, Mr. Oh şl-a încheiat prelunga sorbire a licorii şi mi-a întins tubul. Am aşteptat ca nevasta lui cea ştirbă să umple ulciorul cu apă şi am dus tubul la buze. Şobolanul alunecă cu bine în jos. Din fericire, eram suficient de beat ca să ies basma curată şi de data asta. Ridicînd un

---

[1] Cuțit lung, cu lama de 25-30 cm şi cu tăiş dublu *(n.t.)*

[2] O livră – 453,3 grame *(n.t.)*

capăt al şiragului de mărgele roşii-galbene-albastre, l-am admirat din nou, apoi m-am uitat spre dreapta, în ochii iubitei mele, Ning. Ca întotdeauna, ochii ei surîzători scînteiară în timp ce-mi adresă un zîmbet larg, apoi se întoarse ca s-o ajute pe soția lui Oh să spele vasele.

— Mr. Oh, am spus, acesta e un colier minunat. Aş vrea să vă mulțumesc din inimă şi dumitale, şi soției.

Zîmbetul lui Oh se stinse, iar el deveni extrem de serios.

— *Trung-uy* Bendell, americani spus *beaucoup* Viet-minh – ah, cum se spun?

— Divizia a Doua NVA [1] a înconjurat Dak Pek, am spus eu, încercînd să-l ajut pe Oh, care nu stăpînea prea bine engleza.

Oh continuă:

— Poate noi toți murim acum.

— Posibil, am admis eu.

Montagnarzii nu agreau necinstea şi ascunsul pe după pom.

Am reflectat asupra cuvintelor lui şi mi-am amintit de sosirea mea în Vietnam, la începutul lunii iunie a anului 1968. După perioada de început, petrecută la Long Binh, am fost transferat la Cartierul General al Grupei a Cincea a Forțelor Speciale, împreună cu mai mulți locotenenți de la Fort Bragg. Imediat am început COC – cursul de orientare combativă –, o mică afacere de trei zile care urma să ne familiarizeze cu ceea ce ne aştepta în Vietnam. Era vorba de toate acele mici secrete ajutătoare, cum ar fi să nu foloseşti after-shave cînd pleci într-o misiune de patrulare sau interdicția de a te ataşa de populația indigenă. Cursul s-a încheiat cu o patrulă de ambuscadă, organizată în ultima noapte, cu Detaşamentul A-502 din Nha Trang.

Cînd grupul de nou-veniți a fost instruit în privința patrulei de ambuscadă, li s-a atras atenția că lucrurile trebuie luate foarte în serios.

Astfel, subofițerul-instructor ne-a avertizat:

— Dacă vreunul dintre cei de față crede că-i doar o joacă

[1] NVA – *North Vietnamese Army* – Armata nord-vietnameză *(n.t.)*

de copii, poate n-ar fi lipsit de interes să vă spun că unul dintre băieții care a trecut de curînd prin acest instructaj a plecat într-o astfel de misiune săptămîna trecută. Se ascunsese într-un lan de orez, cînd a apărut o grupă de nord-vietnamezi. Ambuscada a fost descoperită şi tînărul locotenent a primit un glonț de AK-47 drept în gură. I-a traversat tot corpul şi a fost omorît pe loc. Nu dormea cînd s-a întîmplat, şi totuşi a dat ortul popii. Nu se ştie care glonț vă este destinat. Aşa că, ascultați la mine, cînd o să vă vină cheful să trageți la aghioase în timpul unei ambuscade, amintiți-vă că ăsta nu e un joc de copii.

Conştient de bara argintie de proaspăt locotenent apărută pe emblema beretei mele, am ridicat mîna.

— Da, Sir? spuse sergentul, aratînd înspre mine.

— Domnule sergent, am întrebat eu, cine a fost cel ucis?

— Era locotenent, Sir, şi se numea Roesch, Hans Roesch.

O voce mă trezi din gîndurile mele:

— Soție şi eu, continuă Oh, avem cinci fii. Noi facem... ăă... promis la tine. Vin vietcongi, noi luptăm. Întîi mine omorît, apoi soție meu omorît, apoi cinci fii meu omorît, apoi *Trung-uy* omorît. Vietcong nu vine omorît, *Trung-uy*... ah... trebuie omorît familie meu întîi. Colier este... ah... colier este... ah...

Dregîndu-mi glasul, l-am ajutat:

— Colierul este un simbol, un semn.

Mr. Oh zîmbi cu gura pînă la urechi şi încuviință din cap cu entuziasm.

— Este semn al meu... promis... la cuvintele meu... Tu prieten Jeh. Tu prieten familie meu.

M-am frecat la ochi:

— Fir-ar să fie, e tare mult fum în buncărul dumitale, Mr. Oh.

Am ignorat chicotelile înăbuşite ale femeilor şi am spus:

— Mulțumesc ție şi familiei tale foarte mult, Mr. Oh. Este o mare onoare din partea unui bărbat ca dumneata. Sînteți prietenii mei.

Oh îşi îndreptă spatele, țanțoş nevoie-mare.

Eu am continuat:

— Mr. Oh, vietcongii ne-au mai înconjurat o dată, mai demult, dar nu ne-au atacat, aşa că probabil vom supraviețui şi acestei încercări. Dar, dacă vom fi atacați, iar eu voi fi ucis, trebuie să-mi promiți ceva.

— Orice, spuse gazda mea.

— Am aranjat cu cei de la FULRO ca, în cazul în care voi fi omorît, s-o adăpostească pe Ning în junglă, pentru că este femeia mea. Te rog să te îngrijeşti de asta. Totodată, dacă nu voi mai fi, te rog să-mi promiți că vei avea grijă ca yarzii [1] să-l acidă pe Mr. Bon, comandantul plutonului care asigură securitatea americanilor. Spune-le să facă la fel şi cu nevastă-sa.

— Tu ştii că ei vietcongi? replică Oh.

— Da, am dovezi.

După o scurtă pauză, am continuat:

— Ăştia trebuie omorîți, căci fără ajutorul cuiva dinăuntru, Dak Pek nu poate fi cucerită.

M-am aşezat la locul meu, gîndindu-mă la adevărul spuselor mele.

Detaşamentul A-242 de la Dak Pek era, în vara anului 1968, cea mai izolată misiune americană din Vietnamul de Sud. Amplasată la extremitatea nord-vestică a zonei de acțiune a Corpului Doi de armată, tabăra era înconjurată de cei mai înalți munți din Vietnam, acoperiți în întregime de junglă. La sfîrşitul anului 1967, tabăra de grad A situată la nord de Dak Pek – Kam Duk – căzuse în mîinile nord-vietnamezilor, care au folosit tancuri sovietice în sprijinul numeroaselor lor trupe de infanterie.

Tabăra de grad A de la sud de Dak Pek – Dak Sut – fusese şi ea cucerită de NVA. Dak Seang avea să mai reziste asediului doar cîteva luni, iar Dak To, cea mai sudică tabără, fusese deja cucerită cu puțin timp înainte. Înspre est se întindea Valea Tu Mrong, unde armata nord-vietnameză poseda una dintre cele mai puternice fortificații din interiorul granițelor Vietnamului şi la numai cîteva mile spre vest se aflau granița laoțiană şi principalele căi de acces ale

[1] Prescurtare de la montagnarzi *(n.t.)*

discipolilor lui Ho Şi Min.

Echipa SF de la Dak Pek avea misiunea să organizeze operaţiuni la graniţă cu ajutorul montagnarzilor Jeh, Sedang şi Halong şi al cîtorva cambodgieni şi laoţieni care li se alăturaseră, cu toţii antrenaţi şi echipaţi de americani, şi să împiedice infiltrările nord-vietnamezilor veniţi din Laos pe drumul Ho Şi Min.

Deşi izolată, era, cu toate acestea, cel mai uşor de apărat dintre toate taberele din Vietnamul de Sud. Cine o amplasase acolo ştiuse să facă o bună alegere a terenului. Era tot ce-şi putea dori un tactician militar. Spre deosebire de majoritatea taberelor de acelaşi tip – aşezate în triunghi, pătrat sau altă configuraţie geometrică şi împrejmuite pe tot perimetrul exterior –, Dak Pek era aşezată pe culmile a unsprezece dealuri mici, fiecare din ele împrejmuită, care se sprijineau reciproc cu foc direct. Cu alte cuvinte, dacă cineva reuşea să treacă de sîrma ghimpată, capcanele antitanc, parii din lemn de punji şi celelalte obstacole, atunci asupra atacatorilor se concentrau focul armelor de calibru mic, al armelor fără recul şi Bazooka, tirul direct al artileriei şi chiar al aruncătoarelor de flăcări, de pe cel puţin două coline învecinate.

Şi pe deasupra, fiecare deal era înconjurat de cîte un şanţ antitanc lat de trei metri şi tot atît de adînc. Fiecare şanţ era umplut cu mii de pari din lemn de punji ascuţiţi ca acul, precum şi cu beţe de bambus ascuţite, toate orientate în sus. În plus, întreg perimetrul era înconjurat de un hăţiş de sîrmă ghimpată şi „concertina".

Americanii îşi aveau adăpostul pe înălţimea cunoscută sub numele de Dealul American, care era şi cea mai bine apărată. O cărare şi o poartă mobilă din sîrmă ghimpată făceau legătura cu Dealul Vietnamez.

În rest, dealul se conforma descrierii generale, cu excepţia faptului că, în 1968, un specialist în demolări din New Jersey, sergentul Larry Crotsley, i-a mai adăugat cîteva trăsături noi. Cu ajutorul camarazilor săi şi a montagnarzilor, a împrejmuit dealul cu bidoane de 55 de

galoane [1] de combustibil pentru avioane cu reacție, amestecat cu nişte substanțe chimice, care prin detonare să dea o flacără precum cea a napalmului. Bidoanele fuseseră îngropate la foarte mică adîncime pe coastele dealului şi sub fiecare bidon se afla cîte o încărcătură de explozibil cu declanşare electronică. Firele duceau pe sub pămînt la buncărele americanilor, alături de firele ce proveneau de la numeroasele mine Claymore. Fiecare buncăr avea cîte o scîndură pe care erau desenate schemele de conexiuni, lîngă locul unde erau ataşate firele. Schemele indicau localizarea şi raza de acțiune a fiecărei mine.

Pista aviatică de bitum se întindea pe latura estică a taberei, dincolo de perimetrul principal, avînd protecția asigurată de dealurile care o înconjurau.

Pe lîngă toate acestea, existau cele cincizeci şi două de mitraliere de calibru 0,30, un model din cel de-al doilea război mondial, amplasate permanent de-a lungul perimetrului fiecărui deal, alături de şapte mitraliere de calibrul 0,50, cîteva mitraliere M-60, numeroase mortiere de 60 mm, 81 mm şi 4,2 inci, arme fără recul de 90 şi 106 mm, mai multe Bazooka şi o baterie de artilerie cu mortiere de 105 mm pe Dealul Vietnamez. Fiecare deal era înconjurat cu buncăre fortificate în care locuiau cele şapte sute de familii ale luptătorilor înarmați şi antrenați de americani, probabil cei mai buni din Vietnam.

Şi dacă toate astea nu erau de-ajuns, întreaga tabără se afla într-o vale imensă acoperită de junglă, curățată în întregime, iar satele de montagnarzi, cu o populație de opt mii de suflete, acopereau cele cincisprezece dealuri care înconjurau tabăra, asigurînd totodată un sistem de alarmare timpurie pentru eventualitatea unui atac. Rîului Dak Poko, a cărui apă rece şi limpede străbatea toată această zonă, i se alătura mai modestul Dak Pek, în capătul sudic al văii. Pe mai tot întinsul taberei, cele două rîuri nu puteau fi trecute cu piciorul.

Şi, totuşi, tabăra de la Dak Pek era vulnerabilă în două

[1] Un galon (SUA) – 3,78 litri *(n.t.)*

privințe: mai întîi, era o pradă uşoară pentru armele cu tir indirect, fiind împresurată din toate părțile de munți înalți. La drept-vorbind, era chiar ținta a numeroase atacuri cu rachete, mortiere şi artilerie obişnuită, atît din partea NVA cît şi, ocazional, din partea celor două companii de lepădături din partea locului, membri ai Viet-Cong-ului. Majoritatea erau montagnarzi din satele periferice, forțați de NVA să lupte pentru ei, sub amenințarea că le vor fi omorîte familiile. În consecință, aceste forțe prost echipate şi lipsite de motivație nu reprezentau o amenințare reală şi erau tratate cu dispreț de către trupele din Dak Pek.

Faptul că americanii trebuiau să coopereze cu Forțele Speciale Vietnameze – *Luc Luong Dac Biet* sau LLDB – constituia a doua slăbiciune. Apartenența unora dintre aceşti vietnamezi la Viet-Cong era notorie. Pe întreg cuprinsul Vietnamului de Sud exista un anumit procentaj de vietcongi, care eram imposibil de depistat. Montagnarzii care făceau parte din Viet-Cong erau cunoscuți în general de către cei din Forța de asalt de la Dak Pek, numai că aceştia nu-i trădau americanilor întrucît se ştia că luptau din constrîngere, şi nu de bună voie. În multe cazuri era vorba de rude – un unchi, un văr sau chiar un frate.

În tot cazul, vietnamezii comunişti infiltrați la Dak Pek erau agenți de spionaj bine antrenați, adevărați profesionişti. Comandantul plutonului de securitate care ajuta la paza Dealului American, Mr. Bon, era unul dintre aceşti agenți. La fel şi soția sa. Sergentul de contrainformații al trupei, Joe Howard, eu şi alți cîțiva ştiam asta, dar trebuia s-o şi dovedim. Unul dintre cei care făcuseră parte din echipă, dar care nu era respectat de nimeni, s-a împrietenit cu Mr. Bon pentru că acesta vorbea o engleză curată... Individul începuse astfel să-i vorbească sincer şi deschis vietnamezului, ca şi unui american de-al lui.

La nord de adăpostul trupei americane de la Dak Pek se afla un buncăr ocupat de doi sergenți ai Beretelor Verzi, singurul în care nici un membru al echipei nu avea voie să intre. Aceştia purtau berete verzi şi uniforme adecvate, dar nu făceau parte cu adevărat din Forțele Speciale. Ei

proveneau de la ASA – Agenția de Securitate a Armatei. Singurii care cunoşteau funcția lor reală eram eu, sergentul de contrainformații şi subofițerul-locțiitor al comandantului. Cu ajutorul echipamentului radio din buncăr, aceştia interceptau azimuturile direcționale ale stațiilor radio aparținînd NVA şi vietcongilor ce operau în zonă. Avioane Mohawk, propulsate cu elice, survolau în mod constant zona, avînd la bord echipament electronic cu care recepționau şi ele semnale direcționale de la transmisiile radio inamice. Apoi, azimuturile erau prelucrate şi confruntate, pentru stabilirea în final a pozițiilor inamice. În plus, puterea semnalului recepționat era proporțională cu capacitatea stației radio-emițatoare, dînd indicii asupra dimensiunii unității respective. În acest mod, americanii au aflat că sînt înconjurați din toate părțile de trupele Diviziei a Doua a NVA.

Înainte de „marele salt peste mări şi țări", am urmat cîteva ore de limba vietnameză la Fort Bragg, unde am învățat să citesc, să scriu şi să vorbesc de la sora doamnei Nhu, care preda acolo sub un nume fals.

În timpul ultimului atac de artilerie şi rachete asupra taberei noastre, oamenii de la ASA au interceptat un operator radio care dirija tirul inamicului din interiorul taberei. De altfel, nu era pentru prima dată cînd respectivul folosea un manipulator telegrafic portabil, transmițînd de regulă imediat ce Commo Willy îşi încheia transmisia pe puternica stație cu bandă laterală unică. Cei doi tipi de la ASA au înregistrat pe bandă mesajele interceptate, urmînd ca, împreună cu ceilalți experți şi cu ajutorul computerelor, să încerce să le decodifice.

Mi-au cerut ca la primul atac de artilerie asupra Dak Pek-ului să mă duc în buncărul lor şi să încerc să traduc ceea ce le comunica agentul din tabăra nord-vietnamezilor. Faptul că, în timpul ultimelor transmisii, oamenii de la ASA au obținut azimuturi bune asupra emițătorului, acestea intersectîndu-se exact pe poziția buncărului lui Mr. Bon, fusese şi el relevant.

O explozie înfundată zgudui buncărul subteran, urmată de altele, la scurte intervale de timp. Zgomotele mi-au

întrerupt şirul gîndurilor. Instinctiv, mi-am încleştat degetele pe omniprezenta puşcă CAR-15, versiunea cu țeava scurtată a armei M-16, prevăzută cu un pat telescopic. Ning s-a ghemuit lîngă mine, căutînd protecție sub brațul meu rămas liber.

De afară, am auzit strigătele a doi americani: „Sîntem atacați! Sîntem atacați!"

Am împins-o pe Ning în brațele lui Oh, spunîndu-i:

— Rămîi cu ei, iubito!

Şi am năvălit afară pe uşă.

Soarele strălucitor m-a izbit în față ca o lipie de napalm. Rachiul de orez băut mă trosnise şi el, făcîndu-mi genunchii să-mi tremure, în timp ce încercam să alerg spre buncărul ASA.

Cu ochii mijiți, m-am uitat în direcția latrinei din cărămizi de BCA aflată chiar în fața mea şi am auzit vocea transmisionistului-adjunct al echipei, sergentul de stat-major Don Williams, cunoscut de toți sub numele de Commo Willy.

— Ce paştele mă-sii!

Uşa se deschise brusc şi operatorul radio, cu înfățişarea lui aproape copilăroasă, ieşi afară trăgîndu-şi pantalonii şi urlînd, cu o mare supărare întipărită pe față:

— Fir-ați ai dracului de comunişti împuțiți, nu poate omul nici să se cace ca lumea din cauza voastră!

Am izbucnit în rîs privindu-l pe sergentul de stat-major cum dispărea pe treptele buncărului TOC [1] şi de comunicații. M-am oprit subit din rîs, cînd o altă rachetă 220 zbură pe deasupra capului meu şi explodă la marginea pistei aviatice. Ultimii metri i-am parcurs pe jumătate alergînd, pe jumătate împleticindu-mă pe treptele buncărului ASA.

Cu puțin timp înainte de a da buzna într-un mod cu totul neceremonios pe uşa buncărului, nedorind să fiu împuşcat de-ai mei, am zbierat: „American!".

Mi s-au întins nişte căşti şi am fost tratat cu un amalgam cacofonic de vocale şi silabe guturale vietnameze, lansate în

---

[1] TOC – *Tactical Operational Center* – Centrul de operațiuni tactice *(n.t.)*

eter de undeva din interiorul taberei şi de pe unul din piscurile aflate la vest de noi.

— Ce tot pălăvrăgesc ăştia, Sir? se interesa unul dintre subofiţeri.

Mi-am scos căştile, am zîmbit şi am spus:

— O gaşcă de căcăcioşi înspăimîntaţi, sergent. Tipul din tabără e speriat de moarte şi urlă ca un nebun, iar cel de afară e ori nervos, ori agasat, aşa că ţipă şi el. Aş putea să înţeleg un cuvînt din zece. Tot din buncărul lui Bon vine semnalul?

Celălalt sergent replică:

— Nu putem şti pînă cînd nu apare un avion în zonă. Unul e deja pe drum, pentru că ne-am gîndit că va folosi din nou codul Morse pentru a transmite un raport. În majoritatea cazurilor a intervenit după ce Commo Willy şi-a încheiat transmisiile, dar ştie că vom trimite cît de curînd rapoarte de la faţa locului şi rapoartele-bilanţ. Atunci o să-i prindem în laţ curişorul ăla galben.

După nici o jumătate de oră, unul dintre subofiţerii ASA a raportat că manipulatorul telegrafic era din nou folosit în buncărul lui Bon. Eu, Joe Howard şi jumătate din echipa A fuseserăm convocaţi în buncărul comandantului. Acesta şovăia să întreprindă ceva ce l-ar fi putut supăra pe Bon (o figură importantă în ierarhia LLDB) în cazul în care nu se putea dovedi că este VC. Totuşi, sub presiunea mai multor membri ai echipei, comandantul a cedat. Oamenii s-au înarmat pînă-n dinţi şi s-au îndreptat spre buncărul lui Bon. Împreună cu un sergent de curînd sosit, m-am urcat pe acoperişul buncărului şi am aşteptat acolo; aveam asupra noastră puşti cu ţeavă dublă retezată, de calibrul 12, încărcate cu gloanţe „două nule“. Joe Howard împreună cu un alt sergent, înarmaţi cu arme M-16, păzeau uşa din spate, iar Larry Crotsley, purtînd o mitralieră M-60, a izbit uşa cu piciorul şi a traversat în fugă tunelul întărit cu buşteni şi pămînt bătătorit, urmat îndeaproape de comandant.

În vreme ce Larry traversa ca o vijelie buncărul, se auziră nişte ţipete dinăuntru, după care soţia lui Bon, casierul vietnamezilor, şi alţi cîţiva indivizi încercară să se furişeze pe

uşa din spate tocmai la ţanc ca să fie opriţi de mine, de Howard şi de cei care ne însoţeau. Au rămas ţintuiţi locului, cu mîinile ridicate deasupra capului, iar buncărul a fost percheziţionat cu minuţiozitate. Unul dintre vietnamezi declarase că Mr. Bon era plecat la Kontum, după cumpărături. Supărată, ca să mă exprim eufemistic, doamna Bon cerea explicaţii pentru cele întîmplate. Plin de tact, căpitanul a încercat să-i spună că primiserăm informaţii cum că un vietcong se ascunsese în buncărul lor, luînd-o ostatică. Radioul şi manipulatorul telegrafic n-au fost găsite.

— Domnule căpitan, am strigat eu de pe acoperişul buncărului, soţia lui Bon, uitaţi-vă la ea!

Căpitanul a roşit, în timp ce toţi ceilalţi şi-au îndreptat atenţia asupra femeii.

— Taci dracului din gură, locotenente! mîrîi căpitanul.

— Domnule căpitan, am insistat eu, priviţi, şi-a pus pe ea un *atok*!

— Şi ce-i cu asta, Bendell? spumegă căpitanul.

— Păi, ea e o *Dai-uy* vietnameză, am strigat eu coborînd de pe acoperiş. Vietnamezii îi urăsc pe yarzi. Şi aceştia pe vietnamezi! Nici nu poate fi vorba ca o femeie vietnameză să poarte vreodată o fustă de montagnardă! Daţi-i-o la o parte, domnule căpitan! Precis are manipulatorul legat la şold!

Ba Bon se supără şi mai tare, dar nu era nici pe departe tot atît de furioasă precum comandantul echipei.

El o privi pe femeia vietnameză şi spuse:

— Îmi cer scuze, doamnă Bon. Nu-i daţi atenţie lui *Trung-uy*: e *dinky-dau*. A băut prea mult rachiu de orez.

Eram furios, şi la fel erau Crotsley şi Howard. Am insistat:

— La naiba, domnule căpitan! Putoarea asta nenorocită este o vietcong! Lăsaţi-mă să-i scot fusta şi-am să vă dovedesc!

Roşu la faţă, comandantul s-a întors pe călcîie şi a pornit ca din puşcă spre adăpostul echipei, urmat de mine.

Înăuntru, căpitanul mă apostrofă:

— Măi Bendell, măi tîmpitule! Cînd ai să-nveţi să nu-i mai insulţi pe vietnamezi şi să nu-i mai faci să-şi piardă

prestigiul? Ai idee cît de sictirit va fi Mr. Bon, ca să nu mai vorbim de *Dai-uy* Hoe?

— Mă cac pe nasul lor! am replicat eu mînios. Bon e un nenorocit de vietcong şi nici *Dai-uy* Hoe nu e mai breaz. Mai ştim şi noi cum s-a îmbogăţit dumnealui organizînd aici o piaţă neagră foarte rentabilă. Lăsaţi-mă să-i trag un glonţ în cap şi n-o să vă mai pese cît de sictirit o să fie.

Căpitanul încremeni cu mîinile în şolduri, holbîndu-se la mine.

Senzaţia de frustrare care mă stăpînea depăşise de mult limitele supărării, aşa că, ridicînd mîinile în sus, am zîmbit şi am spus:

— Ei bine, cred că n-ar trebui să faceţi parte din Forţele Speciale dacă nu gustaţi glumele tîmpite.

Clătinînd din cap, m-am dus s-o iau pe Ning din buncărul lui Oh. Pe drum, m-am oprit la dormitor şi am luat o sticlă de whisky. Ca membru al Forţelor Speciale ai de ales: ori ai simţul umorului, ori ţi-l dezvolţi. Altfel, îţi scad şansele să rămîi sănătos sau eventual să scapi de un atac coronarian timpuriu. În plus, eu am adăugat la elementele protectoare ale propriei mele sănătăţi mentale anestezia pe bază de alcool.

Commo Willy urca împleticindu-se treptele Centrului de Operaţiuni Tactice – pe scurt TOC. Se părea că lumina soarelui avea asupra sa acelaşi efect pe care-l avusese şi asupra mea. Am rîs împreună cu Ning de mahmureala blondului subofiţer. Commo Willy arăta exact ca o versiune mărită a băieţelului care tocmai a furat o felie de prăjitură de pe fereastra bunicii sale. Acum, verde la faţă, arăta de parcă furase o găleată de whisky de pe fereastră. Ţinînd în mînă un exemplar din „Army Times", probabil avea de gînd să se întoarcă la scaunul pe care deja şi-l încălzise în latrină.

— Bună, Ning, spuse. Dom'le locotenent, am sărbătorit ceva cu rachiu de orez aseară, sau ce-a fost?

— Al dracului să fiu dacă ştiu, am replicat. Nu-mi amintesc ziua de ieri.

Ning chicoti:,

— Am avut mare sărbătoare în tabără. Voi doi băut

beaucoup rachiu de orez.

— Nene, azi-dimineață cînd m-am trezit, am dat cu ochii de un castron cu nişte chestii din alea rotunde şi umflate lîngă patul meu. Era gata-gata să borăsc. Şi-acu' mi-e greață. Ştii cum arătau? Ca nişte găoaze în miniatură.

— Găoaze în miniatură? am spus şi am început să rîd.

Ning chicoti din nou:

— Voi pregătit Cheerios şi lapte aseară. Voi mîncați.

— Vrei să spui ca lîngă patul meu se aflau Cheerios cu lapte?

Commo Willy plecă înspre latrină bombănind.

Ning rîse cu poftă, în timp ce eu, afişînd un zîmbet împrumutat de la Sonny Bono, priveam în urma sa. Ne-am retras în întunericul buncărului meu, la adăpost de priviri indiscrete.

Buncărul era mic; fiind împărțit în două de un perete din placaj, era de-a dreptul claustrofobic. Joe Howard ocupa partea stîngă, iar eu pe cea dreaptă. Buncărul avea pereții din pămînt bătătorit şi se afla chiar sub amplasamentul căptuşit cu saci de nisip al unei mitraliere de calibrul 0,50. Cele şase-şapte trepte de la intrare erau săpate în pămînt, chiar la marginea buncărului unui mortier de 4,2 înci.

Am aprins lamina şi m-am trîntit pe pat, clocotind încă de mînie. Lumina s-a stins şi m-am întors pe-o parte ca să mă pot desfăta cu priveliştea frumoasei montagnarde. Îşi scosese *atok*-ul şi nu mai avea pe ea decît o curea de piele cu mărgele, legată în jurul şoldurilor, ce cobora pînă deasupra triunghiului de păr negru şi rar care constituia punctul nodal al simetriei corpului ei minunat. Părul negru şi strălucitor îi atîrna pe umăr şi îmi gîdilă fața cînd se aplecă deasupra mea.

Cu vocea îngroşată de emoție, mi-a spus:

— Poate mîine vietcong omoară. Poate noi murim. Azi nu e mîine. Astăzi trăim, dar mergem la ceruri.

Buzele ni s-au împreunat, iar corpurile ni s-au topit unul în altul. Cineva din afara buncărului se hotărîse să execute foc de hărțuială şi interdicție – „H&I" – cu mortiere de 4,2. Buncărul bubuia în tempoul obuzelor care părăseau țevile

tunurilor cu bufnete metalice zgomotoase. S-au tras o mulțime de proiectile şi suflul exploziilor se putea simți prin intermediul trepidațiilor din buncăr.

Bucătăreasa echipei A a Forțelor Speciale din Dak Pek era o vietnameză, cunoscută sub un singur nume – Hazel. Poseda un mare număr de neglijeuri şi desuuri. Înainte de a ajunge la Dak Pek, fusese matroana unui bordel de mare succes în Kontum.

Femeia avea şi ea problemele ei. Una dintre ele era vocea. Suna de parcă într-o noapte, pe cînd dormea, nu ştiu ce spiriduşi se strecuraseră în ea, îi scoseseră laringele, i-l tîrîseră pe o potecă acoperită cu pietriş preț de vreo douăzeci de mile, apoi, înainte de a se trezi, se întorseseră şi i-l puseseră la loc.

Pe urmă, mai era şi felul în care se machia. Se spunea că o dată, Tammy Faye Bakker a văzut nişte fotografii de-ale vietnamezei şi a spus: „Aş vrea ca machiajul meu să arate exact ca al ei".

Cu toate acestea, Hazel era tot timpul prietenoasă. Cu anumiți membri ai echipei, chiar deosebit de prietenoasă. Mai ales noaptea, după ce bucătăria se închidea şi soarele se ascundea undeva dincolo de orizont, reîncărcîndu-şi bateriile pentru ca a doua zi să poată prăji cu arşița sa alte victime nefericite.

Pe de altă parte, era o bucătăreasă excelentă. Tuturor le plăcea Hazel şi felul în care gătea. Cine o cunoscuse înainte de a veni la Dak Pek îi apreciase în aceeaşi masură şi bordelul din Kontum.

Tocmai asta era marea problemă. Cei care au rămas în Dak Pek doar un an, ca să-şi achite obligațiile, întorcîndu-se apoi în „lumea civilizată", nu s-au gîndit niciodată şi nici nu s-au întrebat de ce o matroană de bordel trecută binişor de prima tinerețe, care conducea o afacere bănoasă într-un oraş, venise în cel mai izolat amplasament american din Vietnam?

Ştiind cît de mult îi disprețuiau vietnamezii pe montagnarzi, de ce o „femeie de afaceri" prosperă ca ea venise să trăiască printre ei, mai ales că era vorba de unul

dintre cele mai primitive triburi. De ce să prefere o asemenea femeie să locuiască într-un buncăr subteran de doi metri pe trei, cu atît mai mult într-o zonă bîntuită de tigri, de şobolani cît mingea de fotbal, de vipere de bambus, de cobre scuipătoare, de ţînţari anofeli, purtători de malarie, şi de Divizia a Doua a NVA? Hazel a încercat să se culce cu aproape fiecare comandant de trupă de la Dak Pek. Totodată a avut de-a face cu sergenţii de contraspionaj şi operatorii radio, dar nu s-a încurcat niciodată cu sanitarii sau cu cei care mînuiau armele uşoare, mai exact cu cei care nu aveau acces la genul de informaţii utile nord-vietnamezilor. Prea puţini oameni s-au întrebat de ce se afla ea acolo.

Un bun războinic îşi păstrează întotdeauna arma curată. El şi-o desface şi o cercetează dacă nu e murdară de pămînt, noroi şi rugină. Unii fierb un cazan mare cu apă, pun acolo toate părţile componente ale armei, le curăţă cu peria sub apă, după care o usucă repede şi ung toate piesele cu un solvent. Alţii aplică un strat de ulei, pe care-l freacă cu grijă. Unii dau cu ulei de in pe pat şi pe părţile lemnoase, alţii folosesc chiar şi ceară de lustruit mobila. Ei introduc pămătufuri de bumbac pe ţeavă şi o lustruiesc pînă cînd pot privi prin interiorul ei aprinzînd o cîrpă în camera încărcătorului. Pe ţeavă nu trebuie să se vadă decît luciul metalului şi ghinturile de ghidare a gloanţelor. Cel mai adesea, războinicii care-şi îngrijesc atît de meticulos armele supravieţuiesc multor bătălii.

În fiecare seară, Hazel îşi lua săpunul şi prosopul, trusa de machiaj şi alte obiecte de toaletă, şi se ducea la spălător.

A doua zi, oamenii de la ASA recepţionau semnale provenind de la o întreagă divizie NVA aflată în munţii ce înconjurau tabăra Dak Pek. Membrii echipei au început să doarmă iepureşte. De fapt, toţi dormeau atît de uşor încît erau treziţi de sunetele la fel de slabe cum ar fi nişte pîrţuri de purici. Şi aşa se face că, în perioada următoare, Beretele Verzi au cerut să aibă în dotare nişte baroase ca să-şi introducă dopuri în recturi.

În a patra zi după cele dintîi semne, un sătean agitat dintr-unul din satele situate în afara perimetrului a intrat în

goană pe poarta protejată cu saci de nisip a taberei. A urcat în fugă dealul pînă la adăpostul echipei americane şi a întrebat de un interpret, nefiindu-i la îndemînă să le vorbească direct americanilor. Ţinea în mîini o foaie galbenă de hîrtie, format A4, cu un text scris cu cerneală neagră.

Suet, interpretul nostru, care la cincisprezece ani avea nevastă şi doi copii, citi mesajul, vorbi cu săteanul şi trimise după mine şi după alţi doi membri ai echipei. Suet fusese angajat de americani pentru că ajunsese să lupte cu un vietnamez pe cînd avea doar treisprezece ani. Tînărul solid, cu pielea bronzată, l-a ucis pe vietnamezul adult cu mîinile goale. Asta i-a impresionat teribil pe americani, care l-au recompensat angajîndu-l ca interpret, slujba cea mai bine plătită şi cea mai prestigioasă din companie. După care au început să-l înveţe să vorbească limba engleză.

Studiam documentul împreună cu cei doi sergenţi, în timp ce ni se spunea că un grup de vietcongi locali au venit la poarta satului şi au bătut în cuie hîrtia respectivă, precum şi altele identice, după care au plecat. Nu-i puteam lăsa pe ceilalţi să vadă nimic în afară de masca mea de *macho*, dar simţeam cum mi se întoarce stomacul pe dos pe cînd citeam hîrtia. Se spunea că locotenentul Donald R. Bendell va fi asasinat într-un interval de douăzeci şi patru de ore, cu începere de la ora 12 a.m. a zilei următoare. Textul fusese imprimat cu ajutorul unei prese tipografice.

În primul rînd, am observat că foaia de hîrtie nu avea nici un fel de găuri de la presupusele cuie cu care fusese prinsă, iar în al doilea, că cel care o adusese era fiul şefului satului Dak Long Hnang, unul dintre satele care furniza Viet-Cong-ului local cei mai mulţi membri. De fapt, fiecare bărbat locuitor al acestui sat era viet-cong, inclusiv cel care ne adusese hîrtia. Iar eu şi Suet ştiam asta.

Afişînd o falsă bravură, am făcut hîrtia sul, mi-am introdus între buze un *cigarillo* Swisher Sweet, am dat foc hîrtiei şi mi-am aprins ţigara cu ea.

M-am adresat lui Suet:

— Roagă-l să-l întrebe pe tatăl său dacă-i pot face o vizită şi dacă pot dormi în satul lui în această noapte.

— *Trung-uy* Bendell, spuse Suet, satul lui este Viet-Cong. Ei omoară la tine.

— Nu cred, dimpotrivă, am senzația că Dak Long Hnang va fi pentru mine locul cel mai sigur în această noapte.

Suet traduse mesajul, iar celălalt promise că se va duce în sat de unde se va întoarce grabnic cu un răspuns.

În timp ce intram în adăpostul echipei, unul dintre sergenți, un tînăr cu părul blond care crescuse practicînd surfing-ul în Malibu, îmi spuse:

— Dom'le, cred că nu sînteți în toate mințile. Nici un american n-a rămas peste noapte în satul ăla pîn-acum. Toată lumea ştie ca sînt nişte nemernici de viet-congi.

— Şi încearcă să ne terorizeze, sergent, am răspuns eu. Cum să le arătăm acestor inamici că propaganda lor n-are nici un efect decît mîncînd, bînd şi dormind cu ei pe terenul lor.

— Mie tot aiurea mi se pare chestia asta, concluzionă sergentul.

Mai tîrziu, în aceeaşi după-amiază, împreună cu o grupă de puşcaşi CIDG din Dak Pek, îmbrăcați în costume de camuflaj, intram pe poarta de lemn a zidului întărit cu stîlpi de punji care împrejmuia satul Dak Long Hnang. Nhual, interpretul-şef din tabără şi prietenul meu cel mai bun, însoțea mica patrulă. Şeful satului ne-a întîmpinat de la poartă şi ne-a prezentat plin de mîndrie satul său insalubru. Înveşmîntat cu un şorț negru, el ne-a arătat mai curînd boaşele lui bătrîne decît sistemul de apărare al aşezării.

După ce i-am vizitat satul, i-am spus:

— *Ba Nua* (cuvîntul meu pentru prietenii apropiați, care însemna „tatăl lui Nua"), spune-i că mă simt onorat să-i fiu oaspete şi că am rămas impresionat de acest muşuroi de rahat.

Nhual chicoti, iar eu continuai:

— Mai spune-i că voi avea grijă ca în cursul acestei săptămîni să ajungă aici un MEDCAP [1].

---

[1] MEDCAP – *Medical Civic Action Patrol* – Patrule de ajutoare civile şi medicale *(n.t.)*

În vreme ce robustul Jeh, cu privirea inteligentă şi cu şuviţe de păr roşcat, traducea şi dădea glas comentariilor mele, bătrînul şef de sat devenea radios. Sătenii erau întotdeauna bucuroşi să primească astfel de patrule, pentru că americanii îi tratau pe localnici de feluritele tipuri de malarie, împărţindu-le gratuit săpun, îmbrăcăminte trimisă de biserici şi alte bunătăţi.

Ne plimbam cu Nhual şi cu şeful satului, însoţiţi îndeaproape de cei şase montagnarzi din garda mea de corp, care stăteau ca nişte umbre pe lîngă mine.

Nhual vorbi:

— Don, ai văzut ce entuziasmat a fost cînd a auzit de MEDCAP?

Am replicat:

— Da, şi e ciudat, *Ba Nua*. La mine în ţară, protestatarii pacifişti fac zarvă mare închipuindu-şi că noi violăm femeile vietnameze, le omorîm copiii şi-i împuşcăm pe bieţii lor soţi îmbrăcaţi în „pijamale negre“, care se apără cu nişte amărîte de puşti ruginite.

Nhual se izbi cu palma peste frunte:

— Luna trecută, un bombardier sovietic zboară peste Dak Pek. Săptămîna trecută NVA zboară în zona noastră cu elicoptere sovietice. Armele NVA sînt mult mai potrivite în junglă decît ale noastre. Eu am un M-16, dar toţi puşcaşii folosesc arme pe care americanii le-au avut în al doilea război mondial! Eu nu cred că americanii sînt la fel de primitivi ca poporul meu, numai că unii dintre ei sînt cam tîmpiţi, ai?

Se uită la mine, aşteptîndu-mi reacţia. Am rîs:

— Amin, fratele meu. Ei uită să amintească şcolile, bisericile, spitalele şi celelalte chestii de acest gen pe care le-au construit militarii americani, mai cu seamă cei din Forţele Speciale.

— De ce? întrebă nedumerit Nhual.

— Să fiu al dracului dacă ştiu, continuai eu. Nu-i exclus să aibă o influenţă şi faptul că preşedintele este cel care hotărăşte ţintele bombardamentelor şi nu-i lasă pe generali să conducă această futăreală colectivă, aşa-numită război.

— Ce se va întîmpla cu noi cînd veţi pleca de-aici?

întrebă Nhual.

— Ştii şi tu răspunsul, am spus eu, aprinzîndu-mi un trabuc.

Am intrat în buncărul şefului şi ne-am aşezat în jurul unui hîrb cu rachiu de orez, fermentat special pentru asemenea ocazii. Bătrînul cu faţa zbîrcită mi-a întins un furtun peste recipientul de lut, iar eu am zîmbit şi am dus tubul la gură.

O bătrînă cam afumată turna apă murdară în ulciorul cel mare, în timp ce şeful rînjea şi spunea:

— *My huit nhiaa*.

Am rînjit la rîndul meu şi am răspuns:

— *Au wa huit nhiaa. Liem jai!*

Pe urmă, am început să sorb din alcoolul puternic, urmărind nivelul apei faţă de băţul de bambus care intra în ulcior. Cînd trăgeau o băută zdravănă – şi de fapt numai aşa beau –, membrii tribului Jeh foloseau ca măsură un asemenea băţ. Turnînd apă peste alcoolul tare, nivelul lichidului se ridica pînă la buza recipientului. Băutorul sorbea atunci pînă cînd nivelul scădea sub vîrful băţului de bambus care atîrna în jos, agăţat de un alt băţ, aşezat transversal pe buza ulciorului. Apa umfla orezul, ridicînd continuu nivelul rachiului, aşa încît, dacă nu te grăbeai, sorbeai mai mult rachiu. Dacă cel care bea îşi lua de la gură tubul înainte de a coborî nivelul sub băţul de bambus, ulciorul se umplea repede cu apă. Singurul mod de a bea „un băţ“ era să tragi cît mai repede rachiu în măruntaie, care oricum îţi luau foc.

Am sorbit deci „un băţ“ şi i-am întins furtunul şefului, care s-a agăţat de el ca sugarul de sfîrcul sînului. Doamna şefă m-a servit cu un castron plin cu o fiertură de fîşii de bambus şi bucăţi de şobolan şi maimuţă, gătite laolaltă. Am mîncat, în timp ce şeful satului îşi lua tainul de licoare ameţitoare.

Mi-am terminat mîncarea, am pus castronul jos, mi-am aprins un Lucky şi i-am oferit şi şefului cu privirea sticloasă, care tocmai terminase de băut trăscăul primitiv.

— Nhual, am spus eu calm în timp ce aprindeam ţigara

bătrînului. Transmite-i că ştiu că este vietcong – el şi toate rudele sale.

Nhual zîmbi şi traduse. Bătrînul se descotorosi de ţigară şi întinse mîna după carabina M-1, aflată la îndemînă. Dar mîna îi îngheţă pe puşcă, cînd auzi cocoşul pistolului „Smith & Wesson 0,375-Magnum“: coborî cu privirea spre ţeava acestuia, apoi urcă de-a lungul ei pînă la mînă şi, mai sus, la rînjetul întipărit pe faţa mea. Mi-am pus pistolul în toc, şi abia atunci şeful, Nhual şi cu mine am observat un tip din garda lui de corp, ghemuit la intrarea în buncăr, care trase cocoşul carabinei sale M-2.

Am vorbit precipitat:

— Spune-i că ştiu că satul lui este Viet-Cong şi că înţeleg.

Nhual traduse şi omul zîmbi.

Am continuat în acelaşi timp cu Nhual:

— Te sfătuiesc să faci ceea ce trebuie ca să-ţi protejezi familia, dar niciodată să nu permiţi celor din NVA să-ţi ordone să ucizi pe cineva din tabăra mea. Căci atunci vom fi nevoiţi să te omorîm pe tine şi pe oamenii tăi.

Omul lăsă capul în jos în timp ce asculta, cu o faţă gravă, şi dădu din cap aprobator.

Am continuat:

— Dacă NVA ordonă să întreprinzi ceva împotriva noastră, trebuie să vii să-mi spui, şi vom găsi o soluţie. Dacă nu sînt eu acolo, caută-l pe sergentul Joe Howard, poţi avea încredere în el.

În cele din urmă, omul vorbi şi Nhual traduse:

— Ştiu ca eşti capul FULRO pentru tribul nostru. Cîteodată, noi credem că FULRO ne-a uitat pentru că nu sîntem Rade, Jarai, Bahnar sau Kaho. Noi sîntem cei mai amărîţi din tribul Jeh, iar vietnamezii caută să aţîţe spiritele din junglă ca să ne omoare, dar tu vrei să ajuţi poporul meu. Ai o inimă bună. În satul meu eşti binevenit şi în siguranţă, numai că s-ar putea să apară comunîştii şi să încerce să te omoare cît timp eşti aici. Ştiu că o vor face.

Am zîmbit:

— Îmi dau seama că nu te poţi lupta cu ei şi, dacă acum

te protejăm, vor veni într-o noapte în care noi nu vom fi aici. Dar mai sînt şi alte soluţii, bătrîne. Cînd au zis ticăloşii ăia că vor veni din nou la tine?

— Probabil în seara asta, a spus bătrînul, ca să te omoare.

Am zîmbit din nou şi i-am transmis prin intermediul lui Nhual.

— Perfect. Comunică-le că am venit să organizăm o acţiune pentru găsirea celor care au tipărit mesajul cu pricina. Cei din NVA au promis că-i vor plăti un milion de piaştri celui care mă va ucide, dar toată lumea ştie că ei nu plătesc decît în IOU [1], care nu valorează nimic. Spune-le lor, şi tuturor celor din vale, că voi plăti cinci sute de dolari – transformă-i în piaştri, dacă vrei – din solda mea pentru capul oricărui nord-vietnamez sau vietcong care tipăreşte astfel de fiţuici sau pune recompense pe seama americanilor. Spune-i că vom începe prin tăierea capetelor, degetelor şi penisurilor fiecărui NVA sau VC pe care-l vom omorî. Asta o să-i dea gata, *Ba Nua*, dacă sînt de religia care trebuie.

Nhual rînji:

— Mulţi dintre el se vor întreba dacă nu cumva sufletele le vor părăsi trupurile şi vor rătăci veşnic.

Am rînjit la rîndul meu şi am spus:

— Acesta e mesajul care vreau să ajungă la ei.

Nhual traduse şi bătrînul glăsui zîmbind:

— În seara asta, vei fi în siguranţă aici. Tuturora le e frică de gărzile tale de corp – sînt cei mai buni luptători Jeh din această vale. Oamenii noştri vor muri înaintea ta. Şi eu voi muri înaintea ta. Aici vei fi în siguranţă.

Am zîmbit şi m-am adresat lui Nhual:

— Nu-i mai spune că dacă n-ar fi fost un papă-lapte şi s-ar fi ridicat împotriva NVA de la început, n-am mai fi avut acum de ce să ne facem griji. Zi-i că cei din tribul Jeh nu sînt oameni de nimic, sînt cei mai buni luptători din toate cele treizeci şi unu de triburi. Mă simt onorat şi în siguranţă să

---

[1] Recunoaştere formală a uneii datorii prin inscripţia IOU (I owe you) *(n.t.)*

rămîn peste noapte în satul lui. Între noi fie vorba, am să mă întind aici, dar am să dorm cu adevărat abia mîine, în tabără. Serveşte-i orice alt răhăţiş care crezi că poate fi de folos.

— Pe cinstea mea, replică Nhual. Toţi o să fim treji la noapte. Şi încă ceva: Individul n-are chef să strice mustăria cu cei de la FULRO.

Front de Libération de Hauts Plateaux-Montagnards, sau FLHPM, era o mişcare de rezistenţă a montagnarzilor formată din membri ai tuturor celor treizeci şi unu de triburi primitive din regiunea Munţilor Centrali ai Vietnamului. Aveau ca scop recîştigarea autonomiei care le fusese acordată de francezi printr-o Ordonanţă datată 27 mai 1946 şi recunoscută de ultimul rege al Vietnamului, Bao Dai. Ca toate acestea, primul preşedinte, Ngo Dinh Diem, a ignorat independenţa montagnarzilor şi a început să strămute populaţia din regiunile de cîmpie şi din zona Deltei de Sud în Munţii Centrali, în locurile populate de montagnarzi. FLHPM voia înapoi ţinuturile acestora şi erau dispuşi să lupte pentru asta. În plus, cereau ca vietnamezii să înceteze cu anii de discriminare împotriva montagnarzilor, care erau omorîţi în mod sistematic, nu aveau şcoli, biserici sau spitale, nu aveau dreptul la vot şi nici reprezentare în guvern. În cele din urmă, datorită presiunilor Statelor Unite din timpul războiului, guvernul de la Saigon a creat un Birou al minorităţilor etnice, care nu era decît un „tigru de hîrtie“ pentru amăgirea americanilor.

FLHPM descindea din mişcarea de rezistenţă fondată în 1958 şi intitulată BAJARAKA, acronimul fiind format din primele două litere ale denumirilor celor mai de seamă triburi: Bahnar, Jarai, Rade şi Kaho. Era condusă de un personaj carismatic, membru al tribului Rade, pe nume Y-Bham Enuol care conducea în acelaşi timp o mişcare de rezistenţă compusă din FLHPM, mişcarea Khmer Krom din Cambodgea, numită FLHPKN sau *Front de Libération de Hauts Plateaux-Kambuja Nord*, şi mişcarea poporului Cham, numită FLHPC sau *Front de Libération de Hauts Plateaux-Champa*. Această trilaterală era cunoscută şi sub numele de

Front de Lutte des Races Oprimmées sau FULRO.

Puținii americani care ştiau cîte ceva despre aceste mişcări de rezistență au atribuit la început, din greşeală, denumirea de FULRO mişcării de rezistență a montagnarzilor. Aceasta se datora probabil şi faptului că Um Savath şi Les Kosem, liderii celorlalte două mişcări, l-au cam tras pe sfoară pe Y-Bham în cadrul trilateralei pentru că ei voiau să se folosească de extraordinara forță de luptă a montagnarzilor ca să-şi atingă propriile scopuri. Personalul Forțelor Speciale fusese avertizat să stea departe de FULRO, întrucît Saigonul era aliatul nostru şi nu se cădea să ne amestecăm în afacerile lui de politică internă. Cu toate acestea, majoritatea membrilor SF, care au ajuns să trăiască în apropierea yarzilor, nu s-au putut abține să nu li se alăture cînd au văzut cît de inuman erau tratați de către vietnamezi. Mulți SF i-au ajutat în secret pe cei din FULRO din dorința de a-i vedea pe yarzi, care erau nişte aliați foarte loiali şi destoinici, măcar în postura de a-şi lua revanşa.

De fapt, în 1964, FULRO a declanşat o rebeliune coordonată în cinci tabere ale Forțelor Speciale şi în oraşul Ban Me Thuot. Au avut grijă să-i pună pe americani sub pază armată, în timp ce pe vietnamezi i-au spînzurat de catarge, i-au înfundat în latrine şi i-au burduşit cu gloanțe. Au reuşit chiar să cucerească postul de radio Ben Me Thuot, cu intenția de a transmite tuturor yarzilor din Munții Centrali chemarea de a pune mîna pe arme şi de a veni în sprijinul rebeliunii, dar oamenii erau atît de primitivi şi de lipsiți de cunoştințe tehnice încît n-au găsit pe nimeni care să ştie cum se lucrează cu emițătorul, aşa că au lăsat-o baltă.

Eu, personal, am primit din partea lui Y-Bham Enoul funcția de comandant al Jehilor în cadrul FULRO! Din clipa aceea, garda mea de corp, alcătuită din şase membri ai tribului Jeh, m-a însoțit pretutindeni, nescăpîndu-mă din ochi, cîteodată de la distanță, dar tot timpul la vedere. FULRO era sprijinită de către toți montagnarzii, iar liderii ei au făcut întotdeauna o bună impresie. În esență, FULRO a fost şi este pentru montagnarzi cam ceea ce s-ar fi putut întîmpla cu băştinaşii americani dacă irochezii, apaşii,

sioucşii, cheerokezii, cheyenii, navajo, arapaho, mohawk şi toate celelalte populaţii ar fi lăsat deoparte diferendele lor intertribale şi ar fi organizat o mişcare secretă de luptă împotriva feţelor palide.

De-a lungul anilor, nu puţine au fost zvonurile, neconfirmate însă niciodată, după care CIA furniza în secret armament şi alte echipamente celor din FULRO. În mod cert, nici un american care s-a aflat alături de această mişcare n-ar recunoaşte una ca asta, şi cu atît mai puţin montagnarzii, incapabili să muşte ipotetica mînă care i-a hrănit.

În seara următoare, responsabilii cu intimidarea psihologică din Divizia a Doua a NVA au montat nişte megafoane pe un munte aflat la vest de Dak Pek. Acestea bubuiau în vietnameză un mesaj adresat celor opt mii de montagnarzi şi celor doisprezece americani din Valea Dak Poko. Se spunea că Dak Pek era înconjurat şi că NVA urma să invadeze tabăra, omorîndu-i pe toţi: femei, bărbaţi şi copii. Măcelul putea fi evitat doar dacă yarzii puneau mîna pe Beretele Verzi americane, imobilizîndu-le. După aceasta, cei din NVA ar fi intrat paşnic în Dak Pek şi toţi ar fi trăit în pace pînă la adînci bătrîneţi. Din fericire, montagnarzii fuseseră atît de multe ori minţiţi de către vietnamezi, încît nu s-au gîndit nici o clipă să ia în seamă promisiunile propagandistice.

Promisiunile şi IOU-rile erau o problemă, iar şuturile în fund cu totul altceva. Membrii echipei americane de la Dak Pek, care stătuseră mai mult în preajma ARVN – Armata Republicii Vietnam –, nu puneau mare preţ pe vitejia lor în luptă. Cu toate acestea, Beretele Verzi îi respectau pe cei care luptau în Divizia a Doua NVA. Erau ferm convinşi că în adăposturile lor individuale nu dormeau nişte muieri, cu excepţia femeilor care purtau uniforme şi care trăgeau la fel de bine ca şi bărbaţii.

Capitolul IV

DIVERSIUNI Şi ATACURI DECISIVE

Divizia a Doua a Armatei nord-vietnameze a pornit din munții care înconjurau Dak Pek-ul şi, o lună mai tîrziu, unități ale acestei divizii – mai exact Regimentul 24 NVA – au atacat tabăra de la Dak Seang, învecinată cu noi la sud. Deşi rănit, fostul subofițer artilerist de la Dak Pek Chuck Challela şi comandantul echipei, căpitanul Jimmy Chiles, şi-au regrupat trupele şi au respins atacul. În zorii primei dimineți, numeroase cadavre ale pionierilor nord-vietnamezi zăceau împrăştiate peste tot în sîrma ghimpată de la Dak Seang. Asediul taberei a durat cîteva săptămîni, dar, în cele din urmă, invadatorii au fost respinşi, cel puțin pentru un timp.

În sprijinul taberei Dak Seang au venit unități din Dak Pek, pe care le conduceam, ajutat de sergentul de culoare Lawrence Vosen. Ni s-au alăturat cei din Forța Mobilă de Şoc de la Kontum, conduşi de căpitanul Joe Dietrich (care, pînă la urmă, a ajuns comandant de echipă la Dak Pek), precum şi alte trupe sosite de la Mang Buk. Toate aceste forțe, împreună cu un grup de yarzi de la Dak Seang, comandați de Chuck Challela, s-au reunit împotriva Regimentului 25 NVA, reuşind să-i respingă pînă în Laos. Cu toate acestea, la atacul următor, tabăra Dak Seang a fost cucerită şi a rămas în posesia celor din NVA.

Dak Pek a fost din nou înconjurat de trupele Diviziei a Doua NVA. De data aceasta, o misiune trimisă de la Dak Pek a fost dejucată în miez de noapte. Uriaşul Larry Crotsley, inginerul specialist în demolări, şi Joe Howard, texanul zvelt, cu părul negru, care era sergentul de contrainformații al echipei, se aflau în misiune undeva în munți, la est de Dak Pek. Ei comandau „plutonul de recunoaşte" – denumire improprie. De fapt, acesta era format din două plutoane care grupau pe cei mai buni luptători din Forța de atac de la Dak

Pek. Conducătorul lor era mai curînd un comandant de companie. Întîmplător sau nu, toți membrii plutonului de recunoaştere erau şi membri ai FULRO.

Unitatea cercetase o zonă situată dincolo de lanțul înalt de munți de la est de Dak Pek, între tabăra noastră şi fortăreața NVA, cunoscută sub numele de Valea Tu Mrong. Unitatea era plecată cam de-o săptămînă şi tocmai se întorcea la bază, cînd tabăra noastră s-a trezit brusc în toiul nopții, în zgomotele produse de armele de calibru mic şi de numeroasele explozii. S-a sunat alarma şi, în cîteva minute, toți şi-au ocupat pozițiile defensive din perimetrul taberei. În noaptea aceea, puşcaşii, americanii şi vietnamezii din interiorul taberei au avut parte de imagini şi zgomote care aveau să-i urmărească, dar să-i şi farmece în acelaşi timp.

Cu aproximativ douăzeci şi patru de ore în urmă, rapoarte ale contraspionajului primite de la Unitatea ASA 403 au confirmat că Divizia a Doua NVA înconjurase din nou mica noastră tabără. În acelaşi timp plutonul de recunoaştere aflat pe drumul de întoarcere către Dak Pek, pentru refacerea forțelor, fusese încercuit de o mare unitate a diviziei la est de tabără.

Poziția lor se afla la numai cîțiva kilometri distanță, dar un neavizat nu înțelegea cît de departe erau de fapt. În New York, distanța pînă la plutonul de recunoaştere şi înapoi ar fi fost parcursă în maximum o oră. În vestul Americii, nevasta fermierului şi-ar putea urmări cu privirea soțul parcurgînd călare aceeaşi distanță, iar la întoarcere calul abia dacă ar respira ceva mai greu.

În orice caz, în jurul Dak Pek-ului lucrurile stăteau cu totul altfel. Tabăra era înconjurată de cei mai înalți şi mai abrupți munți din Vietnam, precum şi de jungla cea mai deasă. Majoritatea confruntărilor armate dintre Armata nord-vietnameză şi mercenarii conduşi de Forțele Speciale aveau loc, cel mai adesea, la distanțe de numai cîțiva metri. Chiar şi atunci jungla era atît de deasă încît părțile inamice nu se puteau vedea reciproc. Solul negru aburind era gras şi acoperit cu o încîlceală verde de liane, care pe anumite porțiuni nu văzuseră lumina soarelui de sute de ani.

Acoperişul triplu al junglei de deasupra lăsa să pătrundă, din cînd în cînd, raze firave de lumină, şi asta la fel de des ca şi ploile pe Astrodome. Dacă încercai să traversezi această pădure tropicală sălbatică şi ploioasă, trebuia să treci peste numeroase pîrîuri şi rîuri care nu puteau fi depistate prin recunoaştere aeriană. Se aflau acolo dealuri şi munți care păreau a avea pante aproape verticale, acoperite de un sol umed, peste care se întindea un covor gros şi verde, colcăind de lipitori. Ca să urci aceste pante, trebuia să tai sau să dai la o parte crengile şi lianele, să te sprijini de copaci şi de ramurile lor şi apoi să foloseşti bazele arborilor ca pe nişte trepte. De obicei, din cauza solului noroios, urcai trei metri, ca să aluneci înapoi şase şi pe urmă s-o iei de la capăt. Chiar dacă te aflai pe coasta unui munte, şi erai văzut din tabără, mai aveai nevoie de lungi ore de marş obositor ca să ajungi la destinație. Aşa stăteau lucrurile în noaptea în care a fost atacat plutonul de recunoaştere.

Crotsley şi Howard îşi aşezaseră cei patruzeci şi ceva de montagnarzi pe un deal de dincolo de creasta unui munte înalt, situat în raza vizuală a taberei noastre. Luptătorii, scunzi dar vînjoşi, şi-au săpat adăposturile individuale în solul junglei, iar Joe şi Larry şi-au întins hamacurile la marginea perimetrului defensiv.

Pentru cazurile în care un membru al Forțelor Speciale, aflat în misiune, se pregătea sà înnopteze într-o astfel de zonă, exista un număr de procedee tipice, cu mici variații de la om la om. Cei mai mulți îşi aranjau un acoperiş dintr-un *poncho* militar, legat de doi arbori cu ajutorul unor corzi de suspensie, celelalte colțuri legîndu-le de alți copaci. Sub el îşi întindeau hamacul. De regulă, americanul înfigea în pămînt o crăcană de care-şi atîrna arma şi harnaşamentul pentru muniții, ca să le aibă la îndemînă. De obicei, ranița se punea pe pămînt, chiar sub hamac, iar la sfîrşit se înfingeau două bețe în sol, pe care se atîrnau bocancii, cu tălpile în sus, pentru a împiedica insectele veninoase şi şerpii „un pas-jumate” să se strecoare înăuntrul lor.

„Un pas-jumate” este termenul american argotic pentru vipera de bambus, un şarpe extrem de otrăvitor, care se

găsea din abundență în jurul Dak Pek-ului şi care avea la activ numeroase victime. Îşi datora numele otrăvii neurohemotoxice injectate o dată cu muşcătura. Era atît de puternică şi acționa atît de rapid încît se spunea că dacă te muşca o asemenea reptilă mai apucai să faci doar un pas şi jumătate înainte de a muri. Sanitarii îi informau în mod repetat pe soldați că cel mai eficient mijloc de prim-ajutor împotriva muşcăturii viperei de bambus era să-ți aprinzi o țigară şi să te bucuri de ea cît puteai de mult pînă nu-ți dădeai duhul. Din fericire, aceasta nu avea colți ca şarpele cu clopoței, sau ca şarpele-mocasin, gura ei fiind plină de dinții mici, aranjați în rînduri, cu care trebuia să-şi mestece victima precum şarpele de mărgean. Muşcătura ei, ca şi a şarpelui de mărgean, afecta sistemul nervos, dar în acelaşi timp acționa şi asupra sistemului circulator, întocmai ca şi cea a şarpelui cu clopoței.

Joe şi Larry şi-au amplasat posturile de ascultare, au trecut în revistă perimetrul, s-au asigurat că planurile defensive sînt coordonate între ele, după care s-au pregătit de înnoptat. Amîndoi au început să sforăie ceva mai zgomotos ca de obicei, pentru că de data asta aveau cu ei numai plutonul de recunoaştere, alcătuit din montagnarzi, şi nu mai trebuiau să facă față numeroaselor şicane şi probleme care se iveau ori de cîte ori erau nevoiți să coopereze cu LLDB – Forțele Speciale Vietnameze. De fapt, cînd vorbeau despre ei, americanii îi numeau LLVC.

Larry Crotsley avusese, de bună-seamă, motive în plus să scape pentru o vreme de vietnamezii din tabără, care, în ultimul timp, îl cam călcaseră pe bătături. Pe lîngă hărțuielile constante pe care cei din LLDB le provocau în încercarea de a-i înfuria pe americani sau de a-i face să-şi piardă prestigiul, vietnamezii din Dak Pek începuseră nu de mult, din cine ştie ce motiv, să facă nişte farse pe care americanii nu le apreciau deloc. Ei l-au ales în mod stupid pe Larry Crotsley, de departe cel mai solid şi mai puternic om din echipă, ca țintă a acestor farse. Vietnamezii se apropiau de cel vizat, care nu bănuia nimic, şi-l strîngeau brusc de boaşe. De obicei, victima tresărea speriată şi ceilalți se prăpădeau de

rîs. În acelaşi timp ei foloseau această tehnică pentru a-i face pe americani să-şi piardă prestigiul.

Într-o după-amiază fierbinte, Larry Crotsley se plimba pe aleea ce cobora de pe Dealul American, iar Mr. Ho, învățătorul taberei, însoțit de un alt vietnamez, se apropia de el pe aceeaşi alee. Deodată, răzînd, Mr. Ho l-a apucat pe Larry de fudulii şi i le-a strîns nițel. Cei doi indivizi n-au mai avut timp să se amuze fiindcă Larry Crotsley l-a înhățat pe clovnul vietnamez de păr şi i-a aplicat în pîntece un upercut atît de puternic încît l-a săltat în aer cel puțin o jumătate de metru. Ho s-a prăbuşit la pămînt ca un sac de ciment ud, împrăştiindu-şi conținutul greu şi umed pe alee.

A doua zi, împreună cu un alt sergent, Larry se ducea la armureria de lîngă spălătorul americanilor să se vadă cu montagnardul care lucra acolo şi care îi repara un „trofeu de război". În micul buncăr înțesat cu țevi de carabină, din fața atelierului propriu-zis, se aflau doi vietnamezi. Unul dintre ei rînji, întinse mîna şi-l ciupi pe Larry de boaşe. Ăştia nu se mai învățau minte odată? Larry îl înşfăcă de ceafă pe individ şi-l izbi cu fața în grămada de țevi, lăsîndu-l acolo inert. Sergentul nostru trecu peste trupul vietnamezului şi, însoțit de celălalt american, plecă liniştit la treburile lui.

În aceeaşi seară, Mr. Ho îşi făcu apariția, beat-criță, în adăpostul americanilor, care urmăreau împreună cu cîțiva dintre montagnarzi un film pe 16 mm. Ținea în fiecare mînă cîte o grenadă cu mare putere explozivă, cu siguranțele trase. Nimeni nu schiță nici un gest.

Cu vocea îngroşată, Ho bolborosi într-o engleză stricată:

— Voi, americani, făcut la mine pierdut prestigi. Acum noi murim cu toții.

Nhual replică usturător:

— Mişcă-te dracului de-aici, bețiv laş ce eşti, înainte să-ți tragă cineva un şut în cur!

În mod straniu, omul s-a legănat în uşă cîteva clipe, apoi a plecat. Nimeni nu s-a dus după el, dar nici nu s-a auzit pe urmă vreo explozie. Filmul era, într-adevăr, foarte interesant.

Dis-de-dimineață, în tabără s-a dat alarma; un batalion al nord-vietnamezilor i-a atacat pe cei doi americani şi pe cei

patruzeci şi ceva de războinici Jeh, veniți dinspre părțile de nord, vest şi est ale perimetrului lor. N-au mai tatonat terenul. N-au mai aruncat cu pietre în armele automate ca să le facă să tragă şi astfel să le localizeze. Pur şi simplu au năvălit în masă asupra pozițiilor aliaților. Montagnarzii au încercat să riposteze, dar erau doar patruzeci de oameni cu armament depăşit contra a peste cinci sute de soldați în uniforme, antrenați şi bine echipați. Puşcaşii din Dak Pek s-au mistuit în junglă în patruzeci de direcții diferite, încercînd să-şi croiască drum printre soldații nord-vietnamezi.

Spooky sau Puff-Dragonul Vrăjit reprezenta „bombardierul Stealth" al războiului din Vietnam. Variantă îmbunătățită a avionului cu elice C-47 din cel de-al doilea război mondial, era echipat cu patru mitraliere Gatling controlate de computer, care trăgeau opt mii de cartuşe de 7,62 mm pe minut. Computerul menținea fiecare mitralieră asupra unei ținte, şi aceasta continua să tragă în timp ce avionul îşi vedea de zbor.

Se spunea că un Spooky era în stare să acopere cu gloanțe fiecare decimetru pătrat al unui teren de fotbal în mai puțin de un minut. Fiecare al patrulea cartuş din mitralierele Gatling era un trasor. În consecință, un Spooky care trăgea pe timp de noapte arăta ca şi cum de el ar fi atîrnat o panglică de foc care se legăna pînă la pămînt.

Joe Howard şi Larry Crotsley s-au întîlnit la locul dinainte convenit. Cu ei mai erau doar cîțiva montagnarzi, întrucît restul dispăruseră în jungla neagră şi plină de inamici. Joe Howard tocmai vorbea cu FAC [1] în momentul în care cei aflați în tabără auziră zumzetul motoarelor ce anunțau sosirea bătrînului aparat C-47 pe cerul de deasupra Văii Dak Pek. Indicativul radio al lui Joe era „Kansas Oxfly Alpha", iar al FAC-ului era „Bird Dog Two-oh". FAC-ul venise de la Dak To, ajungînd la fața locului cu cîteva minute înaintea lui Spooky.

Membrii echipei se adunaseră în adăpost, în jurul stației AN/PRC-25, ascultînd convorbirea pe frecvența sol-aer.

---

[1] FAC – *Forward Air Controler* – Control aerian de avangardă *(n.t.)*

— „Kansas Oxfly Alpha, aici Bird Dog Two-oh, recepție”.

— „Bird Dog Two-oh, aici Oxfly Alpha, recepție”.

— „Alpha, aici Two-oh. Aud că aveți nevoie de ajutor ca să scăpați de belele. Am lîngă mine un Spooky, recepție”.

— „Big Dog, l-am prins în colimator şi ne-ar putea ajuta, recepție”.

De undeva de pe muntele înalt de la capătul sudic al văii, un post aerian deschise focul asupra bombardierului. Trasoarele se ridicau spre cer, luminînd în întuneric de la mii de metri înălțime. Oamenii din Dak Pek urmăreau cu gurile căscate desfăşurarea dramei.

— „Alpha, aici Two-oh, rămîi pe recepție, am o mică problemă, recepție”.

— „Rămîn pe recepție, terminat”.

Avionul Spooky viră strîns şi se înapoie pe o curbă închisă spre postul antiaerian, făcîndu-i pe cei de la sol să se teamă ca nu cumva masiva aeronavă să fie doborîtă de proiectilele de 57 mm. Toți se uitau la luminile care clipeau şi cei mai mulți aveau senzația că aparatul se afla periculos de jos; dintr-o dată, avionul a dispărut, deşi zgomotul lui se mai auzea. Nici măcar luminile nu i se mai vedeau.

Acum se servea cu mingi noi. Cei din detaşamentul 242 rîdeau şi se băteau bucuroşi pe spate văzînd cum se aprindeau iarăşi luminile pe Spooky. Dar, la fel de rapid, luminile se stinseră din nou şi o dîră de trasoare sfîşie cerul întunecat. Dintr-o altă parte a cerului, o panglică lungă de foc, unduindu-se leneş, apăru brusc şi coborî asupra regiunii muntoase de unde trăsese prima dată postul antiaerian, urmată, cîteva secunde mai tîrziu, de un staccato al mitralierelor Gatling, ca o simfonie îndepărtată, interpretată de nişte picamere acționate simultan. Luminile s-au aprins din nou, ca să dispară imediat, dar de data asta avionul n-a mai mitraliat pozițiile antiaeriene. Cu luminile aprinse, Spooky s-a îndreptat spre locul în care se aflau Joe şi Larry.

— „Oxfly Alpha, aici Bird Dog Two-oh. Mai sînteți pe recepție? Recepție”.

— „Two-oh, aici Alpha. Sîntem, dar gluma se-ngroaşe, recepție”.

— „Nici o problemă, Alpha. Ce-ar fi să vă semnalizați poziția cu o rachetă, recepție”.

Larry trimise o rachetă-plutitoare roşie pe cerul negru al nopții. Membrii echipei auziră murmurele cîtorva montagnarzi din apropiere, fascinați de dispozitivul pirotehnic ce plutea leneş deasupra junglei. Deodată însă, puțin mai la nord, îşi făcu apariția o altă „paraşută” roşie, care rămase şi ea suspendată deasupra sinistrei privelişti.

— „Aici Two-oh, Alpha, văd două lumini roşii. Recepție”.

Era clar că Larry n-avea cum să vadă lumina inamicului, aşa că vocea îi trădă surprinderea.

— „Două lumini? Am tras numai una. Recepție”.

— „Charlie te imită. Mai trimite-mi una. Recepție”.

Cei care urmăreau evenimentele din adăpost văzură uimiți cum pe cer apăru o nouă „paraşută”, urmată de o alta, ceva mai la nord. Ambele erau verzi. Se vede treaba că Armata nord-vietnameză era bine utilată. NVA obişnuia să intercepteze transmisiile radio ale americanilor, astfel încît dacă cineva de la sol trimitea un semnal luminos unui avion şi-i comunica despre ce culoare era vorba, Charlie nu făcea decît să lanseze şi el un semnal de aceeaşi culoare.

În astfel de situații, procedura era sigură: cei de la sol trimiteau semnalul luminos şi pilotul comunica: „Văd roşu”, „văd verde” sau culoarea pe care o vedea.

De data asta, nord-vietnamezii urmăreau rachetele lansate de Joe şi Larry, avînd probabil pregătiți mai mulți oameni cu rachete de culori potrivite. De îndată ce apărea semnalul trimis de americani, NVA trimitea un altul identic.

— „Văd două semnale verzi. Mai trage unul. Voi coborî să mă uit mai de aproape. Terminat”.

Încă o rachetă roşie trimisă de Larry străpunse cupola junglei. O secundă mai tîrziu, o altă flacără lumină cerul un pic mai la nord de cea a lui Larry. Micul avion O-1, acționat de un singur motor, plonjă pînă în apropierea celor două semnale luminoase şi asupra lui fură trase mai multe gloanțe-trasoare din jungla de sub flacăra situată mai la nord. Avionul se îndepărtă rapid în direcția taberei.

— „Alpha, aici Two-oh. Văd două flăcări, dar presupun că

nu voi trageți în mine. Recepție“.

— „Exact. Recepție”.

— „Aşa mi-am zis şi eu. Drăguț din partea lor că-şi semnalizează astfel poziția. Băgați capul la cutie! Recepție”.

— „Înțeles, terminat”.

O dîră de foc se prelinse din avionul Spooky, care se rotea în cercuri mari, sus, pe cerul nopții. Panglica strălucitoare străpunse acoperişul triplu al junglei, urmată de răpăitul sacadat al mitralierelor de concepție modernă. Avionul continuă să se rotească şi după ce panglica dispăru. Apoi, o nouă panglică fulgeră de sub pîntecele lui, desfoliind rapid şi violent cupola junglei de dedesubt. Totul continuă astfel un timp, pînă cînd Spooky viră brusc, îndreptîndu-se spre nord.

— „Oxfly Alpha, aici Two-oh. Crezi că i-am aranjat? Recepție”.

— „Asta a fost o lovitură pe cinste, Two-oh. I-ați pus cu botul pe labe. Mulțam. Am auzit şi nişte țipete pe-acolo. Recepție”.

— „Asta-i bine, Alpha. Mă întorc înapoi cînd s-o lumina. Dacă apare ceva între timp, dă-mi de veste. Aici Bird Dog Two-oh, m-am cărat. Terminat”.

Larry şi Joe şi-au adunat mîna de montagnarzi rămaşi şi au aranjat un perimetru defensiv, aşteptînd să răsară soarele. Pe timpul nopții, se mai auziră împuşcături şi explozii răzlețe. Din cînd în cînd, la locul de întîlnire mai apărea cîte un montagnard, dar, cînd se făcu lumină, treizeci dintre războinicii Jeh nu se întorseseră încă.

După răsăritul soarelui, cei doi americani şi-au condus mica patrulă către pozițiile ocupate de NVA în noaptea precedentă. Fostul perimetru al plutonului de recunoaştere, care fusese cucerit, era acum acoperit de cadavrele sfîrtecate ale soldaților nord-vietnamezi. Întreaga zonă purta acum urmele distrugerilor cauzate de miile de gloanțe. Patru dintre soldații NVA ucişi erau femei. Toate aveau uniforme noi, cu plăcuțe de identitate şi insigne.

Patrula a primit ordinul să revină la bază. Joe şi Larry au sosit după cîteva ore şi s-a pus la cale o operațiune de

proporţii pentru căutarea celor dispăruţi. Numai că, pe la ora cincisprezece, mai mulţi săteni au început să strige. Curînd, întreaga tabără era alertată şi toată lumea privea spre liziera junglei, vizibilă către latura estică. În uralele întregii suflări din Dak Pek, o lungă coloană de războinici Jeh părăsea în marş jungla, apropiindu-se de tabăra A de la Dak Pek. Unii aveau nişte cîrpe înfăşurate în jurul diferitelor răni, alţii n-aveau pe ei decît şorţurile, căci fuseseră surprinşi de atac tocmai cînd îşi schimbau hainele. Cel puţin zece dintre ei rămăseseră fără arme şi-şi meşteriseră nişte harpoane. Un războinic îşi purta cu mîndrie carabina M-2 în poziţia pentru inspecţie. Arma nu mai avea deloc pat, iar omul îşi înfăşurase tricoul peste mîna lovită de cartuşul din AK-47, acelaşi care-i distrusese şi patul puştii. Important era că scăpase cu viaţă.

Cîţiva dintre subofiţeri s-au repezit la frigider să aducă cutii de bere Budweiser. Comandantul echipei i-a cerut lui Hazel să pregătească fripturi şi cartofi prăjiţi pentru toţi puşcaşii reîntorşi. O escortă sări într-un jeep şi coborî în viteză dealul ca să-i întîmpine pe membrii patrulei, care tocmai traversaseră rîul Dak Poko şi se îndreptau hotărîţi spre adăpostul americanilor, conduşi de liderul plutonului.

Ajunşi la destinaţie, au fost primiţi cu căldură şi felicitaţi de toţi membrii echipei americane. După ce au băut şi au mîncat, i s-a înmînat fiecăruia cîte o eşarfă neagră pe care erau brodate cuvintele: FORŢA DE ASALT DAK PEK. Cu puţină vreme înainte, fuseseră angajate cîteva cusătorese din Kontum care lucraseră eşarfele purtate de toţi membrii echipei. Intenţia era de a recompensa cu cîte o eşarfă pe oricare puşcaş care s-ar fi comportat eroic în luptă, ca un însemn de onoare.

În mod incredibil, şireţii luptători Jeh au reuşit să se ascundă pe timpul nopţii, răspîndiţi pe toată întinderea muntoasă acoperită de junglă, şi să se găsească reciproc pînă la amiază. Din cei patruzeci şi ceva de oameni pe care Larry şi Joe îi luaseră cu ei în misiune, cîţiva erau uşor răniţi, dar se întorseseră în tabără toţi, pînă la unul.

Armata nord-vietnameză era puternică şi devotată. Cu

cîteva luni în urmă, un alt locotenent se afla într-o misiune FSB [1], situată pe o culme muntoasă, chiar la est de Ben Het, a doua tabără de la sud de Dak Pek. A fost luat prizonier de o unitate din Divizia a Doua NVA, care i-a cucerit baza. Ofițerul rănit şi capturat era locotenentul Leopold, pe care mi l-am amintit privind în gol, cînd ne aflam în camion, în perioada antrenamentului.

Vietnamezii au atacat fără ocolişuri grupul de o sută de trăgători montagnarzi conduşi de Leopold, ajutat de sanitarul taberei de la Ben Het, care ocupaseră culmea muntelui. Întîmplarea a făcut ca, în momentul în care au fost atacați, Commo Willy să fie de serviciu la stația care transmitea în regim de translație mesajele primite de la ei către Cartierul General B-24 de la Kontum. Toate taberele din zona muntoasă au ascultat cu respectul cuvenit unui camarad din Forțele Speciale cum sanitarul, avînd maxilarul inferior distrus de un glonț AK-47, transmitea şi regla tirul artileriei.

Mai tîrziu s-a aflat că unii dintre soldații NVA au refuzat să atace a doua oară piscul, pentru că yarzii antrenați de americani luptau cu multă ardoare. După cum s-a auzit, comandantul nord-vietnamezilor a scos un pistol automat de calibrul 0,45 şi l-a împuşcat între ochi pe unul dintre soldații recalcitranți, fără să stea pe gînduri.

NVA au atacat din nou în timpul nopții şi au cucerit poziția ocupată de FSB. Locotenentul Leopold a fost împuşcat în ambele coapse şi capturat împreună cu alți şase puşcaşi montagnarzi, care au relatat că, după ce Leopold a fost bandajat, au fost duşi cu toții într-un vechi fort francez din Laos. Yarzii au mai povestit că Leopold a fost închis într-o cuşcă din sîrmă ghimpată şi, ultima oară, l-au văzut cînd era transportat spre nord, pe drumul Ho Şi Min. Ei au evadat a treia zi şi au ajuns înapoi la Ben Het. Totodată au mai raportat că, în timpul cît au fost prizonieri, tancuri sovietice au intrat şi au ieşit din perimetrul fortului.

Elicoptere aparținînd Forței Mobile de Şoc de la Kontum au ajuns a doua zi la locul acțiunii şi l-au găsit mort pe

[1] FSB – *Fire Support Base* – Bază de sprijin a artileriei *(n.t.)*

sanitar, al cărui nume nu-l cunoşteau. Avea maxilarul zdrobit. Pe panta dinaintea sa zăceau cadavrele cîtorva soldaţi NVA. Rămăsese în poziţia aşezat, sprijinit de un copac, cu un M-16 în mîini. Peste picioarele sale, trei montagnarzi care, mai mult ca sigur, muriseră încercînd să-l protejeze.

Toţi bărbaţii din taberele A care au auzit despre decesul său şi-au spus probabil: „Dacă va trebui să mă duc, aşa aş vrea să mor şi eu; a fost un SF în toată puterea cuvîntului".

De atunci, amintirea glasului bravului subofiţer, grav rănit, care, cu faţa mutilată, ajusta tirul artileriei, transmiţînd totodată şi scurte rapoarte, l-a urmărit pe sergentul cu înfăţişare de american get-beget, Don Williams. Imaginea camaradului locotenent, bandajat la ambele coapse, cărat într-o cuşcă de sîrmă ghimpată pe umerii soldaţilor vietnamezi în uniforme kaki, mă urmăreşte şi acum. De fapt, locotenentul Leopold a fost un alt „dispărut în acţiune", a cărui capturare, în apropiere de Ben Het, n-o vor uita niciodată toţi cei din Forţele Speciale. Şi, totuşi, în acest caz, soldaţii NVA nu s-au dovedit la fel de viteji ca în alte bătălii desfăşurate de-a lungul graniţei, dar de bună-seamă că ofiţerii au ştiut cum să-şi impulsioneze oamenii.

Printr-o coincidenţă, nimeni n-a mai ocupat baza respectivă, pînă cînd, cîteva luni mai tîrziu, o sută de puşcaşi împreună cu mine şi cu sanitarul-adjunct de la Dak Pek am ocupat exact aceeaşi poziţie.

Muntele unde era amplasată baza FSB era un pisc cu alură „Mae West", situat la est de tabăra Ben Het. Partea sudică a bazei era ocupată de o baterie de artilerie aparţinînd Diviziei a Patra de Infanterie. O companie de infanterie asigura un perimetru defensiv în jurul acesteia. Pe vîrful nordic al muntelui se aflau cei de la Dak Pek, iar cele două vîrfuri erau unite printr-o şa. Ca în majoritatea bazelor de acest fel, jungla de pe vîrful muntelui fusese desfoliată. Au fost săpate şi amenajate adăposturi individuale, tranşee şi buncăre. Dincolo de linia tranşeelor se afla un perimetru împrejmuit cu colaci de sîrmă „concertina", împletită-n trei, rachete semnalizatoare cu declanşare prin atingere şi

avertizoare sonore.

Cînd am ajuns acolo, i-am trimis imediat pe yarzi să revizuiască perimetrul de siguranță. Puşcaşii Jehi învățaseră cu timpul că majoritatea unităților americane erau previzibile în ceea ce priveşte modul de amenajare al perimetrului. Împrejmuirea cu colacii de sîrmă „concertina" era considerată de către unii comandanți americani ca fiind foarte eficientă, în timp ce, în realitate, pionierii vietnamezi care se antrenau în Vietnamul de Nord făceau concursuri de trecere rapidă prin astfel de obstacole. Majoritatea reuşeau să depăşească împrejmuirile de parcă acestea ar fi fost un simplu gard. Avertizoarele sonore şi rachetele semnalizatoare erau fixate la înălțimea tibiei, cu fire-capcană atîrnînd lejer de copacii sau tufişurile din apropiere. Numai că cercetaşii NVA umblau fără pantaloni, aşa încît simțeau cu uşurință firele-capcană.

I-am pus pe puşcaşi să mute firele-capcană la rachetele semnalizatoare şi la *booby-traps*[1]. Au fost slăbite siguranțele tuturor dispozitivelor. Au fost deşurubate capacele grenadelor cu putere mare de explozie, punîndu-se în locul lor capete de grenade fumigene. Fire detonatoare au fost ataşate de inelele grenadelor, iar cuiele de siguranță au fost îndoite şi rupte la un capăt, astfel încît să poată fi trase cu uşurință. Avînd montate siguranțe de fumigene, grenadele aveau să explodeze la o secundă după tragerea cuiului, în loc de cinci-şase secunde, aşa cum se întîmpla în cazul siguranțelor normale. Cînd puşcaşii au mutat cablurile detonatoare şi le-au adăugat pe cele ale capcanelor cu grenade, au întins bine firele la nivelul taliei. Asta le făcea mai greu de depistat şi mai uşor de declanşat. Ridicate astfel de la pămînt, se elimina şi pericolul de a fi atinse de animalele mici care mişunau prin zonă.

Apoi, împreună cu Nhual, au identificat tufişurile de cătină în care se puteau ascunde nord-vietnamezii dacă s-ar fi strecurat pînă în apropierea perimetrului sau în care se făceau nevăzuți dacă s-ar fi tras asupra lor. I-am pus pe yarzi

[1] Dispozitive explozive ascunse care se declanşează la atingerea unui obiect aparent inofensiv *(n.t.)*

să îngroape sub tufişuri beţe de punji ascuţite ca briciul, după care au desfăşurat un hăţiş de sîrmă ghimpată, întinzînd pe deasupra armonica colacilor de sîrmă „concertina", astfel încît cei care încercau să se infiltreze să se aleagă cel puţin cu tăieturi şi zgîrieturi.

În prima seară, stăteam împreună cu sanitarul pe lîngă un mic foc, bînd cafea fierbinte şi povestind istorii de război. Nu puteam să nu mă gîndesc că, doar cu cîteva luni în urmă, locotenentul care a trecut, ca şi mine, prin aceeaşi tabără de antrenament, a fost rănit, luat prizonier şi dus undeva în Vietnamul de Nord. Sanitarul din echipa lui fusese ucis cu aceeaşi ocazie şi toate se întîmplaseră exact în locul în care stăteam noi acum. S-a aşternut întunericul şi ne-am pregătit pentru înnoptat.

Dai-uy Tran Van Linh se născuse în 1942, la Hanoi, în Vietnamul de Nord. Ajunsese acum comandantul unei companii de infanterie în cadrul Regimentului 24 NVA şi primise misiunea să cucerească poziţia ocupată de noua echipă CIDG, de pe piscul nordic al muntelui, unde, cu cîteva luni în urmă, regimentul său repurtase o glorioasă victorie.

Cam pe la începutul anului, participase la asaltul de la Ban Me Thuot, în cadrul Ofensivei Tet. În timpul acelui asediu, avea gradul de locotenent şi funcţia de comandant de pluton, fiind implicat în cucerirea Cartierului General FULRO de la Buon Ale-A. Numeroşi montagnarzi, bărbaţi, femei şi copii, au fost capturaţi şi apoi aliniaţi şi seceraţi de un pluton de execuţie. Femeile au fost mai întîi violate în masă de soldaţii NVA. În acea zi au fost ucişi membri marcanţi ai FULRO, unii dintre ei fiind cei mai destoinici luptători. Alţi membri ai FULRO au fost capturaţi şi luaţi prizonieri.

Linh nu era un conducător grozav, dar s-a întîmplat să fie pe-acolo, aşa că a fost avansat personal de către generalul-comandant. Nu dăuna probabil nimănui faptul că sora mai mică a tînărului ofiţer, o tipă trăsnet, îi asigura generalului în mod regulat superdelicii atunci cînd se afla pe front şi nu putea să beneficieze de serviciile amantei sale favorite.

Înfrîngerea montagnarzilor conduşi de SF, de la Ben Het, urma să fie deci primul său test adevărat în privința calităților de comandant. În sinea sa, ştia că n-avea nici priceperea, nici tăria ofițerului care condusese atacul soldat cu capturarea locotenentului Leopold, dar îşi va da toată silința. În primul rînd, nu trebuia să-şi piardă prestigiul. Pentru vietnamezi asta era ceva mai grav decît moartea, iar în ceea ce-l privea pe el, comandantul său de batalion ar fi putut să-i zboare creierii.

Ascuns într-o vale adîncă, la nord de Ben Het, căpitanul Linh se plimba în jurul buncărului Cartierului său General, ținîndu-l de mînă pe plutonierul său. Şi nu pentru că ar fi fost poponari – binecunoscut obicei vietnamez –, ci pentru că cei doi bărbați erau adînciți într-o conversație. Patrulele trimise în seara aceea se întorseseră cu schițe ale perimetrului meu, indicînd posturile de ascultare, cuiburile de mitralieră şi postul de comandă, în care se presupunea că voi înnopta.

Am sorbit o gură de cafea, i-am oferit un Lucky sanitarului şi ne-am aprins țigările. Priveam în pămînt, cufundat în gînduri.

— Ce-ai pățit, locotenent Eastwood, ai împietrit? întrebă sanitarul.

Clint Eastwood era o poreclă care-mi fusese atribuită în glumă de către Harry Boyle, înainte de a muri. Nu m-a deranjat, mai ales că, în acele zile, Eastwood era actorul meu preferat şi am luat gluma drept un compliment. Proaspăt ofițer al Beretelor Verzi, la numai doi ani după ce fusesem doar un pierde-vară plin de coşuri în colegiu, fantazam încercînd să mă ridic la înălțimea unei imagini fictive, de proveniență hollywoodiană.

M-am trezit brusc la realitate şi am spus:

— Nu, mă gîndeam doar la un prieten de-al meu – de fapt la mai mulți.

— La cine? întrebă *Bac-si*.

Am replicat:

— La un mare pui de lele, unul dintre cei mai simpatici

tipi pe care ți-ai fi dorit să-i cunoşti. Se numeşte Dick Wright, locotenent-major ca şi mine. A fost unul dintre ofițerii alături de care am participat la exercițiile de antrenament de la Fort Bragg. Dick este un indian Cherokee pur-sînge, aşa încît toată lumea îi spunea Cherokee.

— Ce te-a făcut să te gîndeşti la el?

— Ei, am dat nas în nas cu el cînd am participat la întîlnirea cu bătrînul, la Nha Trang. Ştii munții aceia mai mici care se văd în apropiere de Nha Trang?

— Sigur, îmi amintesc de ei, spuse sanitarul.

— Am intrat în centrul de comunicații al Grupei ca să aflu ce mai e nou prin lume, şi chiar atunci a sosit un mesaj care anunța că o companie din cadrul Forței Mobile de Şoc de la Nha Trang fusese prinsă într-o confruntare grea într-unul din munții aceia. Am aflat că Dick Wright era şeful misiunii şi un raport de la fața locului anunța că unul dintre răniți era american.

— El era?

Am continuat:

— M-am aruncat într-un jeep şi am zbughit-o spre spital, unde am ajuns în acelaşi timp cu primul elicopter sanitar. Cîțiva yarzi au fost transportați şi, bineînțeles, Dick Wright a sărit din elicopter, m-a zărit şi mi-a zîmbit larg.

Sanitarul se interesă:

— Nu era rănit?

— Doar murdar, dar în rest arăta bine. Cherokee s-a asigurat mai întîi că oamenii săi au fost bine instalați, apoi s-a apropiat de mine, vesel de parcă tocmai se întorsese de la o petrecere. Am spus: „Hei, Cherokee, cum ți-a mers astăzi?“. La care el a răspuns: „Păi, destul de bine, numai că un pui de tîrfă comunistă m-a lăsat fără deget“ – şi mi-a arătat mîna cu degetul retezat exact de la încheietură.

— Sir, interveni sanitarul, faceți mişto de mine cînd spuneți că rîdea şi zîmbea. Cum adică, nu era în stare de şoc, şi nu urla de durere?

— Păi, stai să vezi, am spus eu. Cherokee m-a însoțit de la elicopter pînă la spital, purtîndu-se de parcă n-ar fi avut nici o treabă. N-a lăsat nici un sanitar să-l atingă. În sala de

aşteptare s-a aşezat pe un scaun, mi-a cerut o ţigară şi m-a întrebat ce mai ştiu de băieţii cu care am fost împreună la Fort Bragg.

— Să fiu al dracului!

Am continuat:

— Doi doctori s-au vorbit cu un sanitar şi s-au năpustit asupra lui. L-au apucat de mînă şi cînd i-au văzut degetul lipsă, erau să se scape pe ei. Au încercat să-l ducă în sala de tratamente, dar el s-a smucit şi s-a descotorosit de ei. Acum, trebuie să ştii că Dick Wright e unul din acei tipi masivi şi răi, mai puternici decît diavolul, dar liniştit, care, dacă nu vrea să se mişte, nu poate fi urnit din loc de nimeni. A zîmbit şi a vorbit calm, aşa cum vorbea mereu: „Scuză-mă, doctore, dar am ceva de discutat cu prietenul meu. Continuu să stau la taclale pînă cînd dumneata sau altcineva vine şi mă anunţă că toţi oamenii mei răniţi în luptă au fost duşi la chirurgie sau bandajaţi şi că primesc îngrijiri, Okay?"

— Prietenul dumitale este un SF în toată puterea cuvîntului, Sir, declară sanitarul.

— Da, bineînţeles că e, am aprobat eu. Doctorul a făcut feţe-feţe, apoi l-a asigurat pe Dick că se va interesa de oamenii lui şi va avea grijă ca aceştia să fie trataţi corespunzător. La care Dick a zîmbit şi i-a spus molcom: „Excelent, doctore. Fă dumneata cum ţi-am spus şi pe urmă poţi să vii să-mi bandajezi mîna sau să-mi faci ce crezi că trebuie."

— Fir-aş al dracului! exclamă sanitarul.

— Ăsta era locotenentul Wright, am spus, dar după felul în care zîmbea, n-aveai cum să-ţi dai seama.

Am clătinat amîndoi din cap, iar eu mi-am aţintit din nou privirea în pămînt. Pusesem în foc nişte cărbuni care se încinseseră. Abia dacă făceau un pic de lumină, dar căldură răspîndeau din belşug. Aveam grijă să nu mă uit la ei, căci asta îmi putea provoca o orbire temporară, timp de cîteva secunde preţioase, dacă am fi fost atacaţi de NVA tocmai atunci. La fel ca strămoşii noştri americani, mă bucuram de căldura focului, dar mă uitam în jos, alături de el, niciodată direct. Dacă era nevoie să mai pun cîteva surcele, închideam

un ochi. Şi asta dintr-un motiv foarte simplu. Dacă ochii îți sînt obişnuiți cu întunericul şi priveşti brusc în lumină, orbeşti timp de cîteva minute. Dacă însă ții unul închis, cînd priveşti din nou în întuneric, ochiul care a fost deschis se acomodează într-o secundă sau două.

— Locotenente, iar priveşti în gol. Parcă ziceai ceva de mai mulți camarazi, făcu sanitarul curios.

Am tras un fum zdravăn din țigară şi am început să trimit rotocoale înspre cărbuni.

— În seara asta nu bate vîntul deloc, am spus. Îți aminteşti de locotenentul venit de la Da Nang cu care m-am împrietenit? A plecat în misiune împreună cu echipa sa acum cîteva săptămîni. Un tip cu părul negru, simpatic foc, ți-l aminteşti?

Bac-si replică:

— Da, a stat în buncărul nostru. V-ați matolit amîndoi cu rachiu de orez. Dar cînd nu ți se întîmplă asta, locotenente?

Ştiam că sanitarul glumeşte şi, cu toate acestea, am simțit cum îmi iau foc urechile de supărare, dar m-am calmat imediat şi am spus:

— Ştii Muntele de Marmură, din apropierea Da Nang-ului?

— Nu, Sir, n-am fost niciodată la Da Nang.

— Nici eu n-am fost, dar, chiar înainte de a veni aici, am aflat că el a intrat într-un rahat cu NVA pe Muntele de Marmură, iar poziția lui a fost cucerită. Toți au făcut *di di maued*, numai el a fost vînat prin nişte peşteri de pe-acolo de nişte căcăcioşi de nord-vietnamezi. A ieşit dintr-o astfel de peşteră pe o terasă, la care se uitau mai mulți oameni cu binoclul. Căzut la pămînt din pricina rănilor de la ambele picioare, a fost înconjurat din toate părțile de soldații NVA, moment în care un ofițer s-a apropiat şi a îndreptat pistolul asupra lui.

Am făcut o pauză şi am privit din nou în jos, trăgînd încă un fum din țigară.

— Şi ce s-a întîmplat? întrebă sergentul.

— Vorbeam despre ce înseamnă să fii un SF. Ştia că ofițerul urma să-l împuşte, aşa încît se pare că l-a scuipat în

ochi, dar cei care au urmărit faza cu binoclul povestesc că i-a făcut semnul ăla porcos cu degetul şi i-a rîs în faţă înainte ca micul labagiu galben să apese pe trăgaci.

— ’Tu-i mama mă-sii, locotenente! Aminteşte-mi să nu mă-mprietenesc prea tare cu dumneata. Ţi-au mai murit şi alţi prieteni în ultima vreme? spuse cu ironie sanitarul.

Am ridicat privirea, am oftat şi mi-am dres glasul.

Sanitarul se arăta stînjenit:

— Iartă-mă, locotenente, credeam că nu mai sînt şi alţii.

— Un alt camarad din Grupa a Şaptea s-a prăpădit de curînd. Şi el a murit ca un SF. Avea tabăra undeva la est de aici. Primise ordinul să cucerească un vîrf de munte împînzit de trupe NVA, adăpostite în buncăre fortificate cu beton. Yarzii pe care-i avea în subordine o luaseră pe cocoaşă şi erau speriaţi de ideea unei noi încercări, dar n-avea ce face, asta-i era misiunea. I-a aliniat, s-a aşezat în fruntea lor şi astfel au început atacul asupra înălţimii. I-au înfrînt pe nord-vietnamezi şi au cucerit poziţia, dar el s-a ales cu trei găuri în piept. Ajutat de subofiţerul care-l însoţea, şi-a acoperit rănile cu plasturi de campanie.

Sanitarul mă întrerupse:

— Ca să împiedice aerul să pătrundă în plămîni, nu-i aşa?

Am încuviinţat din cap.

— Cînd a venit elicopterul să-i ia, era atît de slăbit încît nu se mai putea ţine pe picioare, dar a refuzat să se urce, motivînd că abia dacă aveau loc yarzii care fuseseră răniţi. Cînd s-au întors cu al doilea elicopter, o mierlise deja.

— Vom fi oare omorîţi aici, locotenente? mă întrebă subofiţerul.

— Nu, sergent, doar sîntem SF, ce naiba! am răspuns privind în ochii celuilalt. Noi nu pierdem niciodată. Chiar atunci cînd sîntem ucişi, tot noi cîştigăm.

Sergentul începu să zîmbească, la început timid, apoi mai în voie. Am spus:

— Hei, n-ai ce căuta în Forţele Speciale dacă nu eşti în stare să guşti o glumă proastă, este?

Sergentul îşi clăti ceaşca de cafea, aruncînd zaţul în timp

ce începuse să rîdă din toată inima. Se ridică şi zise:

— Chiar aşa. Mă duc să mă culc. Noapte bună, Sir.

— Noapte bună, *Bac-si*, i-am urat şi eu, îndreptîndu-mă spre buncărul meu din pămînt întărit cu buşteni.

Comandantul grupei l-a condus pe *Dai-uy* Linh dinspre marginea estică a muntelui, ocolind versantul nordic, pînă spre limita vestică. Toți se aflau la locurile lor, pregătiți să treacă la acțiune.

În tot cazul, *Dai-uy* Linh comisese mai devreme o eroare cînd îşi trimisese patrulele în recunoaştere. Oamenii lui s-au strecurat pînă în apropiere şi au întocmit schițe ale amplasamentelor mitralierelor, ale posturilor de ascultare şi postului de comandă, dar au scăpat din vedere ceva esențial. La fel ca majoritatea militarilor SF aflați în misiune, o dată cu căderea nopții îmi schimbam întotdeauna poziția posturilor de ascultare şi a mitralierelor. Postul de comandă rămăsese tot acolo, în centru şi exact pe culme, dar era părăsit. Mă mutasem într-un buncăr mai puțin expus, pe creastă.

Pionierii NVA s-au apropiat din ambele părți ale perimetrului. Fiecare comandant de grupă avea la el copii ale schițelor aduse lui *Dai-uy* Linh de către patrulele de recunoaştere. Schițele mai cuprindeau, în afară de pozițiile posturilor de ascultare, a postului de comandă şi a mitralierelor, şi pozițiile rachetelor semnalizatoare, precum şi pe cele ale minelor Claymore.

Am sărit ca ars dintr-un somn adînc, cînd am auzit explozia puternică dinspre latura vestică a perimetrului. Am ieşit în fugă din buncăr şi afară m-a întîmpinat Nhual rînjind. Am început şi eu să zîmbesc cînd m-am uitat în direcția indicată de el.

— A mers, îmi comunică Nhual entuziasmat.

— Fără doar şi poate, am spus, zîmbind din tot sufletul.

Amîndoi ştiam ce se întîmplase: cercetaşul aripii vestice a NVA s-a tîrît pînă la ceea ce a crezut că este, conform schiței pe care o avea, un post de ascultare. A găsit firul de transmisiuni ieşind din micul buncăr şi a mers cu mîna pe

fir pînă a ajuns la mina Claymore. N-avea decît s-o întoarcă invers, făcîndu-i pe imperialişti s-o declanşeze şi să-şi provoace singuri moartea. A apucat grijuliu, cu ambele mîini, mina antipersonal, a ridicat-o şi a întors-o. Din păcate pentru el, vietnamezul n-a văzut firul de amorsare legat de baza bipodului minei, după cum n-a văzut că firul respectiv trage inelul de amorsare al grenadei cu mare putere explozivă îngropată aproape de suprafaţă.

Mai mulţi oameni au alergat la Nhual şi la Mr. Lon, cambodgeanul, care era comandantul companiei CIDG, să afle ce se întîmplase. Sanitarul şi Nhual au plecat la tranşeele de la marginea perimetrului, ca să-i prevină pe toţi să stea treji şi în stare de alarmă, în timp ce eu făceam acelaşi lucru în partea opusă a perimetrului.

Am rămas acolo şi am aşteptat. A trecut o oră fără nici un eveniment, apoi, deodată, două rachete-capcană au explodat la marginea estică a perimetrului. O grupă de montagnarzi a deschis focul cu carabinele, iar eu am luat-o la fugă peste vîrful dealului.

Din întunericul junglei au izbucnit mai multe fulgere de lumină şi am auzit sunetul pe care-l uram mai mult decît orice pe lume. Era un zgomot inconfundabil, un pocnet puternic, ca şi cum un bici ţi-ar plesni chiar deasupra capului sau pe lîngă ureche, urmat de un bufnet înfundat. Asemenea zgomote sînt auzite atunci cînd se trage direct asupra ta şi glonţul îşi ratează milimetric ţinta. Pocnetul e produs de glonţul care depăşeşte bariera sonică, iar bufnetul e sunetul emis de ţeava îndreptată asupra ta.

Nu mi-am permis atunci şi nici nu aveam timp să analizez toate acestea. Fulgerele luminoase au fost imediat urmate de pocnete, după care s-au auzit bufnete. Toate s-au desfăşurat în mai puţin de o jumătate de secundă, atît cît mi-a trebuit ca să mă arunc la pămînt şi să mă rostogolesc în josul pantei, înspre linia tranşeelor. Gloanţele muşcau pămîntul în jurul meu. Mi-am simţit corpul căzînd în gol în întuneric şi m-am prăbuşit pe fundul unei tranşee.

Am sărit imediat în picioare cu arma CAR-15 reglată pe automat şi am trimis o ploaie de gloanţe în junglă, acolo

unde văzusem fulgerele. Un trasor mi-a ieşit pe ţeava armei, urmat apoi de trei trasoare la rînd, la a doua rafală. Ţineam deja în mînă un încărcător nou, l-am scos pe cel vechi şi l-am vîrît în partea din faţă a cămăşii, fixîndu-l apoi în locaş pe celălalt. Am tras din nou.

Asemenea multor SF, îmi puneam numai optsprezece cartuşe în încărcător, în loc de douăzeci, deoarece, pe atunci, încărcătoarele armelor M-16 aveau arcurile foarte slabe. Întotdeauna, al treisprezecelea cartuş era trasor, ca să ştiu cînd mă apropiam de sfîrşitul încărcătorului, iar ultimele trei erau tot trasoare, ca să-mi semnaleze golirea acestuia. Am scos încă un încărcător gol de la armă, l-am vîrît prin deschizătura gulerului desfăcut al cămăşii şi am scos unul plin dintr-unul din buzunarele centurii pentru muniţie tip BAR [1]. În fiecare buzunar purtam cîte trei încărcătoare, cu capul în jos, ca să nu se murdărească, al patrulea fiind culcat transversal peste celelalte.

Încă o rachetă-capcană a explodat în faţa mea şi spre stînga, iluminînd acea porţiune a perimetrului. Am alergat într-acolo, urmat îndeaproape de Nhual. Luptătorii Dega deschiseseră focul, cîţiva dintre ei trăgînd cu carabinele M-2 pe foc automat.

Cu un salt, am ieşit din tranşeea plină cu grohotiş şi am strigat:

— *Dei-ei bang! Dei-ei bang!*

Strigam la yarzi să nu mai tragă, iar Nhual repeta şi el ordinul. Lîngă noi a apărut şi sanitarul.

Le-am spus celor doi:

— Ăştia s-au tîrît pînă în apropiere ca să anihileze rachetele semnalizatoare, aşa că, dacă tragem, ne pot localizia poziţiile. În felul ăsta îşi vor actualiza informaţiile despre amplasamentele noastre. *Bac-si*, ia patru oameni cu tine şi adu din buncărul de muniţii mai multe grenade explozive. Spune-le yarzilor să folosească grenadele – vietnamezii nu-şi vor putea da seama de unde au fost aruncate. *Ba Nua*, spune-le oamenilor să nu tragă pînă nu

[1] BAR – *Browning Automatic Rifle* – puşcă automată Browning *(n.t.)*

văd clar ținta. Să folosească numai armele M-79 şi grenadele de mînă.

Nhual şi sanitarul au plecat în grabă, fără să-mi mai răspundă. Nu mai era vreme de vorbit, trebuia acționat rapid.

Două rachete au explodat la marginea nordică a perimetrului. Montagnarzii au început şi el să tragă în replică şi, deodată, una din cele două mitraliere M-60 a deschis focul din buncărul situat în colțul nord-vestic al tranşeelor. Am încercat să strig peste clănțănitul automatelor şi zgomotul exploziilor, care se declanşau în toate părțile, dar era imposibil să mă fac auzit. Cîteva gloanțe mi-au murdărit pantalonii de noroi şi, dintr-o dată, mi-am dat seama că mă aflam în bătaia armelor.

Am alergat către cuibul mitralierei şi am dat buzna pe uşa buncărului cu acoperiş de bulumaci. Montagnardul era atît de preocupat să tragă în direcția junglei încît nici n-a observat că intrasem acolo. L-am apucat pe luptătorul scund şi îndesat de ceafă şi de turul pantalonilor şi l-am azvîrlit înapoi pe uşa buncărului. Trîntit pe spate, montagnardul s-a uitat la mine, mai întîi cu durere şi supărare, apoi cu groază. Tirul puşcaşilor a slăbit brusc în intensitate. Nhual a intrat alergînd în buncăr.

Spumegam de furie şi, în timp ce Nhual privea cînd la puşcaşul căzut la pămînt, cînd la mine, am strigat:

— *Ba Nua*, spune-i că nimeni nu l-a învățat să tragă cu mitraliera pe timp de noapte!

Nhual traduse, iar eu continuai:

— Mai spune-i că singura ocazie în care poate să tragă noaptea este atunci cînd sîntem pe punctul de a fi înfrînți!

Nhual traduse cele spuse de mine şi acesta, speriat începu să vorbească repede, după care Nhual îmi zise:

— *Trung-uy*, e un om de treabă şi se ruşinează de ce-a făcut. A promis că n-o să mai greşească.

— Okay! am spus.

Am întins mîna şi l-am ajutat pe montagnard să se ridice. Ne-am zîmbit reciproc, apoi am scos din buzunar un *cigarillo* şi i l-am vîrît între buze, după care i-am oferit un foc de la

bricheta mea.

Brusc, i-am scos din buzunarul harnaşamentului o grenadă, căreia i-am tras cuiul de siguranță, şi, pînă să se dumirească, i-am pus-o în mînă. După ce s-a holbat la mine, luptătorul Jeh a aruncat grenada cît a putut de departe înspre nord-vietnamezi. Din cauza şocului, a rămas împietrit pe marginea tranşeei, în timp ce eu şi Nhual ne aruncaserăm la pămînt. Am întins mîna şi l-am tras în jos. Grenada a explodat şi s-a auzit un țipăt.

Am rînjit către puşcaş şi l-am bătut pe spate, oferindu-i încă o țigară. Nhual izbucnise în rîs. Am plecat apoi de-a lungul tranşeei, însoțit de Nhual, avertizîndu-l şi pe ceilalți să nu mai tragă decît atunci cînd era absolut necesar.

Latura vestică a perimetrului a luat foc şi, în acelaşi timp, o capcană cu grenade a sărit în aer cu un zgomot puternic. De data asta, unul dintre pionieri s-a încurcat între sîrme şi s-a transformat într-o țintă facilă pentru montagnarzi. Ar fi scăpat, în mod miraculos, numai cu nişte răni superficiale, dar, în timp ce fugea de parc-ar fi avut ardei în fund, şi-a zdrelit pielea în parii de punji şi în țepii sîrmei ghimpate.

Cîțiva puşcaşi au început să tragă din nou în vietnamez, dar eu am strigat:

— *Dei-ei! Dei-ei bang! My dei-ei tiem gal-nat!*

Deodată, din întunericul junglei, se auzi o voce puternică într-o engleză curățică:

— Americani, să vă fut!

Am simțit că înnebunesc. Am înşfăcat trei grenade de la Nhual şi mi le-am vîrît în buzunarul costumului de camuflaj. Nu ştiu de ce, dar nu mă mai simțisem de mult călcat aşa de tare pe bătătură. Nhual s-a agățat de mîna mea, dar eu am sărit din tranşee şi am început să alerg către gardul de sîrmă ghimpată, trăgînd cu arma CAR-15 pe foc automat.

În apropierea gardului de protecție, spectacolul macabru era iluminat de rachetele semnalizatoare. Am tras cuiul unei grenade şi mi-am dus la spate mîna în care-o țineam.

Cu fața la siluetele întunecate ale copacilor gigantici dinaintea mea, am strigat:

— Vă fut pe voi şi pe Ho Şi Min, căcaţi comunişti ce sînteţi! Haide, trageţi în mine! Trageţi! Băi, muieri futăcioase, să ştiţi că azi-noapte v-am regulat mamele şi surorile! Ho Şi Min mănîncă căcat de porc!

În sfîrşit, o voce răspunse:

— Te fut!

Am aruncat grenada exact în direcţia ei. Am scos şi celelalte două grenade, le-am tras siguranţele şi le-am aruncat cît de repede am putut, una la dreapta şi cealaltă la stînga faţă de prima. La a doua grenadă, s-a auzit un urlet şi mai multe gemete. M-am întors şi am început să urc spre linia adăposturilor individuale.

Sanitarul stătea lîngă Nhual şi zîmbea către mine, în timp ce mă prăvăleam în buncăr, abia trăgîndu-mi sufletul de epuizare şi din pricina fluxului acut de adrenalină.

În cele din urmă, sanitarul mi se adresă:

— Cu tot respectul cuvenit, Sir, auzisem că sînteţi un zăbăuc căruia-i place să intre-n rahat pîn' la gît, da' acu' m-am convins.

M-am uitat la el, mi-am înfipt un *cigarillo* între buze, l-am aprins în cea mai bună imitaţie Clint Eastwood de care eram capabil şi am expirat un nor de fum. Apoi m-am ridicat şi am spus calm:

— Comunistul ăla venetic nu trebuia să zbiere la mine dacă nu era în stare să guste o glumă tîmpită.

După care, pentru sporirea efectului dramatic, am trecut pe lîngă sergent, am ieşit şi-am plecat să-i verific pe ceilalţi puşcaşi aflaţi în tranşee. Simţeam privirea subofiţerului înfiptă în spatele meu.

Treptat, lucrurile s-au liniştit. După un timp, eu şi sanitarul ne-am dus la culcare. Ca de obicei, ne-a luat somnul încălţaţi, cu armele la îndemînă, pentru orice eventualitate. Departe de privirile celorlalţi, m-a cuprins un tremurat atît de puternic încît abia mi-am putut aprinde ţigara, în timp ce, uşor ridicat de pe patul de pămînt bătătorit, încercam să mă abţin să vomit.

„Păi da, ce să spun, marele Clint Eastwood!“ mi-am şoptit în întuneric.

O dată cu greața, mi-au trecut şi crampele gastro-intestinale, aşa că m-am putut întinde din nou.

Atacul decisiv al nord-vietnamezilor a avut loc cu o oră înainte de răsărit, dar de data asta i-am spus lui Nhual să transmită tuturor celor aflați pe laturile de est şi de nord ale perimetrului să se ascundă cît mai bine în buncărele şi adăposturile lor individuale. Cu ajutorul stației Prick-25 am chemat bateria de artilerie a Diviziei a Patra şi am cerut executarea unei trageri cu obuze de 105 mm. Se aflau prea aproape, aşa încît au tras cu mortierele de 4,2 inci şi cu obuzele de 81 mm pe care le aveau. Am dirijat tirul mortierelor de-a lungul marginii junglei şi a împrejmuirii de sîrmă ghimpată. Apoi, le-am spus să tragă de-a lungul părții nordice a perimetrului. În unele locuri, obuzele aterizau la cinci metri de aliniamentul adăposturilor individuale şi al buncărelor. Vietnamezii au luat-o pe cocoaşă rău de tot.

După răsăritul soarelui, am trimis în afara taberei cîteva patrule, care s-au întors mai tîrziu, raportînd că au găsit numeroase urme de sînge. Mr. Lon în persoană a condus patrula care a coborît pe versantul estic al muntelui. Cam pe la ora opt şi jumătate, patrula a nimerit peste o întreagă companie NVA, fiind încercuită. Un cambodgian şi zece montagnarzi dotați cu arme din cel de-al doilea război mondial nu puteau fi decît o pradă uşoară pentru o companie de soldați vietnamezi, bine echipați şi antrenați. Cu toate acestea, puşcaşii de la Dak Pek şi-au vîndut scump pielea.

Am luat legătura cu un FAC de la Dak To, care a trimis rapid la fața locului două reactoare Phantom F-100. Mr. Lon a trebuit să vorbească cu Nhual, prin intermediul stației Prick-25, în limba vietnameză. Nhual îmi traducea mesajele, iar eu le retransmiteam către avionul FAC, care, în sfîrşit, comunica direct cu avioanele de luptă.

Alături de Nhual şi de tînărul sanitar de la Dak Pek, am avut parte de o privelişte pe care, probabil, mulți infanterişti n-au mai văzut-o în timpul vreunui război. Schimbul de focuri s-a desfăşurat exact la baza versantului estic al muntelui. Cît de abruptă era panta, am constatat în timpul

unei patrule de după încheierea ostilităților, cînd alunecam de la un copac la altul, ca pe o scară uriaşă. Peretele muntelui era aproape vertical, aşa încît, atunci cînd au apărut avioanele şi au început atacurile aeriene, le priveam de sus în jos, în loc să le vedem de jos sau măcar din lateral. Ca de obicei, aeronavele US Air Force au comunicat cu rachete semnalizatoare şi i-au pus pe fugă pe nord-vietnamezi.

Trei zile mai tîrziu, ne întorceam la Dak Pek, împreună cu toți puşcaşii. Pînă atunci, participasem la numeroase operațiuni în toată zona Dak Pek – la Ben Het, la Dak Seang, aproape de Dak To, la vest de Polei Kleng, în Valea Plei Trap şi, ilegal, în Cambodgea. Dar niciodată n-am simțit o dorință atît de puternică de a săruta pămîntul de la Dak Pek ca atunci cînd m-am întors de la Ben Het. Ei bine, cunoscîndu-l pe Leopold şi ştiind că eu şi sanitarul de la Dak Pek, împreună cu o sută de puşcaşi montagnarzi, mergeam în acelaşi loc în care sanitarul de la Ben Het fusese ucis, iar Leopold capturat – şi ei fuseseră însoțiți tot de o sută de yarzi –, toate aceste coincidențe l-au speriat de moarte pe „bătrînul-tînăr locotenent SF de la Dak Pek".

Pentru prima oară după două săptămîni, m-am dus la spălător, împreună cu sanitarul, şi m-am bărbierit. Militarii din Forțele Speciale erau superstițioşi, astfel că mulți dintre ei nu se bărbiereau atunci cînd se aflau în misiune în junglă şi comandanții unităților obişnuite de armată aveau de furcă în acest sens atunci cînd trebuiau să colaboreze cu cîte o unitate a Forțelor Speciale. „N-au decît să nu colaboreze cu SF dacă nu gustă o glumă proastă", spuneam eu adesea.

Cu un prosop în jurul taliei, am intrat în tunelul subteran care pornea de la buncărul lui Nhual, trecea pe lîngă spălător şi ducea pînă la uşa Centrului pentru operațiuni tactice. Am urcat treptele cuibului mortierei de 4,2 inci, apoi am coborît în buncăr, am aprins lumina şi am încremenit. Ning se culcase pe patul meu, cu o minunată floare galbenă prinsă în părul negru şi strălucitor. Pe pielea aurie a sînilor ei mari şi pe pîntecele ei neted erau răspîndite petale galbene. Zîmbea.

Apoi rosti cu un glas îngroşat de emoţie:

— Războinicul meu se întoarce din junglă. Tu luat puşca şi tras în duşman. Acum, ia-ţi arma şi trage în mine cu *beaucoup* dragoste. Te iubesc, omul meu cel mai de seamă.

M-am simţit ca un mortier.

A doua zi, Hazel, ajutată de un montagnard, a pregătit un prînz festiv, cu fripturi, salate, cartofi prăjiţi şi o plăcintă pentru toată echipa. Toţi cei din tabără se simţeau în al nouălea cer. Asemenea celor mai mulţi sanitari din cadrul Forţelor Speciale, *Bac-si*, sanitarul echipei, a fost chemat de mai multe ori prin telefonul de campanie să-şi îngrijească pacienţii.

Tînărul sergent, veşnic cu zîmbetul pe buze, intră pe uşă, repetînd întruna:

— 'Tu-i mama mă-sii! 'Tu-i mama mă-sii!

Commo Willy începu să rîdă, amuzat de acest comportament ciudat şi spuse:

— Hei, *Bac-si*, ce mama dracului bombăni acolo?

— Ei, ce treabă ai tu? făcu sanitarul, ocupînd un loc la masă. 'Tu-i mama mă-sii!

Am început şi eu să rîd, iar Commo Willy a făcut cu degetul un cerc în jurul tîmplei, uitîndu-se în acelaşi timp cruciş. Ne-am amuzat amîndoi de gluma numai de noi ştiută.

— *Bac-si*, nu cumva ai stat prea mult în soare? întrebai eu.

— Hă? făcu sanitarul, de parc-ar fi ieşit din transă. Oh, nu, nu Sir. Am să vă arăt ce s-a întîmplat după masă.

— Okay, am aprobat eu, muşcînd dintr-un sandviş new yorkez, datorat unui sergent de intendenţă de la Air Force, căruia tare mult îi plăcea să colecţioneze automate AK-47, precum şi alte suveniruri de război.

Commo Willy şi cu mine ne priveam pe furiş şi chicoteam pe înfundate, dar nu ne-am mai putut abţine cînd l-am auzit din nou:

— 'Tu-i mama mă-sii!

După prînz, am ieşit şi m-am urcat la volanul unui jeep fără uşi, fără ferestre şi fără capotă din dotarea echipei. Sanitarul s-a urcat şi el lîngă mine şi am condus maşina pe

drumul care trecea pe lîngă terenul de instrucție şi adăpostul din bambus al LLDB, apoi pe lîngă frizerie, şcoală şi depozite. Am cotit la stînga chiar înainte de a ajunge la poarta principală şi am frînat în fața unei clădiri lungi, albe, pe al cărei acoperiş era pictată o cruce roşie. Ne-am amuzat din nou de cobra care se încălzea la soare, ca de obicei, înfăşurată pe litera H din oțel, marcajul pistei pentru elicoptere din fața dispensarului.

Am intrat în clădire şi i-am salutat pe asistenții montagnarzi ai sanitarului.

— Şi ce spuneai că s-a întîmplat, doctore? am întrebat eu, nedumerit.

— Am să vă arăt, Sir, spuse sanitarul şi mă conduse în biroul dispensarului.

Scoase dintr-un sertar un registru mare şi mi-l întinse.

— Ştiți, îi pun pe toți să semneze sau să facă un X cînd vin la consultație, în fiecare dimineață, explică el.

— Da, şi ce-i cu asta? am replicat eu deschizînd registrul.

M-am întors şi l-am văzut pe Commo Willy uitîndu-se şi el peste umărul meu.

— Dați pagina la ziua de astăzi şi uitați-vă peste semnături.

Am răsfoit registrul pînă la ziua curentă, mi-am plimbat degetul în josul listei de semnături, întreruptă din cînd în cînd de X-uri, şi degetul mi s-a oprit pe locul unde scria: VIET-CONG.

— Futu-i mama mă-sii! am strigat într-un glas, şi eu şi Commo Willy.

Capitolul V

SABOTAJ

Commo Willy îşi cercetă cărţile şi văzu că are două perechi, una de dame şi una de patru.

— Decartaţi, îi anunţă Joe Howard, cu o ţigară atîrnîndu-i în colţul gurii şi cu pachetul de cărţi în mîna stîngă.

Joe îşi miji ochii din cauza fumului care se ridica de la ţigară. Commo Willy aruncă treiul de treflă pe suprafaţa acoperită cu postav a mesei de pocher din adăpostul echipei americane. Joe Howard zîmbi, trase cartea de deasupra şi o puse pe masă, în faţa lui Willy. Don Williams îşi linse buzele şi se întinse după carte. Brusc, în faţa mîinii sale răsări un pahar de whisky şi o coca-cola, ceea ce-l făcu s-o privească pe Lee, fata de la barul din incinta adăpostului. Don zîmbi şi-şi ridică cartea, o amestecă printre celelalte patru şi începu să le fileze. Îi intrase dama de cupă – reuşise un „full".

— Hai, Willy, vorbeşte, îi aminti Joe.

Commo Willy îşi întoarse privirea spre John T. Williams, noul ajutor de la transmisiuni, şi spuse:

— Bătrîne, eu plusez. Vreau să văd cît vă ţin curelele.

„Totul e să nu te dai de gol, gîndi Commo Willy. Lasă-i să pluseze şi, cînd potul creşte, buşeşte-i".

Două siluete se plimbau în întunericul nopţii, pe Dealul American. Purtam un prosop în jurul taliei, iar peste el un toc pentru pistolul Magnum de 0,357. Ning nu avea pe ea decît *atok*-ul ei negru, iar faţa îi era luminată de un zîmbet. Ne ţineam de mînă şi ne plimbam agale, privind stelele de pe cer.

Şase umbre păşeau în urma noastră, atente în toate direcţiile – omniprezenta gardă de corp desemnată de FULRO să vegheze asupra mea. E inutil să mai spun că între mine şi vietnamezi nu putea fi vorba de simpatie. La vremea aceea, îmi pusesem în gînd să-mi petrec restul vieţii alături de montagnarzi.

Pe versantul vestic al colinei americane, se afla un şir de intrări. Mai întîi, buncărul pentru muniţii, apoi, la vest de acesta, buncărul ce adăpostea generatorul electric, sursa de electricitate a întregii tabere. Mai sus de ele, se afla cuibul

mortierei de 60 mm.

Dincolo de acestea se găsea armureria, unde erau reparate armele defecte şi unde un montagnard iscusit tăia paturile carabinelor M-2, adaptîndu-le mînere de pistoL Ele erau oferite la schimb, alături de armele capturate de la NVA, piloților Air Force şi subofițerilor de intendență contra unor încărcături de hrană, băutură şi alte obiecte necesare, cum ar fi dezumidificatoarele, de care nu ducea lipsă nici unul dintre buncărele americanilor, aparatura stereo, ce se găsea în fiecare dintre adăposturi, carul de luptă M-60 din dotarea echipei, pe care însă nu se hotărîseră cum să-l transporte într-un amplasament mai îndepărtat, precum şi alte bunătăți neautorizate.

După armurerie se găsea spălătorul, dotat cu mai multe duşuri, patru chiuvete şi cîteva oglinzi. Deasupra acoperişului se înălța un rezervor uriaş, care era umplut zilnic cu apă de la rîu.

Imediat lîngă spălător se afla uşa buncărului în care locuia Nhual, împreună cu soția şi cu cei doi copii ai săi. În vecinătate, erau buncărele lui Oh, Tuan şi ale celorlalți bucătari şi interpreți.

Am intrat în sala duşurilor şi Ning a aşezat pe chiuvetă trusa de toaletă. Ne-am spălat amîndoi pe dinți, după care ne-am sărutat. Am mers împreună la duş, am deschis robinetul, am potrivit apa, apoi ea şi-a scos *atok*-ul, iar eu mi-am dat jos prosopul. N-am observat perechea de ochi care ne spiona printr-o crăpătură din apropierea tavanului, de lîngă uşa armureriei. Ne-am spălat reciproc corpurile, fără grabă şi cu mişcări delicate.

Înainte ca paznicii din garda mea de corp să ajungă la intrare, pe lîngă şirul de uşi s-a mişcat o umbră şi s-a furişat în buncărul de muniții. O altă umbră a rămas afară, ghemuită în fața uşii, ținîndu-i de şase celui dinăuntru. Vietnamezul din buncăr avea în gură o mică lanternă.

Mai devreme, în siguranța propriului său buncăr, îşi dăduse jos uniforma ARVN cu prestigioasa emblemă LLDB şi-şi pusese o „pijama neagră", mai puțin bătătoare la ochi.

Acum, cu mîini de expert, desfăcea capacul unui obuz de 60 mm, cu mare putere explozivă. I-a scos siguranța, înlocuind-o cu una adaptată de la o grenadă fumigenă. Siguranța adevărată o ținea între genunchi, în timp ce introducea cu grijă siguranța măsluită.

— Psst! îi dădu de veste partenerul său.

Cel dinăuntru rămase nemişcat, nemaiîndrăznind nici să respire.

— *Choi oi!* îşi şopti sabotorul. *Choi doc oi!*

Transpirația i se prelingea pe obraji şi-i picura pe cămaşă. Se întrebă de ce nu-şi pusese uniforma lui adevărată. Dacă ar fi fost descoperit în uniforma LLDB, s-ar fi purtat pur şi simplu cu aroganță, de parc-ar fi fost stăpînul locului. Nu-i păsa dacă americanii îl suspectau, cîtă vreme nu puteau să-l demaşte ca spion.

Avea gradul de sergent în cadrul LLDB, numai că tresele îi fuseseră cumpărate de tatăl său din Pleiku. De fapt, tatăl lui adevărat fusese ucis de francezi la Dien Bien Phu, iar tatăl-impostor era comandantul său, colonel în Armata nord-vietnameză. Spionul, căpitan într-o unitate de contraspionaj, primise misiunea să se infiltreze ca sergent în armata Vietnamului de Sud, în cadrul prestigioaselor sale Forțe Speciale, *Luc Luong Dac Biet*.

Sabotarea obuzului de mortier de 60 mm era doar o parte a procesului tactic de „intimidare". Preşedintele Mao şi Unchiul Ho spuneau amîndoi că revoluțiile şi războaiele de guerillă nu se pot declanşa acolo unde oamenii sînt mulțumiți de cei care-i conduc. Măsluirea obuzului putea provoca un accident, dar totodată urma să-i facă pe americani mai precauți în utilizarea propriilor arme. De fapt, ideea nu le aparținea celor din NVA. Militari din cadrul Forțelor Speciale americane, organizați în unități „top secret" şi echipați cu uniforme şi armament complet „sterile", se infiltraseră de mai mulți ani în zonele de staționare ale NVA şi în incinta cartierelor generale ale diviziilor din Vietnamul de Nord şi Laos, în cadrul unor misiuni directe. Una din cele mai comune acțiuni consta în desfacerea cartuşelor de 7,62 mm, utilizate la automatele SKS, AK-47 şi RPG. SF-iştii

vărsau praful de puşcă şi îl înlocuiau cu explozibil „plastic” C147, apoi asamblau din nou cartuşele. După care, echipa dispărea de la fața locului, lăsînd lucrurile în voia sorții. Mai tîrziu, soldatul ghinionist, la care ajungea glonțul respectiv, avea să ia la ochi o țintă, să apese pe trăgaci şi să sfîrşească cu țeasta sfărîmată de schijele împrăştiate de explozie. Asta-i făcea pe camarazii săi să fie mai puțin atenți la felul în care țînteau.

Sergentul LLDB ştia că, la o adică, dacă ar fi fost surprins în buncărul de muniții al americanilor, putea să iasă din încurcătură cu ajutorul lui *Dai-uy* Hoe, comandantul vietnamez al taberei. Mai întîi de toate, jumătate din trupa LLDB erau agenți comunişti infiltrați, care aveau să-i țină partea. Singurele griji ale lui Hoe erau să se îmbrace bine şi să facă bani, nu neapărat în această ordine de priorități. Pusese pe picioare o foarte profitabilă „piață neagră” la Dak Pek şi controla în totalitate eliberarea paşapoartelor pentru nefericiții montagnarzi care voiau să călătorească cu avionul la Kontum sau Pleiku. Blocați în Dak Pek, mercenarii bine plătiți puteau, fie să-şi cheltuiască banii pe mărfurile exorbitant de scumpe, procurate de *Dai-uy* Hoe, fie să-i folosească la aprinsul focului. Spionul ştia că Hoe n-avea nici un interes să omoare „găina care-i făcea ouă de aur”, aşa încît era ținut mai uşor sub control.

În cazul în care ar fi făcut prea multe valuri, americanii riscau să devină ținta hărțuielilor celor din LLDB. Oricum, încercările de a-i face pe americani să-şi piardă prestigiul deveniseră hobby-ul preferat al vietnamezilor, astfel încît, se linişti el, ar fi scăpat basma curată, dacă ar fi fost prins.

Îl văzu pe camaradul său retrăgîndu-se în umbra uşii aşa că îşi ținu respirația. Omul de la uşă îl urmări cu privirea pe unul dintre paznicii montagnarzi dînd colțul pe după spălător şi oprindu-se sub locul de unde cei doi spionau prin crăpătură. Spionii aşteptară nemişcați şi, după vreo cinci minute, auziră un bărbat şi o femeie ieşind din baie, rîzînd şi discutînd. La un moment dat, paznicul fusese acolo, dar, în secunda următoare, pur şi simplu dispăruse.

Cei doi vietnamezi au răsuflat uşurați şi şi-au luat

tălpăşița în cea mai mare grabă.

Trei zile mai tîrziu, cei mai mulți dintre membrii echipei erau adunați în jurul unei noi distracții – armele de foc. De cîteva săptămîni, după ce-şi terminau treburile, oamenii mîncau şi se adunau în jurul uneia dintre numeroasele arme de foc de pe Dealul American. Trăgeam cu rîndul, cîteodată provocîndu-ne reciproc la diferite întreceri. Într-o seară a trebuit să trimitem jeep-ul pînă în satul învecinat la nord cu tabăra, Dak Jel Luk, ca să-i ducem şefului satului doi saci de orez de cincizeci de livre, în schimbul celui pe care-l folosisem ca țintă, aruncînd în el cu grenade. Unul din băieți a reuşit pînă la urmă o lovitură în plin şi sacul s-a dus pînă la dracu' şi înapoi. Sătenilor le-a plăcut spectacolul, aşa că nici măcar nu s-au plîns de trepiedul şi de orezul aruncate în aer o dată cu sacul.

Într-o altă seară, unul din băieți a coborît la rîul Dak Poko, cărînd după el o stație radio HT-1. A început să arunce una cîte una părțile componente ale stației în curentul vijelios, iar membrii echipei au tras pe rînd în ele cu mitraliera de calibru 0,50, provenită din Extremul Orient. Cînd un obiect se scufunda, tipul de pe mal arunca altul.

O altă distracție favorită consta în aşezarea unui lansator de rachete cu patru posturi pe nişte saci cu nisip. Nu se ştie cum, echipa se pricopsise cu cîteva mii de rachete de 2,75, ideale pentru a fi consumate doar aşa, ca să te afli în treabă. Lansatorul era orientat spre vest, iar capătul lui era suspendat în aer. Commo Willy aducea o baterie de jeep de 12 volți şi nişte fire de transmisiuni, neizolate la capete. Firele erau legate la polul pozitiv şi la cel negativ de pe coada rachetei şi de pe aripioare. Capetele celelalte erau conectate la polii bateriei auto. Astfel, rachetele erau lansate înspre granița apropiată cu Laosul, cu speranța că vor cădea undeva în mijlocul vreuneia din unitățile Diviziei a Doua NVA sau peste vreo altă unitate aflată în marş pe Drumul Ho Şi Min.

La cîteva săptămîni după ce sabotorii au reuşit să se strecoare în buncărul de muniții al americanilor, am fost

convocat la Nha Trang, la Cartierul General al Grupei a Cincea a Forțelor Speciale, pentru o întîlnire secretă cu comandantul grupei, colonelul Aaron. Cu acest prilej, eu şi sergenții de la celelalte două tabere A din Munții Centrali am fost preveniți că rapoartele de contraspionaj indicau faptul că noi trei eram, probabil, cadre în conducerea superioară a mişcării de rezistență FULRO. Ni s-a ținut o lecție despre guvernul Vietnamului de Sud, care era aliatul Statelor Unite. FULRO urmărea să răstoarne guvernul de la Saigon şi să recucerească Munții Centrali pentru montagnarzi. Apoi, ni s-a amintit că ne aşteaptă treizeci de ani de puşcărie la Fort Leavenworth dacă eram implicați cu adevărat în activitățile FULRO şi dacă eram prinşi, judecați şi condamnați.

În tabără, la o săptămînă după plecarea mea, unii dintre membrii echipei au hotărît să tragă cu mortierele de 81 şi de 60 mm. Cîteva obuze au fost scoase din buncăr şi aşezate lîngă groapa ce adăpostea mortierul. Larry Crotsley urma să traga cu tunul de 60 mm, în timp ce Tom Weeks, sergentul artilerist, trăgea cu cel de 81 mm. Dincolo de perimetrul taberei au fost amplasate mai multe ținte.

Aşezat pe sacii de nisip care împrejmuiau groapa mortierului de 81 mm, dar cu fața la Crotsley, stătea şeful lui Commo Willy, operatorul radio principal al echipei, sergentul-major Harry Boyle. Cu părul său roşcat, veşnic zîmbitor, era foarte popular printre membrii echipei şi printre montagnarzi. Harry îi înnebunea pe toți arătîndu-le cu orice ocazie fotografia frumoasei sale soții latino-americane. Fără să ştie o boabă engleză, ea locuia în sudul Californiei şi se afla în drum spre Hawaii, unde să-l întîlnească pe Harry care urma să plece a doua zi în concediu. Petrecuse timp îndelungat în America de Sud, trimis în Panama cu Grupa a Opta. Acolo şi-a întîlnit viitoarea mireasă.

Harry era deja vestit prin felul în care te oprea şi-ți spunea:

„Ți-am arătat vreodată fotografia nevesti-mii? Ia uită-te aici. Nu-i aşa că-i frumoasă?"

Cel abordat, deşi văzuse poza pentru a enşpea oară,

spunea de regulă:

„Da, Harry, e nemaipomenită".

Devenise aproape o glumă printre membrii echipei, dar totodată îi şi emoționa profund pe aceşti bărbați sensibili îndărătul măştilor lor de invincibili. În mod cert, Harry Boyle era îndrăgostit de soția lui. SF-iştii glumeau spunînd că pentru a ajunge o adevărată Beretă Verde trebuia să ai un divorț la activ. Celelalte condiții erau să urinezi în fluviul Mekong şi să-i spui lui Batman că e o muiere fricoasă. Faptul că Harry ținea atît de mult la soția lui îi mişca pe camarazi pînă-n adîncul sufletelor.

Ceea ce spunea Harry *după* ce-ți arăta fotografia era însă chestia care-i înmuia definitiv.

Cu o mină foarte serioasă, el zicea:

„Bătrîne, eu nu pot să fiu omorît. Îmi iubesc prea mult soția şi ea ar rămîne singură-singurică. Pur şi simplu, n-am voie s-o mierlesc".

Toți cei care-i auzeau vorbele îl îmbărbătau pe Harry şi încercau să-i alunge gîndurile negre, dar spusele lui le reaminteau tuturora că, într-adevăr, acesta era un război, şi nu un exercițiu de manevră.

Harry tocmai savura o cutie de Budweiser cînd Larry a tras obuzul de 60 mm în direcția unui copac uscat, la vest de tabără, acolo unde jungla fusese desfoliată. Larry îşi corecta tirul reglînd elevația şi aliniamentul mortierului, fără să se servească de cătare. Folosea în schimb „corecția Kentucky şi elevația Tennessee".

Aproape de Harry se afla un tînăr sergent care-l înlocuise pe unul dintre subofițerii din unitatea ASA-403. Orfan, sergentul Tomczack ieşise de curînd de pe băncile colegiului. După nici două săptămîni petrecute în țară fusese trimis la Dak Pek, şi abia sosise în aceeaşi zi, la ora paisprezece, plin de draci.

Sanitarul echipei, sau *Bac-si*, cunoscut oficial în cadrul armatei drept sergentul de stat-major Aftshower, purta ochelari şi avea vîrsta majorității membrilor echipei, adică puțin peste douăzeci de ani. Foarte serios şi studios, citea în mod regulat Manualul Merck şi alte cărți de specialitate,

încercînd să-şi lărgească şi să-şi perfecţioneze orizontul de cunoştinţe medicale. Era îndrăgit şi respectat de ceilalţi membri ai echipei. Ocupat de obicei cu activitatea de la dispensar, unde vindeca şi trata o mare varietate de boli şi de răni ale miilor de montagnarzi din „circumscripţia" lui, se hotărîse acum să facă şi el o pauză. Stătea sprijinit de faţada clădirii adăpostului, privind la tragerile efectuate cu cele două mortiere.

Aproape de el se afla un subofiţer masiv, de culoare, din Diviza a Patra Infanterie de la Dak To, care-l pisa la cap pe Aftshower cît era ziulica de lungă. Individul, sanitar într-o unitate a armatei regulate, voia să înveţe cît se putea de mult de la un sanitar SF, dacă tot i se ivise prilejul.

Sanitarii SF deveniseră ca nişte medici pentru numeroasele tabere A care punctau peisajul rural al Vietnamului. În timp ce, în ţară, mulţi dădeau foc steagurilor şi pancardelor, războindu-se cu poliţia, criticînd războiul şi pe soldaţii din Vietnam, mai ales pe cei din Forţele Speciale, sanitarii Beretelor Verzi erau ocupaţi cu salvarea vieţilor miilor şi miilor de vietnamezi, montagnarzi, laoţieni, cambodgieni, coreeni, americani şi chinezi din Vietnam. În afară de asta, ei îşi foloseau orele de odihnă învăţîndu-i pe băştinaşi să deprindă un regim alimentar sănătos.

În spatele lui Aftshower şi a discipolului său silitor se afla un plutonier uriaş din cadrul MAC-V din Kontum sosit în vizită la Dak Pek pentru a colabora cu RuffPuff, apărătorii din cadrul Forţelor Regionale/Populare ai satelor de montagnarzi care înconjurau Dak Pek-ul. Cînd primul proiectil a părăsit ţeava de 91 mm, el a ieşit în grabă din clădirea adăpostului, avînd mîinile ocupate cu o cafea şi o gogoaşă.

Subofiţerul locţiitor de comandant al echipei, plutonierul Pickles, mai avea puţin pînă la încheierea misiunii sale, ca şi sergentul de stat-major Tom Weeks, şi se pregătea să revină în „lumea civilizată". În acele clipe însă, nu-şi dorea decît să facă un „LLDB", drept care stătea în „poziţie de tragere" în latrina din blocuri de BCA, din spatele adăpostului, lecturînd revista „Green Berets", editată în ţară. Ironia sorţii a făcut ca,

în afară de mine, să lipsească şi ofiţerul cu probleme civile, şi cel cu probleme administrative, iar comandantul echipei să fie chemat la Cartierul General. Aşa încît, fără nici un ofiţer prin preajmă, plutonierul Weeks rămăsese la comanda echipei.

Commo Willy efectuase o mulţime de ore suplimentare pentru ca şeful şi prietenul său Harry Boyle să poată pleca în concediu a doua zi, aşa că se hotărîse să facă un duş fierbinte şi apoi să tragă la aghioase. Tocmai traversa culmea Dealului American, în şlapi şi îmbrăcat în salopeta de camuflaj, obosit şi pregătindu-se să-şi reîncarce bateriile. A deschis uşa spălătorului, a apucat să facă un pas înăuntru cînd, deodată, se auzi explozia înspăimîntătoare. Schije de şrapnel şi sfărîmături răpăiau pe acoperişul din tablă ondulată al spălătorului, în timp ce Commo Willy s-a aruncat jos, lipindu-se de pardoseala de ciment.

A auzit ţipete şi s-a repezit afară. În capătul aleii, sergentul Pickles dăduse uşa latrinei de perete şi, cu pantalonii în vine, se ştergea cît putea de repede.

Pickles şi Williams s-au uitat unul la celălalt şi au strigat amîndoi deodată:

— Ce-a fost asta?

Au alergat pînă-n faţa adăpostului şi au văzut un nor uriaş de fum acoperind gropile mortierelor. Au crezut mai întîi că o rachetă căzuse şi distrusese ceea ce mai rămăsese din tabăra lor de la Dak Pek. Croindu-şi drum prin fumul gros, au descoperit o privelişte înfiorătoare.

Obuzul măsluit de sabotori a explodat la numai cîţiva metri de ţeavă, aşa încît schijele s-au împrăştiat în toate direcţiile. Larry Crotsley, care trăsese obuzul, a scăpat neatins, dar a fost azvîrlit de suflul exploziei complet în afara gropii şi dincolo de marginea dealului. În plus, zgomotul îl asurzise de tot, dar Williams şi Pickles, neştiind că zăcea undeva în afara cîmpului lor vizual, au crezut că a fost făcut bucăţi de explozie.

Tom Weeks tocmai se aplecase să ia de jos un obuz de 81 mm şi astfel, mulţumită providenţei, a scăpat neatins de schije. În orice caz, zăcea ameţit, trîntit la pămînt de trupul

lui Harry Boyle, cel care trebuia să plece a doua zi să-şi vadă mult-iubita soție. Harry a fost lovit de o schijă mare de şrapnel, care i-a trecut prin ochi şi prin tîmpla stîngă, şi a fost azvîrlit în spate, peste Weeks. Corpul său l-a izbit pe Tom de sacii de nisip. Picioarele lui Harry mai atîrnau încă peste saci, aşa cum zăcea cu spatele pe fundul gropii, privind parcă cu ochiul nevătămat spre cerul albastru... numai că Harry fusese ucis pe loc.

Lîngă el, trupul tînărului sergent de culoare, în uniforma Agenției de Securitate a Armatei, zvîcnea spasmodic. Fusese lovit în ochiul drept şi în tîmplă. Şi el fusese ucis instantaneu.

Sergentul Weeks se ridică, privi în jur şi-şi scutură capul energic, ca să-şi limpezească gîndurile. Ceva din-lăuntrul său îl făcu pe acest bărbat dîrz să-şi dea seama de cele întîmplate, aşa încît creierul lui se puse imediat pe treabă. Cu disperare, verifică dacă nu cumva mai rămăsese vreun strop de viață în trupurile celor doi subofițeri doborîți.

Sergentul Aftshower se sprijini de colțul adăpostului. Sîngele îi țîşnea din ambele brațe şi, cu toate eforturile, nu reuşi să oprească circulația şi să încetinească sîngerarea. Brațul stîng avea o arteră atinsă şi sîngele țîşnea în ritmul pulsațiilor inimii. Subofițerul de lîngă el scăpase neatins, dar îşi scutura capul ca să-şi alunge buimăceala. Plutonierul din spatele lor intră în adăpost, ținîndu-se de stomac, şi se prăbuşi pe podea.

Sergenții Pickles şi Williams, după ce au măturat cu privirea întreaga privelişte, au alergat întins la Aftshower.

Alb la față, cu glasul stins, sanitarul le spuse:

— Opriți-mi repede sîngele! Mă duc pe copcă!

Desfăcîndu-şi centura, Pickles strigă:

— Adu trusa de prim-ajutor, Willy. Repede!

Commo Willy dispăru după colț, în timp ce Pickles improviză la iuțeală un bandaj de presiune pe brațul stîng al sanitarului. Commo Willy încercă să intre în sala de mese, dar uşa era blocată. Dădu un brînci şi mîna îi trecu prin tăblie, aşa încît Williams împinse în continuare cu umărul. Plutonierul de la MAC-V stătea de-a curmezişul uşii şi se

ținea cu mîinile de stomac.

— Sînt lovit! spuse el, palid din pricina şocului.

— Nu te da bătut, bătrîne, îl încurajă Tom, încercînd să ajungă cît mai repede la trusa de prim-ajutor.

Alergă înapoi cu trusa şi i-o dădu lui Pickles, care începu de îndată să-i aplice lui Aftshower bandajele de presiune.

— Commo Willy, cheamă imediat elicopterele! îi ordonă el.

— 'Nțeles, replică Commo Willy şi dădu să plece, dar se opri brusc. Ştii, plutonierul de la MAC-V a fost lovit în burtă. E în adăpost.

— Ajungem la el îndată. Grăbeşte-te! îl zori Pickles.

Commo alergă în sala de transmisiuni şi chemă un elicopter. Între timp, sanitarul Diviziei a Patra îşi revenise şi intră în adăpost, să vadă ce are plutonierul. Îi dădu la o parte cămaşa, dar nu găsi nici o rană. Commo Willy i se alătură. Se uitară amîndoi, dar nu văzură decît puțin sînge pe ombilic.

Pickles veni şi el, îi scoase pantalonii, dar nici el nu-i găsi vreo rană. Pickles şi Williams l-au liniştit şi l-au îmbărbătat, dar după două săptămîni, plutonierul murea într-un spital din Pleiku, din cauza unei infecții intestinale acute. Se pare că rănile îi fuseseră produse de o schijă boantă, care nu-i străpunsese pielea, dar îi provocase leziuni interne.

Afară, Weeks alerga de la unul la altul, dîndu-i în continuare îngrijiri şi lui Aftshower.

Larry Crotsley, încă buimac, urcă tîrîş movila din spatele gropii mortierului şi apăru pe cărare, privind în jurul său.

— Ce s-a întîmplat? întrebă el.

— A explodat mortierul, îi răspunse Weeks.

Larry făcu o grimasă, îşi puse mîna căuş la ureche şi zbieră:

— Ce-ai spus? Nu te-aud!

Pickles şi Williams ieşiră pe uşă, purtîndu-l pe plutonier pe o targă. Cei trei subofițeri au stat de vorbă cu Larry, asigurîndu-se că nu păție nimic, doar că auzul avea să-i revină abia peste cîteva ore.

Elicopterul sanitar sosi, iar Pickles fu nevoit să-i forțeze pe ceilalți subofițeri să-şi facă un control pentru mai multă

siguranță.

Sub privirile lui Pickles şi ale lui Williams, elicopterul în care fuseseră îmbarcați răniții îşi lua zborul. Amîndoi resimțeau un soi de singurătate. Ironia sorții făcuse ca toți membrii echipei A de la Dak Pek să fie plecați şi doar ei doi să rămînă acolo, în mijlocul unui teritoriu ostil: doi americani, circa o sută de vietnamezi şi aproximativ opt mii de montagnarzi.

În timp ce elicopterul sanitar încărcat cu răniții şi cadavrele celor dispăruți părăsea tabăra, doi oameni priveau dintr-un buncăr de pe Dealul Vietnamez. Rîzînd satisfăcuți, se băteau pe spate şi sărbătoreau evenimentul, neuitînd să închine şi în sănătatea lui Ho Şi Min cu bere americană.

În dimineața următoare, Ning s-a dus la rîu, purtînd pe cap un coş cu rufăria noastră murdară. În plus, mai avea şi rufele unei fetițe orfane de şapte ani, Plar, care mă alesese pe mine drept tată adoptiv. Părinții ei fuseseră uciși de Viet-Cong, în urmă cu cîțiva ani. Ne-am ataşat amîndoi de ea, aşa încît am cerut şi am obținut actele necesare adoptării copilului. O luasem cu mine la Nha Trang, promițîndu-i cadouri şi distracții.

Ning se apropia de malul rîului Dak Poko. Soarele mîngîia pieptul amplu şi ferm al frumoasei montagnarde. Părul ei negru şi lucios, lung pînă-n talie, atîrna peste unul din sîni, iar nişte şuvițe răvăşite de briza dimineții îi acopereau în parte fața.

Un fost soldat american, purtînd uniforma Diviziei a Patra, se ivi brusc din spatele unor tufişuri, zîmbind către Ning. Zîmbi la rîndul ei, cu toate că o nelinişteau mimica feței şi mişcările individului. Acesta se apropie cu paşi nesiguri, holbîndu-se pofticios la sînii şi şoldurile rotunde ale lui Ning, uşor de distins pe sub fusta de mătase neagră.

Cu o voce groasă, individul rosti:

— Ia uite ce țîțe mişto ai, *mamasan*. Ce-ai zice de-un *bakanook*? Ne băgăm în tufiş şi facem bum-bum, clasa-ntîi, ce zici?

— Nu, replică ferm Ning. Du-te de-aici!

Femeia se-ntoarse cu o mişcare bruscă. Soldatul îi tăie

calea, arătîndu-se tare supărat de afront. Părea a fi beat şi burduşit de droguri. Lui Ning i se făcuse frică.

— Ce pizda-mă-tii ai, fă? mîrîi el cu răutate. Ori te crezi prea bună pentru mine, ai? Ia să-ți pipăi eu nițel țîțoancele-alea mişto, hă?

Dădu să se apropie, dar Ning îl plesni peste mîna ridicată, avertizîndu-l:

— Am spus să pleci de-aici! Omul meu vine curînd! El este *Trung-uy* Bendell, *lo-co-ti-nent* Bendell. Te taie bucăți multe dacă atingi la mine. Te împuşca! Te arde la foc. El mare războinic şi omorît mulți oameni.

— Ei da, bine iubito. Acu' hai în tufiş, ce zici?

Soldatul o apucă pe Ning de talie, dar ea îl scuipă în față. Cu o privire furioasă pe fața-i murdară, se şterse şi se apropie de ea cu pumnii încleştați. Ning îşi acoperi fața, dar el încremeni cînd auzi pocnetul unui cocoş de armă.

Surprinşi, amîndoi întoarseră capetele, şi soldatul se trezi sub amenințarea celor şase carabine M-2, ațintite asupra lui de şase montagnarzi fioroşi. Ning era uluită. Ştia că ei n-aveau voie să intervină împotriva unui american decît dacă s-ar fi aflat în pericol de moarte. Numai că eu nu-i lăsasem pe cei şase paznici să vină cu mine la Nha Trang. Au rămas în tabără să vegheze asupra soției mele. Amenințarea cu arma a unui militar american constituia un act temerar, dar Ning era mult prea prețioasă. În plus, ei ştiau că respectivul nu era decît un dezertor căzut în patima drogurilor, care se ascunsese şi rămăsese în urmă, după ce unitatea de purificare a apei – Frunză de Trifoi – părăsise zona.

Ning a fost escortată înapoi la buncărul meu, paznicii păstrînd față de ea o distanță respectuoasă, ca de obicei, şi acoperind-o din toate părțile, gata să sară asupra oricui ar fi amenințat-o pe frumoasa Dega.

La scurtă vreme după aceea, plutonierul Pickles şi Commo Willy au fost informați despre dezertorul din Divizia a Patra.

O jumătate de oră mai tîrziu, drogatul văzu o altă frumoasă montagnardă urcînd dealul cu rufărie spălată. Şi ea era drăguță şi avea nişte forme îmbietoare, aşa încît a

urmărit-o pînă în apropierea buncărului familiei ei, de pe dealul Companiei „Bravo". Fata coborî în buncărul subteran şi-i întinse coşul cu rufe mamei sale. Tatăl ei, un bătrîn pnşcaş care luptase şi pe vremea francezilor, zîmbi şi-şi aprinse o pipă de bambus.

Un chicotit se auzi dinspre uşa lîngă care se clătina dezertorul beat şi drogat, ţinînd în mînă o grenadă explozivă cu siguranţa trasă. Acesta vorbi împleticit:

— De data asta, nu admit nici un refuz. Vreau s-o fut. Vino aici!

O oră mai tîrziu, Suet, interpretul, urmat de doi vietnamezi din LLDB, urcau în fugă Dealul American.

Pickles şi Williams, care tocmai îşi luau masa de prînz, îl auziră pe un sergent LLDB strigînd:

— Americani, ultimii oameni! Americani, ultimii oameni!

Amîndoi au ieşit din adăpost, întrebîndu-se ce putea fi asta. Suet alergă la ei:

— *Trung-si* Pickles, dezertor Divizia a Patra *beaucoup* beat *beaucoups* droguri. El mers la buncăr Jeh la Compania „Bravo". Aruncat grenada şi terminat el, montagnard şi soţia lui.

Cînd cei doi subofiţeri au ajuns la buncăr, fata plîngea lîngă intrare. Avînd o construcţie solidă, buncărul rămăsese intact, dar înăuntru se aflau cadavrele ciopîrţite ale părinţilor ei. La baza scării de acces, Pickles şi Williams au mai găsit doar nişte fragmente din craniul, coloana vertebrală şi coastele americanului. Fata nu ştia englezeşte, dar i-a înţeles intenţia şi se dusese la el ca să-şi salveze familia. Apoi a luat-o la fugă, dar el fusese atît de beat încît a scăpat jos grenada, trimiţîndu-i pe toţi pe lumea cealaltă – cel puţin pe părinţii ei. Dezertorul era făcut ţăndări.

Am sosit împreună cu Plar, o oră mai tîrziu, cu un elicopter Huey. Citisem despre întîmplarea nefericită cu mortierul pe telexul Grupei a Cincea. Ning m-a întîmpinat la uşa buncărului şi s-a aruncat în braţele mele, suspinînd.

Plar se uită uluită, apoi intră în buncăr să-şi ia păpuşa Ambush, pe care i-o cumpărasem la Nha Trang, şi alergă afară să se joace cu copiii lui Nhual.

Vietnamezilor nu le-a scăpat apropierea dintre mine şi fetiţă. O lună mai tîrziu, montagnarzii i-au găsit trupul violat şi maltratat în gardul de sîrmă ghimpată. O altă victimă a urii vietnamezilor faţă de montagnarzi. Am înmormîntat-o într-un vechi cimitir din junglă, în tradiţia tribului Jeh.

Datorită legăturilor mele cu yarzii şi cu temuta organizaţie FULRO, vietnamezii au plănuit mai multe atentate împotriva mea, într-o perioadă scurtă de timp, dar Dumnezeu a vegheat. Unul dintre ele a trimis-o pe Ning la spital, aproape moartă, după ce băuse nişte whisky otrăvit ce-mi fusese destinat. Cu stomacul distrus, s-a reîntors la mine. Numeroşi prieteni montagnarzi, toţi cadre de conducere ai FULRO, au fost bătuţi sau înjunghiaţi de moarte în acea perioadă.

Şi, totuşi, liderii FULRO n-au fost singurele ţinte ale atentatelor şi sabotajelor.

Pe la sfîrşitul lui 1968, căpitanul Joe Dietrich se afla la comanda taberei Dak Pek de cîteva luni. Înainte fusese comandantul echipei A de la Plei Me şi al Forţei Mobile de Şoc de la Kontum. Joe se bucura de respect şi popularitate atît printre montagnarzi cît şi printre americani. Ne întorsesem de curînd dintr-o lungă misiune desfăşurată în zona fortăreţei NVA, Valea Plei Trap, situată mai la sud, exact la intersecţia celor trei graniţe dintre Cambodgea, Laos şi Vietnamul de Sud.

În fiecare zi, subofiţerii artilerişti verificau distanţa dintre capete şi sincronizarea tragerii la mitralierele de calibru 0,50. Şapte dintre acestea se aflau în tabără, iar două erau amplasate în nişte buncăre, pe Dealul American. Sergentul măsura cu atenţie cei doi parametri cu calibre speciale, fiind vorba de un detaliu foarte important. Căci dacă spaţiul dintre capete şi sincronizarea nu erau corect reglate, mantaua cartuşului de 0,50 inci putea exploda în camera încărcătorului şi putea omorî sau răni pe oricine s-ar fi aflat în apropierea imensei mitraliere.

Mitraliera de calibru 0,50 era probabil arma cel mai uşor de sabotat, tocmai din cauza acestor reglaje foarte sensibile. NVA şi VC erau la curent cu această problemă.

Americanii făceau rost de bere în schimbul armelor capturate, pe care apoi o vindeau vietnamezilor, celor din CIDG şi unităților militare aflate în trecere. Doritorii n-aveau decît să vină la adăpostul echipei, să plătească prețul berii, iar banii intrau în fondurile trupei.

Într-o seară, sergentul LLDB care măsluise obuzul de 60 mm, însoțit de ajutorul lui, s-au dus la adăpost. Băieții se uitau la un film, împreună cu bucătarii, ajutoarele, interpreții şi familiile acestora. Cei doi spioni au intrat, au cumpărat cutii de bere şi au dispărut în întuneric, oprindu-se la buncărul mitralierei de 0,50, din apropierea adăpostului.

Sergentul LLVC a intrat în groapa circulară, împrejmuită cu saci de nisip, în timp ce ajutorul lui stătea de veghe. A prins țeava mitralierei cu ambele mîini şi a răsucit-o în sens invers acelor de ceasornic. În felul acesta, se mărea mult spațiul dintre capete, aşa încît cartuşul putea exploda atunci cînd se trăgea cu arma.

În dimineața următoare, NVA au hotărît să atace încă o dată mult-încercatul sat Duk Dru Doc. S-a dat alarma, iar Joe Dietrich a împărțit ordinele către mai mulți membri ai echipei. După care, s-a dus el însuşi la mitraliera de 0,50 de deasupra buncărului său, din apropierea adăpostului. Joe a tras de două ori cocoşul armei şi şi-a apăsat degetele mari pe trăgaciul situat în spate. Eu făceam acelaşi lucru la mitraliera de deasupra buncărului meu, pe latura vestică a dealului. Toți trăgeam în trupele nord-vietnameze, situate în afara satului, în marginea nordică a văii. Trasoarele se încrucişau şi dispăreau în fumul ridicat de numeroasele explozii ale mortierelor de 4,2 inci şi de 81 mm din tabără, combinate cu exploziile provocate de rafalele armelor fără recul.

Bătălia n-a durat prea mult, căci nord-vietnamezii s-au retras în jungla din nordul satului şi au plecat, Dumnezeu ştie unde.

Unul dintre subofițeri a strigat:

— Au fugit! Au fugit!

Dietrich dispăruse.

Un alt subofițer a venit în grabă să mă anunțe:

— Domnule locotenent, căpitanul Dietrich a fost lovit! Drept în pîntece!

Am alergat către marginea adăpostului, apropiindu-mă de mitraliera lui Dietrich, însoțit de alți membri ai echipei.

I-am ordonat unuia dintre ei:

— Cheamă imediat un elicopter şi adu-l aici pe sanitar!

Ne-am oprit brusc pe loc, cînd l-am văzut pe căpitanul Dietrich în picioare, ținîndu-se de pîntecele care sîngera din abundență. Dietrich, SF pînă-n măduva oaselor, rîdea din toată inima, adresîndu-ni-se cu optimism:

— Să-l aducă cineva pe *Bac-si*, cu un handaj. Cred că am o gaură pe undeva.

Curajul dovedit în acea situație a fost admirat de toți cei de față.

Commo Willy arătă cu mîna spre porțiunea îmbibată de sînge a pantalonilor, şi spuse rîzînd:

— Vai, domnule căpitan, soția dumneavoastră o să fie tare supărată!

De fapt, Joe mai avea puțin pînă la plecarea acasă. A fost transportat cu elicopterul, iar la spital a intrat pe mîinile chirurgilor care i-au extras treizeci de schije provenite din cartuşul de 0,50 explodat. Acestea îi pătrunseseră în penis, în testicule şi în coapse. Dietrich a fost cusut la loc şi, din fericire, s-a restabilit complet.

Ofițerul comandant al Grupei a Cincea l-a vizitat pe Joe la spital, însoțit de membri ai Cartierului General. Comandantul a făcut mare paradă din faptul că i-a dăruit lui Joe „Inima Purpurie" pe care i-a prins-o de cearceaf, deasupra penisului, în timp ce un subofițer citea un discurs hilar despre glorioasa rănire a căpitanului Dietrich la penis şi testicule.

Această întîmplare nefericită n-a avut deznodămîntul tragic al celei cu mortierul de 60 mm, dar, cu toate acestea, de pe Dealul Vietnamez, mai multe perechi de ochi au urmărit cu satisfacție decolarea elicopterului care-l ridicase pe căpitanul nostru rănit.

Joe Dietrich a fost înlocuit de un căpitan rezervist, de

curînd reactivat şi originar din Oklahoma: căpitanul Selders. Era un tip de treabă, dar eu n-am stat prea mult de vorbă cu el. Ştiam că, fiind proaspăt numit într-un asemenea post, va avea nevoie de o perioadă de acomodare, ca să afle cum erau trataţi yarzii de către vietnamezi şi să înţeleagă adevărata faţă a lucrurilor. După cîte se întîmplaseră, m-am îndepărtat treptat de camarazii mei americani, devenind un apropiat al montagnarzilor.

În acelaşi timp, starea sănătăţii mi se înrăutăţea continuu, şi singura care ştia era Ning. Am obligat-o să-mi promită că nu va spune nimănui. Durerile de cap erau atît de puternice, încît ajunsesem să iau doze duble şi triple de Darvon-65, care în doze normale era „calibrul 0,50“ al analgezicelor. Noaptea aveam febră, însoţită de frisoane, şi speram să fie vorba de friguri tropicale, şi nu de malarie. Nu-mi puteam permite să mă-mbolnăvesc. De cîteva ori, Ning a încercat să-l aducă pe sanitar, dar am oprit-o, ameninţînd-o că va veni un elicopter să mă ia şi să mă ducă în America.

Eram un alcoolic. Produs al unei familii dezorganizate, fusesem unul dintre acei delincvenţi juvenili destul de norocoşi să nu fie prinşi niciodată. În timpul şcolii şi al colegiului, eram clovnul clasei şi n-aveam pic de respect faţă de propria-mi persoană. Armata şi Forţele Speciale, dar mai cu seamă Şcoala de ofiţeri, mi-au oferit şansa succesului: într-o atît de scurtă perioadă de timp m-au transformat dintr-un potenţial element social indezirabil, fără nici un fel de consideraţie faţă de sine însuşi, într-un tînăr conducător, încă imatur, dar încrezător în forţele proprii. M-am descurcat destul de bine în luptă. La douăzeci şi unu de ani, devenisem un bărbat care aveam să zîmbesc în sinea mea tot restul vieţii ori de cîte ori aveam să văd, în weekend-uri, aşa-zişi luptători încăierîndu-se prin baruri cu alţii de teapa lor, sau bătîndu-se cu cărămida-n piept şi grozăvindu-se faţă de cei ce-i ascultau ce scule mari sînt.

Mai mult, devenisem acel „Tom Jeffords” pe care visasem să-l întruchipez încă din copilărie. Pe cînd eram doar un puştan, doream să fiu bărbatul alb adoptat de un trib de războinici mîndri, acel bărbat alb pe care ei îl respectau şi-l

numeau frate pentru că, în adîncul sufletului său, era de fapt unul de-ai lor. Acum visul mi se împlinise şi nu voiam să-l pierd. Aveam un motiv să trăiesc mult mai important decît propria-mi persoană.

La scurtă vreme după sosirea căpitanului Selders, s-a petrecut un incident care ar fi putut salva mulți montagnarzi şi chiar pe unii dintre americani. Chiar şi eu m-aş fi ales cu nişte decorații care mi-ar fi putut influența întreaga carieră militară şi, mai mult decît atît, i-ar fi iritat pe nord-vietnamezi. De asemenea, evenimentul ar fi putut întîrzia cucerirea taberei Dak Pek, numai că întregul proiect a fost distrus de protocolul militar.

Într-o dimineață, am coborît la rîul Dak Poko, împreună cą iubita mea, ducînd o traistă cu bucăți de săpun. În timp ce Ning spăla rufe, am intrat în apă şi am început să împart săpunul. Yarzii care stăteau pe mal se strîmbau de rîs cînd mă vedeau cum le apucam pe babele zbîrcite şi începeam să le frec cu săpun spinările şi țîțele veştejite. De asemenea, îi apucam şi pe țîncii nespălați şi le săpuneam părul clisos. În timp ce făceam toate astea, le țineam lecții, traduse de Ning, despre felul în care săpunul omoară micii demoni ce se ascund în piele şi se strecoară în organism.

După vreo jumătate de oră, l-am zărit pe malul apei pe Nhual, însoțit de o bătrînă dintr-unul din satele învecinate. M-am apropiat, ştiind că Nhual dorea să-mi vorbească, dar am rămas în apă, prefăcîndu-mă că nu-i acord prea multă atenție bărbatului bine făcut, cu privirea inteligentă.

— Ce s-a întîmplat?

Nhual îmi şopti:

— Această femeie trebuie să vorbească cu tine între patru ochi. Repede.

— Unde? am întrebat eu.

— Vino în satul ei, Dak Kiep Nam, răspunse Nhual.

— Poate veni şi Ning?

— Este foarte periculos, sosi răspunsul pe un ton grav. Nu trebuie să-ți aduci nici garda de corp.

— Voi fi acolo de îndată ce am să pot. Mergeți înainte.

Nhual şi bătrîna au plecat spre satul aflat la o milă

distanță, cel mai îndepărtat de tabără pe direcția sud. Ning a urmărit întregul schimb de replici şi i-am făcut semn cu capul că trebuie să plecăm.

Cînd m-am apropiat de Ning, pe malul rîului, am observat că eram urmăriți de un vietnamez aflat la vreo cincizeci de paşi mai încolo, lîngă poarta taberei. Paznicii mei m-au înconjurat din toate părțile, în timp ce mă pregăteam să mă întorc în tabără, iar cel din fruntea formației se afla la o azvîrlitură de băț înaintea mea. Vietnamezul era unul dintre aceia pe care-i bănuiam a fi ori un ucigaş plătit să-mi facă felul, ori un vietcong. Individul era o presupusă rudă a cuiva din LLDB, dar acesta părea să fi devenit un pretext universal-valabil pentru a putea pătrunde în tabără.

Fără să mă uit în direcția lui, i-am spus încet paznicului din fața mea:

— Îl vezi pe *yuanul* ăla care stă cu ochii pe mine?

Paznicul îmi răspunse:

— Bărbat *yuan* urmărit *Chung-wi* astăzi, ieri, alaltăieri.

Am sărutat-o pe Ning repede pe buze şi m-am uitat în direcția vietnamezului, aflat la o oarecare distanță de noi. Individul a roşit.

M-am purtat de parcă abia atunci l-aş fi observat şi, în timp ce-i adresam un zîmbet larg, am şoptit printre dinți:

— Tăiați-i beregata ticălosului.

— Prima-ntîi! îmi răspunse bucuros paznicul.

Am început să urcăm dealul, dar m-am oprit să-i mai spun paznicului:

— Trebuie să rămîn singur un timp.

— Ştiu, replică el şi se îndepărtă împreună cu alți doi.

Ceilalți trei au mers cu mine şi cu Ning. Ca de obicei, paznicii au rămas afară, la vedere, în timp ce noi am intrat în buncăr.

— Ce-ai de gînd? mă întrebă Ning.

Am deschis cufărul şi am scos pistolul Magnum de 0,357. Mi-am tras afară cămaşa de camuflaj şi mi-am vîrît tocul pistolului în pantaloni, la spate. L-am lipit de piele cu nişte leucoplast, apoi mi-am băgat din nou cămaşa în pantaloni. Am mai luat din cufăr un cuțit cu lama ascunsă,

cu mîner lung şi vărgat cu dungi negre şi arginții, pe care mi l-am prins cu leucoplast între omoplați. În sfîrşit, am mai luat un pumnal mai mic, avînd încrustat în mînerul de culoare verde un dragon de aur, pe care mi l-am pus în buzunarul stîng al cămăşii.

În cele din urmă, i-am răspuns:

— Cred că am de gînd să intru într-un rahat mare de tot, iubito, dar habar n-am despre ce-i vorba.

M-a ajutat să-mi pun centura BAR şi harnaşamentul, apoi mi-a întins arma CAR-15. I-am scos încărcătorul, l-am verificat, asigurîndu-mă că nu are nici un cartuş în camera încărcătorului, am fixat pîrghia pe semiautomat şi am apăsat pe trăgaci. După care, am pus la loc încărcătorul şi am mutat selectorul pe „blocat". Mi-am scos uriaşul pumnal montagnard din teaca de bambus cusută de pantaloni, m-am asigurat că are lama ascuțită şi l-am pus la loc.

Ning m-a îmbrățişat cu ardoare şi mi-a spus pe un ton foarte serios:

— Nu-ți face griji. Chiar dacă VC vin sau poate ceva rău, tu fii viteaz, nu papă-lapte. Tu fii număru' unu, ca totdeauna acelaşi.

Am privit-o adînc în ochi şi am sărutat-o în grabă.

Ea mi-a zîmbit larg şi mi-a spus:

— Eu văd la tine la cină.

I-am făcut cu ochiul şi i-am replicat:

— Poate că eu voi fi cina...

Ning a rîs şi mi-a răspuns:

— Poate şi eu la fel, acelaşi-acelaşi.

Am izbucnit în rîs amîndoi. Am ieşit din buncăr, l-am salutat pe paznic cu o mişcare a capului şi am sărit în jeep-ul parcat lîngă adăpostul echipei. Pentru mine era un jeep, dar în evidențele armatei se încăpățîna să figureze sub denumirea de „camion de un sfert de tonă". Astfel am plecat în întîmpinarea unei aventuri neprevăzute.

Am pornit-o în josul dealului, ocolind printre indigeni, vietnamezi şi cîinele favorit al lui Plar, Ambush. Cîinele alb cu pete negre stătea lungit pe cărare, mutîndu-şi alene privirea cînd la vietnamezi cînd la montagnarzi, înțelegînd cu

creierul său mic că oricare dintre aceştia l-ar fi mîncat bucuros la cină. Numai că el aparţinea locotenentului american, aşa încît nimeni nu se putea atinge de el.

După ce-am ieşit pe poarta baricadată cu saci de nisip, am întors la dreapta înspre pista de aterizare, folosită de cîteva ori pe săptămînă de avioanele C7A Caribou, care aduceau provizii. Am traversat pista şi m-am oprit brusc lîngă malul abrupt al rîului Dak Pek care, venind din munţii aflaţi la vestul taberei, se vărsa în Dak Poko.

O tînără căra o grămadă imensă de lemne de foc, greutate pe care mulţi bărbaţi n-ar fi fost în stare s-o ridice. După ce a trecut puntea de bambus ce traversa rîul îngust, dar adînc, s-a uitat la mine şi mi-a zîmbit. Am sărit din jeep, am trecut şi eu puntea şi mi-am început călătoria pe lîngă satele Dak Peng Sial Peng şi Dak Plei Bom. Tocmai ajunsesem la cărarea ce urca la Dak Kiep Nam, cînd, din spatele unor copaci, şi-a făcut apariţia un adolescent Jeh, solid ca un atlet şi plin de noroi.

— *Trung-wi, mi chiu ao*, a spus el, cerîndu-mi să-l urmez.

— *Ao dei-ei wa chiu. Nhual chiu my ai?* l-am întrebat.

Puştiul mi-a răspuns:

— *Nhual chiu bri-nal. Trung-wi chiu ao.*

L-am urmat pe adolescentul cel murdar în junglă. Am ocolit dealul pe care era aşezat satul şi, nu după mult timp, eram scufundaţi în vegetaţia abundentă. M-am uitat în jos şi am remarcat numeroase urme proaspete pe cărarea noroioasă. Arătau de parcă ar fi fost făcute de sandalele oamenilor lui Ho Şi Min. Am introdus un cartuş pe ţeava armei „aducătoare de moarte", de calibru 5,56, cu ţeava retezată, şi mi-am scos la îndemînă pumnalul Jeh. Am vîrît lama pe sub banda adezivă cu care-mi lipisem de piele cele două grenade explozive şi am tăiat leucoplastul. „Slavă cerului pentru sfatul lui Charlie Telfair" – mi-am spus în gînd.

La o răscruce, i-am găsit pe bătrînă şi pe Nhual aşezaţi lîngă un foc aprins chiar în mijlocul potecii.

— *Ba Nua*, ăsta e teritoriul lui Charlie. Vrei să ajungem să fim omorîţi?

— Nu, Don, e un loc sigur, spuse Nhual, adresîndu-mi-se pe numele mic, lucru pe care-l făcea numai între patru ochi sau atunci cînd era sigur că cei din jur nu înțelegeau acest familiarism.

Dacă Nhual zicea că locul e sigur, ştiam că, într-adevăr, nu era nici un pericol, aşa încît m-am relaxat şi m-am aşezat şi eu lîngă foc. Nhual îmi pregătise deja cafeaua, pe care am început s-o beau.

— Ei, care-i problema? m-am interesat între două înghițituri.

Am aprins o țigară pe care i-am întins-o bătrînei pipernicite, apoi mi-am aprins una şi mie. Nhual nu fuma.

Simțeam cum mă paşte o nouă durere cumplită de cap. Mi-am scos din buzunarul cămăşii patru pastile de Darvon-65 şi le-am dat pe gît cu apă dintr-o gamelă. Ştiam că nu-mi vor fi de prea mare folos, dar cel puțin aveau să mă mențină pe linia de plutire, în timp ce durerea persista.

Nhual rosti într-un tîrziu:

— Fiul acestei femei este sergent în Viet-Cong-ul local. El ar fi trebuit să se întîlnească astăzi cu noi, aici, dar i-a spus mamei sale că nu poate veni decît dacă reuşeşte să se strecoare nevăzut de comandantul NVA.

— De ce? am întrebat.

— N-ai să crezi ce-am să-ți spun, făcu Nhual, evident surescitat. N-ai să crezi.

— De unde ştii? Ia s-auzim.

Nhual continuă, în timp ce bătrîna ne privea fascinată.

— Mai întîi, ea este demnă de toată încrederea.

— Okay, am admis.

— Fiul ei este sergent-major al celor două companii de vietcongi. Companiile sînt mici, căci tirurile noastre de hărțuială au ucis mulți dintre ei. Sînt...

Nhual se opri şi se întoarse pentru un schimb grăbit de replici cu bătrîna, în limba Jeh.

Se întoarse din nou către mine şi continuă:

— Ei au avut mulți ofițeri politici, dar acum n-au mai rămas decît opt comandanți NVA şi ofițeri politici, împreună cu şaptezeci pînă la o sută de luptători Jeh, în ambele

companii. Fiul ei spune că toți aceştia luptă pentru Viet-Cong numai fiindcă NVA le ameninţă familiile rămase în sate.

— Ştiu asta, am admis eu.

— Fiul ei vrea să ţi se predea. El are încredere în tine.

— Dar nici nu mă cunoaşte, am replicat. Cum poate avea încredere?

Nhual îi spuse ceva bătrînei şi amîndoi izbucniră în rîs. Le-am adresat o privire întrebătoare.

Nhual continuă:

— Am rîs pentru că întreg poporul Jeh te cunoaşte. Tu eşti fratele lor. Fiul ei şi majoritatea vietcongilor te-au văzut de cîteva ori. Cînd ai deschis magazinul sătesc ca să termini cu „piaţa neagră“ a lui *Dai-uy* Hoe, toți Jehii au venit şi au cumpărat peşte uscat, mărgele, haine, multe lucruri. Au venit pînă şi vietcongii.

— 'Tu-i mama mă-sii, am spus cu năduf, căci din cauza hapurilor înghiţite mă cuprinsese o greaţă de la stomac şi parcă pluteam la cîţiva centimetri deasupra cărării.

Nhual şi bătrîna au avut un schimb mai lung de replici şi, în final, Nhual a precizat:

— Fiul ei vrea să te întîlnească aici, în junglă, fără armă, numai cu noi doi. Eu voi veni.

— Neînarmat? am întrebat. Cred că-ţi baţi joc de mine, *Ba Nua*.

— Nu, a spus Nhual, toți oamenii lui vor veni neînarmaţi.

— Toți oamenii lui? am strigat gata să-mi vărs cafeaua. Ce vrei să spui cu „toți oamenii lui“?

— Am crezut că tu înţelegi. Toți vietcongii Jehi vor să ţi se predea. Fiul ei îi va aduce aici şi noi doi îi vom conduce în tabără. Ei ştiu că n-ai să-i laşi pe *yuani* să-i împuşte.

— La naiba, bineînţeles că nu, am spus. Ei vor fi *Hoi Chan*. O să-i tratăm cu amabilitate. Mai întîi, le dăm mîncare şi îmbrăcăminte, apoi îi interogăm. După care îi vom trimite într-un centru *Chieu Hoi*. Vor fi trataţi cum se cuvine şi, în final, se vor întoarce acasă. Păi, cam aşa îşi petrec vacanţele cei din NVA. Se predau, merg într-un centru *Chieu Hoi* vreo două săptămîni, oferă informaţii, se odihnesc şi apoi se cară acasă, alăturîndu-se din nou unităţilor din care fac parte.

Nhual continuă:

— Ei cred că toți NVA sînt nişte rahați. Tirurile noastre de hărțuire nu i-au mai lăsat să se odihnească de multă vreme. Omorît mulți. Multă boală. Nu hrană. Ei spun că vor ca tu să faci familii la ei – ah, familiile lor în siguranță.

— Ce zici? Ia ascultă, întreab-o cum crede că vor reacționa cei din NVA cînd yarzii îi vor lăsa de izbelişte?

Nhual răspunse:

— Mi-a spus deja. Vor aştepta pînă cînd cei din NVA vor adormi şi apoi se vor furişa încoace.

— Nu e bine. Transmite-le să ridice armele împotriva lor şi să-i lege pe toți. Să-i aducă cu ei aici şi vom plăti recompense familiilor lor. Ne vom întîlni cu toții mîine la prînz în acest loc. Nu voi avea la mine nici o armă, dar spune-le să-şi aducă toate puştile, şi-i vom răsplăti şi pentru ele.

— În regulă, a admis Nhual şi i-a tradus bătrînei cuvintele mele.

Evident entuziasmată, bătrîna a răspuns afirmativ.

Nhual a adăugat:

— A zis că vor face întocmai cum le-ai cerut. Fiul ei va veni în noaptea asta după mîncare, şi ea îi va comunica. Eu voi merge cu tine. Cred că vom fi în siguranță şi, poate ai să primeşti chiar Medalia de Onoare, glumi el.

— Da, bineînțeles, aşa cum au primit medalii şi ceilalți membri ai echipei. Tot ce poate primi un tip dintr-o echipă A este Medalia de Virtute, dar numai după ce a fost ciuruit cum se cuvine. E-adevărat că oricînd m-aş putea duce la Kontum, într-o echipă B, şi să devin mare sculă de erou. Şi-acum, hai acasă. Zi-i bătrînei că mîine am să-i aduc un sac de orez şi nişte mărgele.

După ce Nhual i-a transmis cele spuse de mine, bătrîna s-a ridicat şi m-a îmbrățişat.

Nu-mi amintesc dacă în noaptea aceea am avut sau nu frisoane. M-am îmbătat atît de tare încît am uitat. De fapt, cam aşa se întîmpla mereu în ultimul timp.

A doua zi, abia am apucat să-i adresez două vorbe noului comandant al echipei, că am şi plecat cu *Ba Nua*, luînd cu

noi o stație radio HT-1. Am ajuns la punctul de întîlnire cu o oră mai devreme. În aşteptare, am fumat ţigară de la ţigară, stabilind în ce direcție să ne aruncăm, să ne rostogolim şi să fugim în cazul în care era vorba de o capcană. Ne aflam acolo de cincisprezece minute, cînd am recepționat un apel de la comandant.

— „Peewee Lackey Alpha, aici Peewee Lackey, recepție", se auzi o voce dinspre mica stație radio de culoare neagră.

— La dracu', ce-o mai fi şi asta?

Am ridicat receptorul şi am răspuns:

— „Aici Peewee Lackey Alpha. Nu pot vorbi acum, recepție".

— „Lackey Alpha, rosti vocea comandantului, trebuie să te întorci în tabără imediat, recepție".

— „Ce? am urlat în microfon. Lackey, ai habar de ce se întîmplă aici? Nu pot să mă întorc, recepție".

— „Regret, Alpha, mi-a spus el. Nu pot să-ți explic prin radio, dar nu e o rugăminte, ci un ordin, şi nu mai face pe nebunul prin radio. Recepție".

Am izbit cu piciorul într-un copac şi am ridicat microfonul:

— „Aici Peewee Lackey Alpha, terminat".

Am azvîrlit radioul la pămînt şi am izbucnit într-un potop de înjurături, trăgînd cu şutul în copaci şi izbind cu pumnul în crengi. Eram aşa de furios, încît era să cad jos în urma unei lovituri de picior ratate.

— Eu voi rămîne, îmi comunică Nhual.

— Nu fără mine, asta nu se poate, am intervenit eu, spumegînd de furie. N-am chef să vin cu gaşca să te salvez dacă vei fi capturat. Nhual, trebuie să-i explici bătrînei totul şi să-i spui că vom reprograma acțiunea. Asta înseamnă că vom stabili o alta zi de întîlnire.

M-am întors în tabără, în timp ce Nhual s-a dus în sat să vorbească cu femeia. L-am găsit pe comandant la Centrul de operațiuni tactice, împreună cu cîțiva membri ai echipei.

— Domnule comandant, putem vorbi între patru ochi?

Am ieşit amîndoi din încăpere şi ne-am oprit în buncărul mortierului de 4,2 inci. L-am întrebat:

— Domnule căpitan, ştiţi cît de importantă era această acţiune? Aveţi cea mai mică idee, Sir? De ce m-aţi chemat înapoi?

Comandantul îmi răspunse pe un ton serios:

— Îmi pare rău, Bendell, ştiu că ceea ce făceai era într-adevăr important, dar tocmai acum un general cu trei stele, William Peers, se află într-un avion care va sosi aici. El a cerut să fim cu toţii de faţă ca să-i dăm un raport asupra situaţiei.

— Paştele mă-sii! Un raport, un nenorocit de raport! am ţipat cu vocea răguşită. Şi cît se poate de furios. Am continuat: Căpitane, futu-l în noroc de ştab cu scaunul lui cu tot, chiar n-avea cine să-i dea raportul în afară de mine?

— Nu, n-avea cine. Tn vei susţine raportul.

— Am înţeles, Sir. Mă duc să-mi schimb uniforma.

— N-ar strica deloc, spuse căpitanul.

O oră mai tîrziu, mă aflam în picioare în faţa hărţilor militare din TOC, susţinîndu-mi partea mea de raport învăluit în rotocoalele de fum pe care generalul le trimitea înspre mine. În „lumea civilizată", oamenii se pregăteau să întîmpine primăvara lui 1969. În acele momente, nu-mi doream nimic altceva decît să sting trabucul ăla puturos pe faţa generalului.

În aceeaşi noapte, m-am simţit în sfîrşit victima unui sabotaj, dar de data asta din partea mamei-naturi, mult mai puternică şi înţeleaptă decît vietnamezii. Am înţeles că trebuie s-o îmbrăţişez ca pe un prieten, întrucît ca inamic nu putea fi înfrîntă.

În ultima lună pierdusem în greutate, mă bîntuiau dureri de cap groaznice şi mă simţeam din ce în ce mai slăbit. Cînd boala a ajuns la apogeu, ochii mei căpătaseră o tentă galbenă, iar urina semăna la culoare cu coca-cola.

În seara aceea, febra mi-a crescut atît de mult încît am început să delirez, iar Ning, temîndu-se pentru viaţa mea, s-a dus să-l cheme pe sanitar. Aveam aproape patruzeci şi două de grade. Sanitarul mi-a făcut o injecţie intravenoasă cu chinină şi mi-a tratat febra în creştere.

Apoi sanitarul a intrat pe uşa buncărului şi m-a anunţat:

— Locotenente, te vei duce acasă. Am să chem un elicopter şi pîn-atunci mă duc să fac rost de-o targă.

Ning mă privi în ochi, cu panica întipărită pe chip. Îmi acoperi cu sărutări toată faţa. Am zîmbit slab şi i-am atins cu duioşie obrazul. Mi-a luat mîna şi mi-a mîngîiat-o de pielea ei, vărsînd lacrimi amare.

— Tu trebuie părăsit Ning pentru totdeauna, spuse ea printre suspine.

— Dar dragostea mea va fi mereu alături de tine, Ning, am murmurat eu.

— Să nu mori, îmi porunci ea, încercînd să se arate curajoasă.

— N-am să mor, şi dacă nu mă voi putea reîntoarce, într-o zi am să povestesc lumii întregi despre montagnarzi şi despre felul în care îi oropsesc vietnamezii pe cei din neamul Dega. Asta e chiar mai important decît ceea ce se va întîmpla cu noi.

Ea şi-a apăsat capul pe pieptul meu şi, plîngînd, mi-a spus:

— Ştiu.

— Te iubesc, Ning, mai mult decît orice pe lume, i-am şoptit.

Ea a zîmbit şi m-a privit în ochi, cu lacrimile prelingîndu-i-se pe obraji:

— Şi eu te iubesc, la fel-la fel. Te iubesc totdeauna.

I-am sărutat cu blîndeţe mîna şi am trimis-o afară.

La ora două dimineaţa, mortierele de 105 mm din taberele de la Ben Het şi Dak Seang, împreună cu artileria Diviziei a Patra de Infanterie, au deschis un coridor de trecere prin munţi, de la Kontum la Dak Pek. Un elicopter s-a aventurat să străbată traseul periculos, şi dificil şi a ajuns pînă-n Valea Pek ca să mă ia de-acolo.

Stăteam întins pe targă, pe platforma din faţa dispensarului, şi Ning mă ţinea de mînă, plîngînd de ţi se rupea sufletul. Prea slăbit şi prea puţin conştient de cele ce mi se întîmplau, nu mi-am dat seama că aceasta avea să fie ultima oară cînd ne vedeam: ea plîngînd isteric pe platformă, în timp ce eu eram îmbarcat în elicopter.

La puțin timp după ce am fost transportat la Spitalul de evacuare numărul 71 din Pleiku, Ning s-a urcat la bordul unui C7A Caribou şi a plecat în căutarea mea în marele oraş. Nimeni n-a mai văzut-o de atunci.

Am petrecut o lungă perioadă de timp în spitalele din Vietnam, Japonia şi Statele Unite, unde am fost tratat de mai multe boli: cea mai gravă formă de malarie (malaria falciparum [1]), methemoglobinemie [2] – o boală de sînge, hepatită infecțioasă, friguri tropicale şi dizenterie amoebică. În tot acest timp, am fost în stare de semi-comă, cu temperatură de patruzeci şi două de grade. Totodată am fost supus dezintoxicării, şi astfel mi-am dat seama că fusesem alcoolic de la vîrsta de cincisprezece ani. La Fort Bragg m-au reformat pe motive medicale şi nu mi s-a mai permis să revin în Vietnam.

Bătălia pentru apărarea taberei de la Dak Pek avea să fie continuată de ceilalți. Lupta mea pentru montagnarzi şi soarta lor grea avea să continue toată viața, dar fusesem eliminat din lupta pentru Dak Pek. Fusesem sabotat de un inamic care nu poate fi învins.

Capitolul VI

DE OPPRESSO LIBER

---

[1] Din cele patru specii de *plasmodium* – protozoarul care provoacă îmbolnăvirea de malarie –, *plasmodium falciparum* este cel care provoacă formele mortale *(n.t.)*

[2] Acumulare patologică de methemoglobină – hemoglobină al cărei fier feros a fost oxidat în fier feric, ceea ce o face improprie pentru transportul oxigenului – peste valoarea de 1,5 g/l *(n.t.)*

Deviza Forțelor Speciale ale US Army a fost şi este *De Oppresso Liber*. Pe la mijlocul anului 1969, sergenții de stat-major Joe Howard şi Donald B. „Commo Willy" Williams au avut prilejul să demonstreze de ce suna astfel deviza SF.

Colțul sud-estic al ariei de operațiuni a taberei Dak Pek se învecina cu fortul NVA din Valea Tu Mrong şi constituia vîrful unui triunghi ce cuprindea douăzeci de mile de junglă, fie spre Dak Seang, la sud-est, fie spre Dak Pek, la nord-vest. Întrucît nici o operațiune declanşată de la Dak Pek nu ajunsese în acea zonă de mai mulți ani, s-a hotărît ca cei doi subofițeri, însoțiți de douăzeci dintre montagnarzii cei mai experimentați, să plece intr-o misiune de recunoaştere. Joe părăsise Dak Pek-ul la sfîrşitul lui 1968, dar revenise în 1969, aşa cum făcuseră, de altfel, cei mai mulți, din dorința de a duce la bun sfîrşit treaba începută.

Cei doi bărbați, împreună cu ceilalți membri ai patrulei, au fost înghesuiți, în zorii zilei, în două elicoptere Huey, şi transportați în aria de operațiuni. Elicopterele au aterizat pe un lan de orez din munți, care fusese părăsit de cine ştie cînd şi care acum răsărise din nou. „Au aterizat" era un termen impropriu, căci elicopterele abia dacă au atins vîrfurile plantelor de orez, timp în care cei douăzeci şi doi de bărbați au sărit, s-au rostogolit şi au alergat cît au putut de repede în cea mai apropiată pădure. Şi asta pentru că pătrunseseră într-o „zonă fierbinte".

Şi Joe, şi Commo Willy fuseseră avansați cu un an mai devreme, dar Joe era mai „vechi" în grad cu două săptămîni, aşa că se afla la comanda operațiunii. El a trimis o avangardă formată din trei oameni, după care au început să se deplaseze fără grabă prin teritoriul virgin.

Au traversat un torent năvalnic, pe malurile căruia creşteau minunate flori de junglă. Apa cobora în cascadă pe coasta unui munte, şi nici măcar nu era trecută pe hartă. Se vărsa într-un torent mai mare care străbatea toată lungimea văii, ca să se verse apoi în apele înspumate ale rîului Dak Poko. Magistrala Paisprezece, năpădită de vegetație şi scoasă din uz de mai mulți ani, însoțea malurile torentului. Mica patrulă a urmat pe o scurtă distanță poteca bătătorită de o

turmă de mistreți, mergînd apoi mai departe pe creasta abruptă pe care se urcaseră aceştia după ce părăsiseră poteca.

Cei trei bărbați din avangardă se numeau Bip, Rok şi Blak, numele lor însemnînd, respectiv, rață, vacă şi libarcă. Cei din tribul Jeh erau încredințați că puteau ține departe spiritele rele de copiii lor dacă le dădeau nume urîte, aşa că majoritatea se traduceau prin cuvinte ca balegă, vărsătură, şobolan şi aşa mai departe. Bip era cel mai experimentat şi cel mai în vîrstă dintre ei, astfel încît el era şeful. Mergea în fruntea formației care continua să urce, căci primise de la Joe Howard numai un direcțional general. Muntele era înalt şi devenea din ce în ce mai abrupt.

Deodată, ceva se mişcă în tufişurile de deasupra lor. S-au oprit, ascultînd cu atenție. Oricine sau orice s-ar fi aflat acolo era la depărtare de numai trei metri, dar jungla care acoperea munții din jurul Dak Pek-ului era atît de deasă încît parcurgerea unei distanțe în aparență scurte putea să însemne o călătorie de trei zile. Bărbații şi-au dat jos carabinele M-2 şi s-au lungit pe burtă. Ciupiturile roiurilor de țînțari făceau aşteptarea chinuitoare.

Ceva se mişca, fără a se auzi însă voci sau alte zgomote omeneşti. Încet, cu grijă, Bip a dat cîteva crengi la o parte cu țeava carabinei. Le-a agățat de crengile învecinate şi, în cele din urmă, a descoperit sursa zgomotului: un piton lung şi gros.

S-a ridicat şi le-a zîmbit celorlalți, şoptindu-le:

— *Klan*.

S-au apropiat, şi Rok, cu o singură lovitură energică de pumnal, a decapitat şarpele lung de trei metri şi jumătate. După ce au ciopîrțit animalul în bucățele mici şi-au continuat drumul, mestecînd carne de piton. Au lăsat cîteva bucăți şi pentru camarazii lor, aflați în spate, la cîteva minute de mers.

Cei trei au trecut peste vîrful muntelui şi au coborît pe versantul opus. Au traversat un alt torent care curgea printr-o vale îngustă, sufocată de tufişuri şi liane. Au început apoi să urce pe creasta învecinată, pînă cînd au ajuns la o potecă

bătătorită, care şerpuia de-a lungul crestei la şase metri deasupra torentului, unde s-au oprit, aşteptîndu-şi camarazii.

Cînd cei din patrulă au ajuns acolo, au remarcat că poteca era foarte circulată, dar era invizibilă pentru raidurile aeriene de observaţie. Joe a trimis un om în susul cărării, un altul în josul acesteia, iar restul patrulei s-a pregătit pentru popas.

Popasurile din timpul unor astfel de misiuni începeau la fel: fiecare lua cîte o înghiţitură zdravănă de apă din gamelă. Joe şi Commo Willy au înghiţit pastile de sare ca să compenseze pierderea ei prin transpiraţie. Tieh, interpretul care-i însoţea, a făcut şi el acelaşi lucru. Apoi şi-au aprins cîte o ţigară şi şi-au suflecat cracii pantalonilor. Fiecare om din patrulă avea cel puţin cîte zece lipitori burduşite de sînge înfipte în gambă şi în fluierul piciorului. Doi dintre Jehi au înfăşurat pansament pe cîte un băţ, turnînd apoi peste el cîteva picături de insecticid militar. Imitîndu-i pe cei doi americani, ceilalţi au lipit capetele aprinse ale ţigărilor de spatele fiecărei lipitori. Mica creatură îşi retrăgea imediat ventuza înfiptă în pielea victimei, fiind îndepărtată la iuţeală. Ajutaţi de tovarăşii lor, cei trei oameni din avangardă au fost nevoiţi să-şi dezbrace şorţurile ca să scape de lipitori. Cînd s-au culcat la pămînt să asculte zgomotele provocate de piton, numeroase lipitori s-au agăţat de pielea lor.

— Ce-ar fi să şi mîncăm, dacă tot ne-am oprit, spuse Commo Willy.

— Bineînţeles, aprobă Joe. Tieh, atenţionează-i să nu aprindă nici un foc. Mîncăm hrană rece.

Interpretul transmise ordinul mai departe şi oamenii îşi scoaseră din raniţe pungile cu alimente indigene – bucăţi de peşte, scoici uscate, orez şi verdeţuri.

Joe Howard deschise un LRP [1] – o raţie de carne condimentată cu fasole –, iar Commo Willy alese nişte spaghetti. Şi-au desfăcut pachetele de plastic cu ingrediente

[1] LRP – *Long Range Patrol* – raţie de hrană pentru misiuni îndelungate *(n.t.)*

deshidratate, peste care au turnat apoi cîte o gamelă de apă, amestecînd compoziția. Ca nişte adevărați subofițeri SF din Vietnam, cei doi i-au adăugat acesteia nişte sos condimentat dintr-o sticlă pe care Joe o căra în rucsacul său. Au mîncat la repezeală, închipuindu-şi că apa folosită la prepararea hranei fusese fierbinte.

La mijlocul unei înghițituri, Don Williams se opri cu lingura în gură şi se holbă la marginea potecii. Joe, observînd ridul de pe sprînceana lui Commo Willy, se uită şi el într-acolo. Şi-au lăsat gamelele jos şi s-au apropiat de un punct situat la numai un metru şi jumătate în spatele lui Tieh, care tocmai savura o caramea înfăşurată în hîrtie de orez comestibilă. S-au lăsat în genunchi şi au cercetat tija groasă de bambus, culcată de-a lungul potecii. Tocmai asta era problema: în loc să crească în sus, ca orice tulpină de bambus, aceasta era culcată pe orizontală, la marginea potecii. Cei doi bărbați au dat la o parte frunzele şi crengile şi au văzut că tija însoțea cărarea, dispărînd în pămînt. Au mers mai departe, în mîini şi în genunchi, şi au găsit bambusul ieşind din nou din pămînt, dar acoperit de frunze şi crăci.

Commo Willy pipăi țeava şi spuse:

— Prin chestia asta curge apă.

— 'Tu-i mama mă-sii! făcu Joe.

Ca la un semnal tăcut, toți montagnarzii, ca unul, au lăsat de o parte mîncarea şi şi-au ridicat armele. Au strîns de pe jos hîrtiile, mucurile de țigară şi celelalte semne ale trecerii lor pe-acolo. Joe şi Willy petrecuseră destulă vreme în preajma yarzilor ca să înțeleagă că aceşti oameni simțeau cînd inamicul se afla prin apropiere şi se îndrepta spre ei. Cei doi sergenți au dat comenzile necesare prin gesturi, şi yarzii s-au deplasat prin junglă în formație de ambuscadă, în formă de L. Joe Howard şi Commo Willy s-au separat şi s-au oprit la o treime – şi, respectiv, la două treimi – din lungimea potecii pînă la intrarea în junglă. La un moment dat s-au auzit zgomote, rîsete şi glume, dar, un minut mai tîrziu, s-a aşternut o linişte relativă.

Amîndoi ascultau bîzîitul roiurilor de țînțari, străduindu-

se să distingă zgomotele produse de inamic. Se auzi un lătrat. Toți au sărit ca arşi, dar s-au relaxat cînd au băgat de seamă că sursa zgomotului fusese un cerb-lătrător din apropiere. Undeva, departe, o escadrilă de bombardiere B-52 huruia ca o pistă de bowling, solicitată din plin, deplasîndu-se cine ştie unde, poate la marginea cealaltă a junglei.

Lui Commo Willy i se păru că aude zgomotul unui manipulator telegrafic. Ca unuia care-şi petrecea mult timp în fața stațiilor radio, lui Commo Willy i se întîmpla să audă țăcănitul monoton al telegrafului şi după ce părăsea sala de transmisiuni. Petrecuse ore de-a rîndul în fața uriaşei stații cu bandă laterală unică, îngropat la trei metri sub straturi de pămînt, pietre şi beton armat, menite să protejeze sala de comunicații şi TOC-ul de loviturile rachetelor de 120. Pentru o echipă A, comunicațiile reprezentau fluidul vital, iar Commo Willy muncise din răsputeri construind fie o antenă subterană suplimentară, fie întărind vreun buncăr de generator sau meşterind o mulțime de alte lucruri folositoare, dar mereu atent cu o ureche la Sierra Sierra Bravo, în timp ce cu cealaltă asculta apelurile pe frecvența sol-sol de pe stația Prick-25, iar a treia ureche o avea acordată pe frecvența aer-sol a stației, ascultînd sunetele oricărui avion care ar fi sosit. Dacă în loc de Theodore Reik ar fi fost un descendent al lui Vincent van Gogh, Commo Willy ar fi avut o viață tare grea.

Flap, flap, flap... zgomotul inconfundabil al unor picioare bătătorite pe o potecă bătătorită. Toți aşteptau încordați. O montagnardă cu părul cărunt, cu sînii murdari şi fleşcăiți, după ani şi ani de muncă grea, lipăia nepăsătoare pe potecă, cu un coş împletit plin cu orez, echilibrat cu pricepere pe cap. În urma ei, păşea o altă purtătoare de orez, o fetiță de doisprezece ani, cu ochii mari. Aproape că au căzut pe jos amîndouă, cînd s-au trezit împresurate dintr-o dată de oamenii din patrulă.

De îndată ce şi-au revenit din şoc, au început să vorbească fără întrerupere cu toți bărbații Jeh din jurul lor. Aceştia începură să zîmbească, surescitați, împingîndu-le pe cele două femei guralive şi fericite spre Tieh. Joe şi Don se

holbau cu gura căscată la grupul care nu mai contenea cu trăncăneala. Mai mulți puşcaşi le-au dăruit celor două femei caramele.

Surescitat şi cu gura pînă la urechi, Tieh se întoarse în fine către cei doi americani şi le spuse:

— *Trung-si*, bătrîna este bunică la fată. Acum patru ani, satul lor la Dak Pek. Ştiți Dak Dru Doc?

— Ăsta care mai e? se interesă Commo Willy.

Joe îi explică:

— Îți aminteşti de satul cucerit anul trecut de NVA, cel de dincolo de rîu, de la nord?

— Da, îmi amintesc, replică Willy.

Tieh continuă cu entuziasm:

— Da, şi a fost cucerit de patru ani. Mulți săteni au fost ucişi. *Beaucoups*. Toți fugit în junglă. Această bătrînă şi nepoata prizonier la NVA. Le-au adus aici să muncească la ei de patru ani.

Commo Willy şi Joe Howard s-au bătut reciproc pe spate, vizibil entuziasmați.

— Nu faci mişto de noi, Tieh? întrebă Williams.

— Hă? făcu Tieh. Oh, nu, *Trung-si* Williams, sînt foarte sigur. Familia lor *beaucoup* fericită. Omul acela, Ek, este nepot la ea. Familia lor crezut la ele moarte de atîția ani. Va fi sărbătoare mare.

Joe Howard spuse:

— Tieh, întreabă-le dacă mai sînt şi alți prizonieri.

— Le-am întrebat, *Trung-si* Howard. Mai sînt nişte Jehi din Dak Pek, douăzeci şi cinci, poate, zise Tieh.

Joe şi Willy se priviră reciproc, zîmbind.

Joe începu să vorbească cu cele două femei prin intermediul lui Tieh, în timp ce Commo Willy chemă Dak Pek-ul, să trimită nişte elicoptere.

După ce Commo Willy îşi termină apelul, Joe îi spuse:

— Bătrîne, trebuie să încălecăm pe cai şi s-o ştergem, căci NVA se află la numai un sfert de milă de-aci. Ne vom retrage într-un loc din care să le putem expedia pe cele două femei, şi voi cere întăriri ca să le tragem cîteva pe cocoaşă celor din NVA.

— Mişto! sosi replica entuziastă a lui Commo Willy.

Patrula inspectă aria ca să se asigure că n-a mai rămas nici un fel de urmă. Apoi s-au retras cîțiva kilometri de-a lungul crestei, pînă au ajuns la un lan de orez părăsit. Încă înainte de căderea întunericului, cele două femei erau îmbarcate pe un Huey pentru a se întoarce la Dak Pek, în timp ce o trupă de alți optzeci de montagnarzi treceau sub comanda sergentului de stat-major Joe Howard. Trupa a părăsit fără grabă zona respectivă, fixîndu-şi pentru noapte un perimetru defensiv în junglă. Acolo au aşteptat venirea dimineții.

A doua zi, forța de asalt de la Dak Pek era pregătită să acționeze o dată cu primele raze ale soarelui.

Joe Howard şi Don Williams purtau uniforma obişnuită pentru astfel de misiuni – „costumele tigru". Commo Willy îşi pusese pe cap boneta pleoştită de camuflaj, în timp ce Joe Howard, texan get-beget, purta nelipsita-i pălărie Stetson, martoră a tuturor misiunilor la care participase, ceea ce-l făcea şi mai îndrăgit de montagnarzii ce se dădeau în vînt după *cowboys* americani.

Joe şi Don aveau amîndoi în jur de douăzeci şi cinci de ani. Joe era slab, cu părul negru şi mustață. Prin contrast, Don era blond, cu o înfățişare tinerească, de american sută la sută.

Amîndoi erau foarte îndrăgiți de oamenii tribului Jeh, lucru esențial într-o misiune şi, fără doar şi poate, erau nişte adevărați SF. Inamicii se aflau prin apropiere şi ei erau pregătiți să-i nimicească oriunde i-ar fi găsit.

O oră mai tîrziu, Joe ordonă primul popas, şi toți au folosit răgazul ca să urineze şi să-şi golească mațele. Se pare că, înainte de o confruntare de acest gen, orice om simte nevoia psihologică de a-şi uşura corpul de reziduuri. Poate că e numai o tendință firească de micşorare a sarcinii. Dar tot acesta este şi motivul pentru care, înainte de a intra în scenă, majoritatea actorilor vomită sau au accese de diaree.

Au ajuns la locul în care se întîlniseră cu cele două femei, dar n-au găsit urme ale trecerii altcuiva prin zonă. Avangarda a pornit cu prudență de-a lungul potecii. Auzisem

multe relatări despre comportări similare ale montagnarzilor. Puşcaşii din Dak Pek au în mod cert un simț special pentru detectarea inamicului şi, cînd sînt în misiune, străbat jungla folosindu-se de potecile bătătorite sau croindu-şi drum cu *maceta*, precedați de oamenii din avangardă. În cea mai mare parte a timpului, aceşti luptători, scunzi dar dinamici, rîd, discută, povestesc isprăvi de război şi stau cu gîndul la mîncare. Cînd ajung însă în apropierea inamicului, îl simt imediat şi nu mai scot nici un „pîs". Ca şi muți, păşesc cu grijă, cu toate simțurile treze, ținîndu-şi armele pregătite pentru tragere.

Cărarea cotea în josul dealului într-un unghi ascuțit şi apoi o lua înapoi spre nord, întrînd într-un lăstăriş de junglă. Patrula s-a oprit. Imediat şi fără să mai fie nevoie de alte comenzi, yarzii au ocupat poziții de-a lungul potecii, acoperind toate direcțiile. În Vietnam nu era un război de gentlemani şi nu existau linii de front. Singura linie era limita vulnerabilității personale a fiecăruia.

S-au mişcat încet înainte, iar cei doi americani au ajuns la luptătorul trimis în avangardă, care se oprise şi-i aştepta. Ceilalți s-au desfăşurat într-un perimetru defensiv. Chiar în fața lui Commo Willy şi a lui Joe Howard se aflau mai multe rînduri de colibe din bambus împletit şi camuflate cu acoperişuri din trestie, invizibile în cazul unui raid aerian. Fiecare colibă adăpostea cîte un vas de lut imens, cu un diametru de două picioare şi înălțimea de patru. Toate vasele erau pline-ochi cu orez recoltat de pe lanurile muntoase. Fără exagerare, se afla acolo suficient orez ca să hrăneşti o armată întreagă. După toate aparențele, ardeau mai multe focuri şi existau zece colibe locuite de oameni.

Acest veritabil depozit de aprovizionare împreună cu zona locuită se aflau la douăzeci de mile distanță de cea mai apropiată aşezare umană. Era foarte bine ascuns în mijlocul junglei dese. Fiecare colibă era dotată cu cîte o trapă şi cu un tunel de fugă pe dedesubt.

Oamenii au trecut în revistă depozitul alimentar. Pretutindeni era orez, crescut sub „ochii" tehnologiei americane, dar ascuns vederii dispozitivelor electronice de

către straturile suprapuse ale acoperişului de frunze al junglei.

În timp ce Commo Willy anunța la Dak Pek incredibila descoperire, Joe a plecat cu cîțiva oameni să caute un loc potrivit pentru amenajarea unui teren de aterizare. La circa două sute de metri, luînd-o pe o altă potecă, au găsit o suprafață netedă, acoperită de orez. Puşcaşii au început să curețe zona cu *maceta*, iar Joe s-a întors în cătun. Commo Willy obținuse trimiterea unui elicopter de la Dak To, situat mai la sud, la o jumătate de oră de zbor.

Un pluton asigura terenul de aterizare al elicopterului, iar restul misiunii a organizat un perimetru în jurul poziției inamice. Joe a trimis în recunoaştere două patrule pentru a putea fi preveniți din timp asupra unei eventuale apariții a nord-vietnamezilor de pe oricare din potecile care duceau în cătun. Țeava de bambus ascunsă pornea de la o cădere de apă şi se termina în sat. O sursă permanentă de apă proaspătă, care-i scutea de riscul deplasării pînă la rîu.

Elicopterul şi-a făcut apariția şi Commo Willy, ajutat de cîțiva yarzi, a luat de la bordul aparatului o mulțime de saci. Au sărit din elicopter, i-au făcut semn cu mîna şi, după ce au împărțit sacii între ei, au revenit în cătun. Acolo au început să încarce sacii şi să-i transporte la terenul de aterizare. Treaba a durat cîteva ore, dar pentru vajnicii luptători Dega a fost floare la ureche.

Întrucît se apropia noaptea, Joe şi Commo au oprit încărcarea sacilor cu orez, au repartizat oamenii în perimetrul defensiv pentru noapte şi au organizat patrule de ambuscadă. Patrulele care plecaseră în recunoaştere în timpul zilei găsiseră o mulțime de urme ale inamicului, aşa încît cei doi subofițeri erau nerăbdători să vadă dacă puteau prinde ceva în laț pe timpul nopții.

Brigada I a Diviziei a Patra de Infanterie îşi stabilise Cartierul General la Dak To, operînd pe toată întinderea acelei arii. Deseori, se organizau acțiuni comune cu tabăra A de la Dak Pek şi cu surorile ei de la Ben Het, Dak Seang, Plei Jrang, Mang Buk şi Plei Kleng. Ei trimiteau numeroase patrule de ambuscadă pe timp de noapte, dar puține dintre

ele erau încununate de succes. Iar Joe Howard ştia de ce. Ambuscadele Diviziei a Patra erau organizate întotdeauna pe cărările principale – în fond, o tactică rezonabilă. Cu toate acestea, nord-vietnamezii nu puneau mare preț pe ceea ce spuneau manualele noastre militare că ar trebui ei să facă.

Joe a trimis şase patrule de ambuscadă: două au fost plasate pe căile de acces principale care dădeau în aria de operațiuni, iar celelalte patru au fost amplasate pe patru torente importante din zonă, destul de puțin adînci, pentru a putea fi trecute cu piciorul.

Noaptea era neagră ca smoala. Una din ambuscade era amplasată pe o potecă principală care mergea de la est la vest şi cobora de pe creasta orientată spre ruinele fostei tabere A de la Dak Sut. Fiecare dintre cei şase membri ai ambuscadei, poziționată exact la marginea potecii, stăteau ascunşi îndărătul cîte unui copac.

Nguyen Van Tho se născuse în localitatea Vinh, din Vietnamul de Nord, în februarie 1947, imediat după începerea Ofensivei Tet. El făcea parte din Regimentul 24 (fostul regiment 66) din cadrul Diviziei a Doua. Tatăl lui îşi dăduse viața cu un an şi jumătate înainte, pentru Ho Şi Min şi cauză. El ucisese doi soldați americani în timpul confuziei generale din 1968, cînd a avut loc Ofensiva Tet din Da Nang. Stătuse ascuns într-o peşteră din Muntele de Marmură, împreună cu unitatea sa, pînă cînd a primit semnalul de ieşire la atac. Tatăl lui Tho s-a năpustit asupra primilor doi americani pe care i-a zărit cînd a intrat în oraş. La apariția lui, aceştia au rămas împietriți, cu uimirea întipărită pe față. Unul dintre ei a încercat totuşi să-şi scoată automatul, dar era prea tîrziu. Tatăl lui Tho a strîns detonatorul din mîna dreaptă, care a declanşat o mină Claymore americană legată la piept, pe sub „pijamaua" sa neagră. Explozia l-a ucis instantaneu pe martir, dar totodată a împrăştiat şi resturile celor doi americani peste jumătate din blocul învecinat.

Tatăl său era acum un genist decedat, dar în memoria lui Tho era o amintire vie, demnă de venerație. Tho nu ştia dacă va muri şi el, dar în orice caz hotărîse să-şi vîndă scump

pielea. Însoțit de oamenii săi din grupă, străbătu cu prudență cărarea ce trecea pe la est de tabăra părăsită Dak Sut, care aparținuse celor din Luc Luong Dak Biet.

Paşii săi, ca şi cei ai camarazilor, nu făceau nici un zgomot. Purtau sandale tăiate din anvelopele unui avion L-19, doborît în urmă cu două săptămîni, undeva la vest de Kontum, ceva mai la sud de Valea Plei Trap. Tălpile au fost ajustate la dimensiunile necesare, apoi, din cauciucul mai subțire al pereților laterali, s-au tăiat corzile şi au fost introduse cu lama cuțitului prin orificiile practicate în tălpi.

Patrula se deplasa cu băgare de seamă, avînd ordin să localizeze şi să sondeze perimetrul misiunii CIDG de la Dak Pek. Ei trebuiau să-i provoace pe americani să tragă cu automatele, după care să schițeze planul de amplasare al acestor arme, să adune toate informațiile ce le puteau afla şi să se alăture cît mai repede unității de bază.

Cu o zi mai devreme, un cercetaş trăsese două focuri cu puşca sa SKS, transmițînd Cartierului General că identificase o unitate de mărimea unui pluton, care traversase răscrucea de drumuri supravegheată de el. Dacă trăgea un singur foc, însemna că văzuse o grupă, în timp ce trei focuri semnalau o companie sau o unitate mai mare. La un minut după primele focuri, cercetaşul a mai tras o dată, ceea ce însemna că unitatea depistată o luase pe cărarea care ducea spre nord. Două focuri trase rapid unul după altul ar fi semnalat direcția est, două focuri cu pauză între ele, direcția sud, iar trei focuri în succesiune rapidă, direcția vest. Uneori, NVA şi Viet-Cong n-aveau radare sau stații radio, dar îşi puseseră la punct un sistem eficient de comunicații şi de supraveghere a inamicului. O grupă de recunoaştere a fost detaşată imediat şi trimisă în zonă, aflîndu-se astfel de expedierea cu elicopterul a celor două femei simultan cu sosirea întăririlor. Bătrîna şi tînăra au fost identificate ca făcînd parte din echipele de muncă forțată care lucrau pe lanurile de orez.

Existența unei armate nu se bazează exclusiv pe stomac, mai ales cînd e vorba de NVA sau Viet-Cong. Devotată unei cauze, o armată poate continua în unele situații lupta şi fără mîncare. La un moment dat însă, oamenii ajung pur şi

simplu să moară de foame. Rezerva de orez, sursa principală de hrană pentru Regimentul 24 şi pentru alte unităţi din cadrul Diviziei a Doua, se afla, în mod evident, în primejdie. S-a hotărît ca aceste provizii să fie foarte scump plătite de către americani, chiar dacă trebuiau sacrificate.

Nguyen Van Tho şi camarazii săi se apropiau de perimetrul american cu paşi grăbiţi, dar atenţi. Venise rîndul lui Tho să meargă în fruntea formaţiei, cînd a auzit o tuse aproape imperceptibilă. Şi-a ridicat mîna dreaptă în sus, avertizîndu-şi camarazii să se oprească, după care toţi s-au făcut nevăzuţi în umbrele nopţii, ascultînd forfota neîntreruptă a junglei. Tho s-a întors şi s-a apropiat de comandantul grupei, *Trung-si* Thieu. Tîrîndu-se pe burtă, el traversă poteca fără nici un zgomot. Asta se datora numeroaselor ore de antrenament în care mîndrul său tată îl învăţase cum să se strecoare prin împrejmuirile de sîrmă ghimpată fără să se agaţe.

— *Rinh*, i-a spus Tho şefului său, indicîndu-i o ambuscadă.

— *Nem da*, şopti Thieu, spunîndu-i prin asta să arunce pietre.

Tho dădu afirmativ din cap, se întoarse şi se pierdu în întuneric, transmiţînd în şoaptă ordinul către ceilalţi membri ai grupei.

Fiecare ştia ce avea de făcut.

Tho urma să execute partea cea mai periculoasă a misiunii, întrucît era şi cel mai experimentat. Îşi lăsă în grija camaradului său automatul AK-47, raniţa şi harnaşamentul şi se apropie tîrîş de locul de unde se auzise tusea. Trupul îi aluneca de-a lungul cărării atît de jos, încît pînza „pijamalei" sale negre atingea solul. Înainta sprijinit în muşchii puternici ai braţelor şi picioarelor, semănînd cu un dragon Komodo.

Douăzeci de minute mai tîrziu, după ce parcursese patru metri şi jumătate, a atins cu mîna ţeava unei carabine M-2. Se deplasă la poziţia următoare, localizîndu-l pe cel care o ocupa într-o scînteiere de lumină reflectată de oţelul armei, provenită de la luna care-şi strecurase razele printre fisurile din baldachinul triplu al junglei de deasupra. O oră i-a

trebuit lui Tho ca să localizeze pozițiile exacte ale fiecăruia dintre cei şase oameni ai ambuscadei.

A mai descoperit şi cele două mine Claymore plasate pe potecă, cam în centrul ambuscadei, o dată cu firele ce duceau la oamenii care urmau să le declanşeze. O clipă s-a gîndit să taie firele, să fure minele şi să le folosească împotriva ghinionistei patrule, dar pînă la urmă a preferat să procedeze ca de obicei, întorcînd minele cu fața spre trăgătorii montagnarzi.

După cum li se ordonase, Tho şi tovarăşii săi urmau să se tîrască pînă dincolo de raza de bătaie a armelor şi să arunce cu pietre. Ascunşi după copaci, ei ştiau că americanii furioşi aveau să detoneze mai întîi minele Claymore, ucigînd astfel cel puțin doi dintre ei, respectiv chiar pe cei care le mînuiau. În acest timp, ei vor observa de unde trag soldații înfricoşați şi-i vor secera cu gloanțe bine țintite.

O singură fisură rămăsese în planul atît de bine orchestrat al lui Thieu şi Tho, plan care fusese dus la bun sfîrşit de multe ori pînă atunci. Grupa de recunoaştere care privise elicopterele de la distanță n-a observat că soldații erau puşcaşi Jeh de la Dak Pek, astfel încît ofițerul nord-vietnamez a presupus că era vorba de trupe ale Diviziei a Patra. În timp ce se tîra cu grijă şi cu pricepere pe lîngă ambuscadă, Tho n-avea de unde să ştie că oamenii pe care-i spiona erau montagnarzi. Aceştia l-au văzut cum le localiza pozițiile şi cum a întors minele. Mai mult decît atît, cînd Bayh a vrut să detoneze mina pe care o avea în grijă în fața lui Tho, fratele său mai mare l-a apucat uşor de braț şi l-a strîns aproape imperceptibil.

Ca nişte umbre, nord-vietnamezii s-au strecurat de-a lungul potecii negre şi noroioase, iar Tho şi-a aşezat ca grijă oamenii în spatele unor copaci, dincolo de bătaia armelor inamice. El avea să dea semnalul pentru aruncarea pietrelor şi tot el avea să tragă primul cartuş. Manevra funcționase bine de fiecare dată.

După ce oamenii îşi ocupară pozițiile, Tho se ridică încet în picioare, în spatele copacului. Luă o piatră din mîna stîngă şi-şi ridică mîna dreaptă. Ochi punctul pe care şi-l alesese

între cele două mine Claymore şi aruncă piatra. Aceasta se lovi cu un trosnet de trunchiul unui copac, iar cele două mine explodară, numai că ele fuseseră deja mutate în spatele patrulei NVA.

Trung-si Thieu a fost singurul din întreaga grupă care a mai avut timp să tragă două gloanțe, dar la picioarele sale. În timp ce se izbea cu fața de pământ, se întreba de ce nu fusese în stare să dea riposta cuvenită stupizilor de imperialişti americani.

Nguyen Van Tho şi-a văzut visul cu ochii: a murit ca un erou, asemenea tatălui său, numai că nu şi-a vîndut deloc scump pielea. Corpul său sfîrtecat a fost izbit de scoarța copacului, în spatele căruia îşi închipuia că se afla la adăpost. A mai apucat să audă exploziile minelor, sau poate că a fost numai zgomotul provocat de explozia propriului său creier.

Întreaga grupă avea să devină o patrulă care va da naştere multor semne de întrebare. Ofițerul lor comandant nu va şti dacă au fost făcuți *Chieu Hoied*, respectiv prizonieri, dacă au fost omorîți sau, pur şi simplu, au făcut *di di maued* spre cel mai apropiat oraş. Patrula de montagnarzi de la Dak Pek s-a strecurat în tăcere pe cărare, departe de formația de bază, şi a organizat o nouă ambuscadă, sperînd să surprindă vreo altă patrulă, trimisă în căutarea celor dispăruți.

La cinci mile depărtare, alți şase luptători Dega din Dak Pek stăteau culcați pe malurile unui torent care curgea către o cascadă, venind dinspre creasta ce străjuia Valea Tu Mrong. Apa limpede cobora cu repeziciune, vărsîndu-se într-un alt torent, care la rîndul lui se vărsa în altul şi, în sfîrşit, acesta din urmă se vărsa în Dak Poko, la est de Dak Seang.

Jal era liderul grupei. Stătea rezemat cu bărbia de patul armei, aşteptînd, împreună cu camarazii săi, ca vreo patrulă NVA să coboare în josul torentului gălăgios. Crezînd că distinge o mişcare în amonte, îşi încordă privirea; bătăile puternice ale inimii anticipau iminența luptei.

Tînărul Tiu era singurul din grupă în privința căruia Jal era îngrijorat, căci se afla în prima sa misiune. Jal mai

participase la lupte alături de ceilalți membri ai grupei şi ştia că se vor comporta curajos, dar Tiu era o cu totul altă poveste. Reflectă asupra problemei. Tiu provenea dintr-un sat învecinat, Dak Peng Sial Peng, iar Jal îl cunoscuse pe tatăl său, un războinic adevărat, ucis într-o misiune la care participase alături de *Trung-uy* Bendell. Tiu era tînăr, împlinise numai treisprezece ani, dar avea o soție, deci era un om responsabil. Aşa încît se hotărî să nu-şi mai facă griji.

Lui Tiu i se păru că aude ceva în spatele lui Jal, şi inima-i bătu mai repede, presimțind apropierea confruntării. Îşi dorea o luptă, şi-o dorea cu ardoare. Tatăl îi murise nu departe de locul acela, luptînd alături de *Trung-uy* Bendell, într-o bătălie cumplită, dar căzuse ca un viteaz, ca un mare viteaz. După bătălie, americanul înalt a venit la mama lui şi i-a spus cît de neînfricat fusese bărbatul ei. Aceasta l-a plîns ore în şir, dar era mîndră de el. Tiu avea să lupte ca şi cum l-ar fi avut alături pe tatăl său, fiind încredințat că spiritul lui era acolo, lîngă el. Asemenea celui dispărut, Tiu era creştin şi ştia că acum părintele său se afla lîngă Iisus, căci aşa îl învățaseră misionarii. Orice se va întîmpla, familiei sale nu-i va fi ruşine cu el. Dacă se va speria după începerea luptei, hotărîse că va şti să-şi ascundă frica. Dacă va fi împuşcat, nu va urla de durere. Dacă va fi prins, va scuipa în obrazul duşmanului şi-i va rîde în față, chiar dacă pentru asta îl vor ucide. Copilul pe care urma să i-l nască în curînd soția avea să-i ducă mai departe numele.

Se auzi din nou un zgomot. Ceva se mişcă spre dreapta şi ochii lui Jal se fixară pe silueta unui soldat NVA, aflat chiar în mijlocul apei agitate. Omul îşi ținea o mînă ridicată, semnalizînd ceva celor ce-l urmau. Făcu cîțiva paşi prudenți, dar apăru un al doilea soldat căruia i se distingea foarte clar steaua roşie de pe cască în lumina lunii.

Tiu simți un nod în gît. Încercă să înghită, dar nu reuşi. Nu mai avea salivă. Îi venea să urineze, dar se stăpînea. Îngenunche şi pipăi cu mîna în fața lui, căutînd ceva, supraveghind însă din ochi patrula care cobora în josul torentului. După cum se mişcau de repede, n-aveau să treacă nici zece minute pînă cînd ajungeau în raza de acțiune

a ambuscadei sale. Găsi o pietricică, pe care o lustrui frecînd-o de mai multe ori cu degetul mare. Apoi o băgă în gură şi o învîrti cu limba pînă cînd simţi revenindu-i saliva. Nu trebuia să se mai teamă, căci de-acum încolo avea treabă.

Jal îşi plimbă încet mîna de-a lungul patului carabinei M-2 şi trecu pîrghia selectorului pe foc automat. Mai jos de el se afla Plem, care avea o armă automată Browning, şi omul ştia s-o folosească cum se cuvine. Jal, care urma să dea semnalul de declanşare a ambuscadei, îşi reaminti toate cîte îl învăţaseră americanii. Trebuia ca, în întuneric, să tragă cît mai jos. Primul încărcător trebuia tras pe foc automat, ca să facă cît mai multă zarvă, iar al doilea pe foc semiautomat, urmînd să se concentreze asupra unor ţinte alese dinainte. Îşi domoli respiraţia şi se relaxă.

Un zgomot la stînga. Nord-vietnamezul îngheţă în mijlocul torentului. Ceva se mişca în copacii de pe malul celălalt. O umbră undui pe sub ramuri şi Jal simţi un nod în gît, întrebîndu-se ce primejdie neprevăzută îl pîndea, la numai o azvîrlitură de piatră de el.

Un tigru păşi din umbră în lumina lunii şi începu să traverseze torentul, exact în direcţia lui Jal. Acesta înlemni. Cînd avea numai şapte ani, se afla pe un lan de orez şi, împreună cu alţi săteni, a văzut îngrozit cum un tigru a ieşit din junglă şi a atacat-o pe mama lui, tîrînd-o înapoi ca s-o mănînce.

Inima lui Jal bătu cu putere. Nu se putea mişca. Nord-vietnamezii şi-au îndreptat automatele AK-47 asupra tigrului care urcase pe mal şi se apropia de Jal. Ei nu puteau vedea nimic, căci patrula de montagnarzi era ascunsă cu grijă în bezna junglei. Vîntul batea dinspre tigru înspre Jal, dar curînd marea felină avea să ajungă la el. Iar el nu se putea mişca. Animalul înainta pas cu pas. Aproape că putea să-l atingă cu mîna. Tigrul se opri şi scoase un răget înfiorător, lumina lunii făcînd să-i strălucească firele umede ale blănii portocalii, vărgate în negru. Jal îi simţea mirosul. Ambuscada avea să fie compromisă, dar Jal nu putea face nici o mişcare. Tigrul înaintă un pas şi Jal îşi înăbuşi cu greu un ţipăt. Trebuia să facă ceva, dar era paralizat de frică.

O siluetă se aruncă la pămînt alături de el şi un braţ se mişcă fulgerător înainte. Lovit în bot, tigrul se întoarse cu un răget şi, parcă surprins de lovitura neaşteptată, păşi din nou în apa torentului, îndreptîndu-se către patrula NVA. Nimeni nu schiţă nici o mişcare.

Tigrul urcă pe malul celălalt, fără să-l vadă pe nord-vietnamezul înlemnit de groază. Începu să urce în susul torentului şi curînd nu se mai văzu.

Mai puţin atenţi acum la eventualele ambuscade, cei din patrula NVA începură să coboare grăbiţi în josul apei, aruncînd din cînd în cînd priviri neliniştite peste umăr, ca să se asigure că tigrul nu-i urmărea.

Jal întoarse capul şi dădu peste faţa zîmbitoare a tînărului Tiu, culcat lîngă el. Se întinse şi-i strînse mîna, apoi îşi zîmbiră în întuneric.

Cînd au ajuns în bătaia armelor, Jal se mai relaxase. Toţi nord-vietnamezii au fost doborîţi dintr-o lovitură, cu excepţia unuia. În momentul declanşării ambuscadei, acesta s-a aruncat în jos şi a început să înoate în aval, pe sub apa adîncă a torentului. Tiu n-a mai stat pe gînduri. Cu cuţitul între dinţi, a coborît malul, a plonjat în apă şi a pornit în urmărirea fugarului. Camarazii săi nu l-au văzut, căci erau atenţi la nord-vietnamezul care stătea în faţa lor, cu sîngele şiroind din rana de la umăr. Acesta se apropia de mal, cu mîna teafără ridicată.

— *Chieu Hoi*, amereecan! *Chieu Hoi!* Zău! ţipa el înfricoşat, spunîndu-le că voia să treacă de partea Saigonului.

Jal şi ceilalţi membri ai patrulei se ridicară şi veniră spre mal cu armele îndreptate asupra individului. Cînd îşi dădu seama că erau montagnarzi, ochii i se făcură cît cepele de groază.

— *Moi!* mai apucă el să spună, acesta fiind echivalentul vietnamez pentru „negrotei“.

Montagnarzii au rînjit şi au deschis focul pe „automat“. Trupul însîngerat al nord-vietnamezului se prăbuşi pe spate, în apa iute a torentului.

Un urlet în aval îi făcu pe toţi să întoarcă capetele spre

stînga. Acolo îl văzură pe celălalt soldat NVA, ridicat pe vîrfurile picioarelor, cu privirea îndreptată spre cer, într-un urlet de groază. Îşi ţinea mîinile încleştate pe un obiect înfipt în stomac. Tiu ieşi din apă şi răsuci cu mîna dreaptă mînerul pumnalului său uriaş, înfipt pînă-n plăsele în pîntecele soldatului inamic. Tiu îl apucă de revere, îl trase mai aproape şi rînji în faţa îngrozită a nefericitului. Nord-vietnamezul îşi dădu duhul, prăbuşindu-se în apa rece şi limpede.

În noaptea aceea mai fuseseră organizate alte două ambuscade şi luptătorii Jeh s-au întors la unitatea de bază a doua zi dimineaţa, obosiţi, dar excitaţi de luptele din timpul nopţii.

Soldaţii nord-vietnamezi decedaţi nu puteau fi cuprinşi în rapoartele oficiale ale americanilor, întrucît nici un american nu văzuse cu ochii lui cadavrele şi nici nu fusese martor cînd au fost ucişi. Oare cîte alte asemenea misiuni au dus la bun sfîrşit montagnarzii antrenaţi şi conduşi de americanii din Forţele Speciale ale căror rezultate n-au putut fi raportate? De bună seamă, nenumărate.

Joe Howard şi Commo Willy s-au trezit o dată cu primele raze de soare în căldura răspîndită de focul aprins lîngă hamacele lor. Doi montagnarzi aduseseră apă în gamele şi o puseseră la fiert. Joe îşi pregăti o cafea fierbinte, în timp ce Commo Willy optă pentru cacao. Şi-au pregătit micul dejun din raţiile LRP, în vreme ce Tieh îi traducea lui Joe raportul şefului patrulei. Pe cînd mîncau, Commo Willy începu să povestească o întîmplare din timpul ultimei sale călătorii la Kontum.

— Mă lungisem pe un pat de campanie din baraca EM. Ştii care? – Aia de lîngă complexul B-24, preciză Don.

— Mda, ştiu, spuse Joe, aprinzîndu-şi o ţigară şi vărsînd încă un pliculeţ de Ness în apă.

— În patul de lîngă mine, un sergent de la Divizia a Patra îşi curăţa arma M-16, iar eu mă hotărîsem să trag un pui de somn, continuă Commo Willy. Şi, deodată, bum! Curva de armă s-a descărcat şi glonţul a zdrobit rama patului, la un inci deasupra capului meu.

— Şi nu i-ai tras pe cocoaşă cretinului? întrebă Joe.

— Nu, da' el aşa a crezut că voi face, continuă sergentul blond. Să-i fi văzut faţa! Mi-am pus bereta pe cap, mi-am luat puşcociul şi ranița şi m-am dus în capătul celălalt al barăcii, unde m-am întins pe un alt pat şi am adormit.

Joe începu să rîdă:

— Al dracului ce eşti, Commo Willy! Va să zică, ai tras un pui de somn?

— Cel puțin, ăla aşa a crezut. Era gata-gata să se scape pe el, spuse Don şi amîndoi izbucniră în rîs.

Joe începu să soarbă din cafea, dar se opri cu ceaşca la buze.

— Numai atunci cînd baioneta pluteşte în gamelă, cafeaua e bună de băut.

Tocmai îşi savura fiertura neagră, cînd o puşcă pocni din jungla învecinată şi cana zbură cît colo din mîna sergentului. Toți cei aflați în apropierea focului se aruncară la pămînt, căutîndu-şi armele.

Joe îşi înhăță automatul M-16 şi trase, în timp ce urla:

— Mi-ați distrus gamela, nenorociților!

— Lasă-mi mie partea dreaptă, strigă Commo Willy peste răpăitul armelor.

Joe îi dădu semnalul de „okay" şi începu să se tîrască spre stînga, în timp ce asupra trupei sale se prăvălea o înspăimîntătoare grindină de foc. Commo Willy se mişcă spre dreapta şi începu să-i aşeze pe montagnarzi în poziție de luptă în spatele copacilor şi al movilelor. Zgomotele schimbului de focuri erau asurzitoare şi se părea că nord-vietnamezii se aflau pretutindeni, revărsînd o ploaie de foc asupra puşcaşilor de la Dak Pek.

Commo Willy reuşi să ajungă la stația radio şi chemă un FAC din Dak To. Primi rapid răspuns de la avionul care pornise deja către o altă patrulă aflată spre sud-vest de Dak Seang.

Aparatul O-1 a ajuns acolo în zece minute. Tirul NVA mai slăbise puțin în intensitate.

— „Boston Pencil Alpha, aici Bird Dog One-Four, recepție", se auzi o voce prin stația Prick-25.

— „One-Four Alpha, răspunse Commo Willy. Mă bucur

să te am aici. Sîntem atacaţi de o mulţime de arme de calibru mic dinspre sud şi vest. Recepţie".

— „Da, cred că i-am văzut. Voi sînteţi răspîndiţi pe ambele părţi ale potecii? Recepţie".

— „Exact, spuse Commo Willy. Focul se întețeşte. Ai pe cineva pe aproape? Recepţie".

— „Rămîi puţin pe recepţie", replică pilotul.

— „Rămîn", îl asigură Commo Willy.

Cîteva secunde mai tîrziu, vocea se auzi din nou:

— „Okay, Alpha, îţi trimit două avioane Spad şi nişte piloţi VN [1], recepţie".

— „Sper că se descurcă mai bine în aer decît pifanii infanterişti, recepţie".

Pilotul FAC-ului rîse.

— „O să te convingi. Trimite-mi un semnal, recepţie".

Commo Willy se uită la Joe, aflat pe partea cealaltă a potecii, în spatele unui pîlc de copaci. Îi transmise semnalul convenit pentru grenade şi Joe lansă o fumigenă galbenă. Colacii de fum se ridicară şi-şi făcură loc prin acoperişul junglei. Zăboviră o vreme printre frunze şi, în cele din urmă, răzbiră în lumina strălucitoare. Zumzetul avionului FAC se auzea chiar deasupra capetelor lor.

— „Văd galben, recepţie".

— „Afirmativ, recepţie".

— „Big Rog, am să arunc un semn de recunoaştere peste indivizii ăştia răi şi-am să stau cu ochii pe piloţii VN, să văd cum îşi fac treaba. S-au antrenat în State, ştiai? Recepţie".

— „Okay, vedem noi, terminat".

Aparatul O-1 se înălţă, efectuă un viraj strîns şi plonjă spre poziţiile inamice. Se auzi un sunet strident o dată cu lansarea rachetei de sub pîntecele avionului şi un proiectil „Willy Peter" [2] căzu chiar în mijlocul liniilor nord-vietnameze. O dîră imensă de fum alb se ridică la cer, iar Commo Willy auzi ţipetele unui soldat NVA ars, se pare, de substanţa

---

[1] VN – Victor November (în limbajul telegrafiştilor) – iniţialele sintagmei „Very New" (Foarte Noi) *(n.t.)*

[2] Willy Peter – White Phosphorous – alb fosforos *(n.t.)*

fierbinte şi gelatinoasă.

Din înălțimea norilor îşi făcu apariția un bătrîn avion Spad, din timpul celui de-al doilea război mondial, propulsat cu elice. Scuipînd din tunurile sale rafale furioase de gloanțe de 20 mm, părea că se va prăbuşi exact peste unitatea NVA, dar, în ultima clipă, pilotul îl redresă şi Commo Willy văzu cum două canistre de napalm se desprinseră de sub aripile lui. Flăcările se ridicară într-o dîră prelungă, însoțite de alte țipete din rîndurile nord-vietnamezilor.

Commo Willy îi aruncă o privire lui Joe Howard şi-l văzu pe sergentul cowboy zîmbind satisfăcut. Tirul NVA se oprise complet.

Joe îi făcu cu ochiul lui Don Williams.

Un al doilea Spad coborî în picaj şi începu să tragă cu furie. Şi acesta lansă două canistre de napalm, ale căror flăcări pîrjoliră latura vestică a unității NVA. De îndată ce se înălță, primul aparat îi luă locul şi aruncă cîteva canistre cu CBU [1]. O ploaie de sute de mici bombe minuscule căzu asupra pozițiilor nord-vietnameze, explodînd într-o rafală sacadată.

Joe Howard îşi pregătise o linie de puşcaşi în spatele copacilor, gata să declanşeze asaltul, după ce atacul aerian a luat sfîrşit. El a trimis un detaşament de luptători dintre cei mai experimentați în josul dealului, ca să acționeze ca o forță de blocaj în cazul în care NVA ar fi traversat rîpa, încercînd să se retragă pe cărarea principală care ducea de la est la vest. După ce Commo Willy i-a semnalat că avioanele Spad şi-au încheiat acțiunea, Joe şi-a trimis puşcaşii să atace pozițiile NVA, dar aceştia n-au întîmpinat nici un fel de rezistență.

Trupele NVA se retrăseseră rapid şi în totalitate. Pe pămînt rămăseseră doar băltoace de sînge, resturi de uniforme şi arme.

Scăpați de pericol, membrii patrulei au continuat să pregătească sacii de orez pentru a fi încărcați în elicopterele ce aveau să sosească. Aparatele Huey au venit în două

---

[1] CBU – Cluster-Bomb Unit (aprox.) – bombă-ciorchine *(n.t.)*

rînduri să încarce sacii, dar neputîndu-i lua pe toți, a fost nevoie de un elicopter Chinook, de la Dak To.

Commo Willy, împreună cu plutonul de yarzi, mărise suprafața terenului de aterizare, tăiat în formă de potcoavă. Aparatul Chinook coborî pe terenul de aterizare, care, fiind înțesat cu cioturi de bambus ascuțite, arăta ca o uriaşă barbă nebărbierită.

Commo Willy şi cîțiva Jehi au urcat prin trapa de acces de la coadă şi au început să încarce sacii în măruntaiele de oțel ale giganticei aeronave.

Tacatacatacataca! Bumbumbumbum! Clanganglangang! Asupra trapei deschise se trăgea cu arme automate. Cîteva gloanțe pătrunseră în blindaj. Paletele începură să se învîrtească şi uriaşul elicopter se pregăti să decoleze.

Din carlingă, şeful echipajului îi transmise lui Commo Willy:

— Sîntem atacați! Arme de calibru mic!

Montagnardul care se afla în elicopter lîngă trapă şi-i întindea lui Commo Willy sacii de orez primiți de jos îi văzu pe camarazii săi cum alergau să se ascundă în junglă. Acum alerga şi el, la numai cîțiva paşi în urma celorlalți.

Elicopterul începuse să se înalțe, cînd Commo Willy îşi înşfăcă arma M-16 şi se aruncă din alergare pe uşa din spatele aparatului. Lovi pămîntul cu pieptul, şi un ciot ascuțit de bambus îi sfîşie pielea de pe partea stîngă a toracelui. Căderea din elicopterul care se înălța aproape că-l îngropase în pămînt, în timp ce gloanțele clănțăneau pe deasupra, venind din două direcții.

Îşi ridică capul, încercînd să vadă ceva prin norul de praf făcut de rotorul elicopterului. Sute de lumini, fulgerări ale armelor care trăgeau, erau înşirate la marginea potcoavei gigantice. O trupă de nord-vietnamezi se postase printre copacii de la sudul terenului de aterizare şi trageau acum în ei. Commo Willy se simți ca o furnică pe o minge de golf.

Zumzetul elicopterului care se retrăgea era acum acoperit de zgomotele asurzitoare ale luptei. În jurul lui Commo Willy zburau bulgări de pămînt şi aşchii de bambus, ridicate de gloanțele trase asupra lui. Niciodată în viață nu se simțise

atît de expus şi neajutorat. La rîndul lor, montagnarzii declanşaseră un tir impresionant ca volum şi, cu toate că erau nişte luptători feroce, nu toți puteau candida pentru echipa olimpică de țintaşi a Asiei.

Se tîrî spre marginea nordică a potcoavei, dar mai multe gloanțe muşcară pămîntul în fața lui în timp ce încerca să treacă peste o ridicătură de pămînt. Commo Willy se lipi de sol şi îşi dădu seama că era țintuit locului. Montagnarzii începuseră să strige, poate pentru a-l încuraja, sau poate înnebuniseră cu toții.

Sergentul Willy era iritat. Asemenea majorității militarilor SF de carieră, îi displăcea profund să se tragă asupra lui. Îşi scoase cuțitul din teacă, de pe umărul stîng. Tăie banda adezivă care-i ținea grenada fumigenă roşie de cureaua petrecută peste umărul drept şi trase cuiul de siguranță, aruncînd grenada în direcția soldaților inamici. Montagnarzii începură să urle, mărind tirul şi-aşa crescut. Rana din coaste îi sîngera şi îl ardea de durere, dar Willy văzu că în jurul său zburau mai puțini bulgări şi mai puține aşchii, pe măsură ce fumul roşu şi dens masca terenul de aterizare de privirea nord-vietnamezilor.

— Futu-vă neamu-n cur de comunişti împuțiți! zbieră el, în timp ce aruncă o grenadă explozivă spre poziția NVA, alergînd apoi spre marginea terenului de aterizare.

Ajunse la liziera junglei în uralele montagnarzilor, plonjînd peste un buştean şi rostogolindu-se peste cutiile de tablă răspîndite în iarbă. În spatele său, printre numeroasele rafale ale armelor de foc, se auzi zgomotul unui avion. Se ridică repede în picioare şi scrută cerul de deasupra poziției NVA.

Tocmai atunci, un avion O-1 cobora în picaj, lansînd un „Willy Peter“ asupra poziției nord-vietnamezilor. Commo Willy cercetă cu privirea împrejurimile şi, la capătul celălalt al terenului de aterizare, îl văzu pe Joe Howard comunicînd prin intermediul stației Prick-25. Un nor de fum verde se învolbură în spatele său şi Joe îi făcu lui Willy un semn cu mîna.

După un minut, un F-4 coborî urlînd din ceruri şi cînd se

afla puțin deasupra copacilor îşi schimbă în ultima clipă direcția de zbor. În mijlocul liniilor inamice izbucniră flăcările iadului, o dată cu explozia unei bombe cu napalm. Țintirea fusese atît de precisă, încît peste răpăitul mitralierelor se auziră țipete de agonie. Nici n-apucară bine să explodeze canistrele cu napalm, că imediat îşi făcu apariția un al doilea avion şi două bombe de 500 de livre împrăştiară fragmente din cadavrele nord-vietnamezilor în toate direcțiile. Avionul FAC a dirijat apoi cele două reactoare, care şi-au consumat toată muniția trăgînd în inamicul ce se retrăgea rapid spre sud.

Joe s-a apropiat de Commo Willy, după ce mai întîi a trimis o patrulă să facă o evaluare a distrugerilor provocate de bombardament. Cei doi şi-au strîns mîinile şi au plecat în grabă, însoțiți de ceilalți yarzi, la perimetrul principal.

Au decis că trecătoarea unde fusese amplasat perimetrul era prea periculoasă pentru a fi apărată, aşa că s-au mutat ceva mai sus, avînd acum şi vedere spre nord, peste culmea dealului. Acolo au organizat o puternică poziție defensivă, pregătindu-se pentru un atac-surpriză pe timp de noapte, dar acesta n-a avut loc. Se pare că NVA suferise îndeajuns de multe pierderi, mulțumită US Air Force.

În dimineața următoare, una dintre patrulele trimise mai devreme îi chemă pe cei doi subofițeri să coboare cît mai repede în rîpă. Şi-au luat armele şi, însoțiți de zece yarzi, au coborît dealul. Primele cinci vase de lut, pline-ochi cu orez, dispăruseră.

— Tare mult trebuie să le mai fi crăpat buza după acest orez de-au riscat în halul ăsta, constată Joe.

— Mda, făcu Commo Willy. Nu ştiu care-i părerea ta, dar eu m-am săturat pînă peste cap de rahatul ăsta.

— Amin, replică Joe. Hai să încheiem socotelile.

— Ce mierla mă-sii! conchise Don.

Cinci ore mai tîrziu, patrula de evaluare a efectelor bombardamentului îi raporta lui Joe:

— FAC-ul i-a dirijat la fix pe băieții cu napalmul. N-a mai rămas nici o frunză nearsă pe-aici. A ars şi tot rahatu' ăla de orez. Totul e distrus, îşi încheie Willy raportul.

— Excelent, replică Joe. Hai să plecăm acasă. Avem ceva de mers pînă la Dak Pek.

Capitolul VII

PRĂBUŞIREA

Spionii comuniştilor de la Dak Pek şi-au transmis luni de-a rîndul – în unele cazuri, chiar ani în şir – informaţiile şi rapoartele. Încet, încet, toate semnele au început să se lămurească.

Era în luna februarie a anului 1970, la aproape un an după ce fusesem evacuat din motive medicale. Sergentul Weeks, subofiţer responsabil cu armamentul greu la data sosirii mele acolo, fusese avansat la gradul de plutonier şi a revenit în ţară ca subofiţer responsabil cu tehnica de luptă. Joe Howard căzuse la datorie. Eu fusesem avansat la gradul de căpitan, la Fort Bragg.

Unul dintre primele semne ale apropierii sfîrşitului l-a dat Hazel. După ce lucrase la Dak Pek timp de şase ani, în cele din urmă, a plecat brusc şi fără vreun motiv aparent.

SOG, adică Grupul de Studii şi Observaţii, îşi schimbase denumirea în Comandă şi Control şi se divizase în CCN, pentru nord, CCS, pentru sud, şi CCC pentru zona centrală. Era o unitate „top secret" şi devenise ţinta serviciilor secrete de la Hanoi, care se folosea de unii dintre cei mai destoinici culegători de informaţii.

Hazel nu şi-a redeschis bordelul din Kontum, zonă în care ar fi atras o clientelă numeroasă şi unde, ca om de afaceri, ar fi avut toate motivele s-o facă. Nu, Hazel şi-a redeschis bordelul la o sută de metri de intrarea în Cartierul

General al CCC.

Cu puțină vreme în urmă, Mr. Bon, şeful plutonului de securitate, a plecat într-o misiune prin împrejurimi. Unitatea de la Dak Pek a mers de-a lungul crestei abrupte, la doi paşi de locul în care vietcongii locali ar fi trebuit să mi se predea cu aproape un an în urmă. Numai că oamenii lui Bon n-aveau de unde să ştie că tocmai atunci o patrulă NVA se deplasa din întîmplare pe aceeaşi creastă, la cîțiva metri mai sus de ei. Unul dintre cercetaşii NVA l-a văzut pe Bon, a ridicat un lansator de rachete B-40 şi a tras. Racheta a izbit copacul din apropierea lui Bon şi a explodat, dar o schijă i-a pătruns în partea de sus a coapsei şi i-a zdrobit artera femurală. Era un lucru foarte neobişnuit ca Bon să iasă din tabără pentru o astfel de misiune, dar, probabil de dragul aparențelor, o dată pe an sau la doi ani mai participa la cîte o patrulă de acest gen. Ca o ironie, cu cîteva zile înainte de presupusa cucerire a taberei, el avea să-şi piardă viața pe o creastă din vecinătate.

Commo Willy se născuse în Virginia şi tot acolo îşi petrecuse copilăria. După terminarea şcolii, s-a mutat împreună cu mama lui în Florida. În 1970, sergentul de stat-major Williams se afla deja în Vietnam de peste trei ani, în timp ce mulți dintre colegii săi de clasă rămaşi în „lumea civilizată" tocmai absolviseră colegiul şi se pregăteau fiecare să-şi înceapă cariera. A activat mai întîi în cadrul Primei Divizii de Blindate uşoare, după care s-a transferat în Grupa a Cincea a Forțelor Speciale.

Pentru el avea o semnificație deosebită faptul că activa într-o echipă A din cadrul SF şi că-şi petrecuse trei ani la rînd aici, în colțul ăsta uitat de lume. Commo Willy avea un țel personal, mai important decît orice altceva. Tatăl său fusese ucis în timpul celui de-al doilea război mondial, iar unchii şi verii săi îşi pierduseră, de asemenea, viața în timpul aceluiaşi război sau în cel din Coreea. Bunicul şi frații bunicului pieriseră şi ei ucişi în luptă. De fapt, singurul bărbat din familia lui Commo Willy care nu murise într-un război fusese străbunicul lui, antreprenor de pompe funebre. Aşa încît, Commo Willy trebuia să ducă la bun sfîrşit o

misiune personală, şi anume să dovedească mamei, bunicii, mătuşilor şi verişoarelor sale că asupra bărbaţilor din familie nu plana nici un blestem. El va trece prin cel mai îngrozitor iad din Vietnam şi va scăpa viu şi nevătămat.

În orice caz, Armata nord-vietnameză avea cu totul alte planuri în privinţa sergentului de stat-major Donald B. „Commo Willy“ Williams şi a celorlalţi americani din tabăra A de la Dak Pek – ODA-242.

Atacul a izbucnit la miezul nopţii, exploziv şi pe neaşteptate. Ţintele fuseseră de mult identificate şi planificate. Fiecare genist NVA a acţionat asupra unei ţinte anume repartizate.

Era cam pe la ora două dimineaţa cînd genişţii Armatei nord-vietnameze au primit semnalul să traverseze rîul Dak Poko şi să se infiltreze în tabără. Ky purta în raniţă trei încărcături explozive şi o schiţă detaliată a ţintelor pe care trebuia să le lovească. Cu un nod în gît, dar impulsionat de faptul că, în felul acesta, servea cauza atotputernicului Ho Şi Min şi a revoluţiei, el se strecură în tabăra inamicului. Un grup de oameni îi întîmpină pe Ky şi pe ceilalţi nord-vietnamezi la poarta principală a taberei. I s-a spus că o parte dintre ei erau membri ai echipei LLDB din tabără, şi a presupus că ei tăiaseră beregăţile santinelelor care zăceau pe lîngă barieră. Alţi agenţi Viet-Cong infiltraţi în tabără tăiaseră deja firele de detonare ale minelor Claymore amplasate în jurul Dealului American şi acum îi zîmbeau lui Ky, care trecea pe lîngă ei în urma unui bărbat ce îndeplinise funcţia de casier la Dak Pek.

Bon fusese un erou printre spioni, iar bărbatul acesta împărţise buncărul cu el. În timpul celor doi ani petrecuţi la Dak Pek, identificase numeroase obiective către care îi dirija acum pe genişţii nord-vietnamezi. El cercetă schiţa lui Ky şi-i indică cele trei ţinte care-i fuseseră repartizate: buncărul lui Nhual şi cele două turnuri radio. Ky se îndreptă către ele şi îşi plasă încărcăturile pe fiecare în parte. Asta era tot ce avea de făcut, pînă cînd încărcăturile aveau să explodeze simultan. Ky îşi desfăcu automatul AK-47 de la umăr şi se îndreptă spre dispensar. Se va urca pe acoperişul clădirii şi

va pîndi de-acolo apariția unor ținte ocazionale. Privi în jur miile de camarazi din umbră.

Soldații NVA infiltrați s-au strecurat pe tăcute prin breşele făcute în împrejmuirea de sîrmă ghimpată şi în porți. S-au îndreptat către țintele dinainte repartizate şi şi-au amplasat încărcăturile explozive. În afară de bazele turnurilor înalte de comunicații ale lui Commo Willy şi de buncărul lui Nhual, ei au aşezat încărcăturile la fiecare uşă de buncăr american, lîngă mortierele de 4,2 inci şi mitralierele de calibru 0,50, lîngă TOC-ul american, sala de transmisiuni, buncărul medical pentru urgențe, depozitul de muniții, mortierele de 105 mm, adăpostul echipei LLDB, adăpostul americanilor, buncărul translatorilor şi pe lîngă multe alte ținte importante.

Majoritatea membrilor echipei americane au fost uciși în somn, fie din cauza suflului exploziilor, fie îngropați în buncărele prăbuşite peste ei. Gemetele de durere şi panică se ridicau din întunericul şi din norii de praf de pe tot cuprinsul taberei. Nhual, împreună cu soția şi cei doi copii au fost uciși pe loc. Tot aşa au murit şi Suet, cu soția şi cele două fiice, Tieh, Mr. Oh şi întreaga sa familie.

Casierul de la Dak Pek, cel care locuise în acelaşi buncăr cu Bon şi cu soția acestuia, pîndea, împreună cu operatorul radio LLDB, în apropierea adăpostului american, cu armele M-16 pregătite, sperînd să surprindă vreun supraviețuitor.

Tuan, singurul interpret care scăpase cu viață, se tîrî afară din groapa ce fusese cîndva buncărul lui şi privi măcelul din jur, auzind de peste tot gemetele şi țipetele muribunzilor. Îi zări pe cei doi trădători vietnamezi şi o ură adîncă îl cuprinse. Un soldat NVA tocmai trecea pe lîngă el în întuneric, cînd Tuan întinse brațul şi-i puse piedică. Într-o milisecundă se afla peste el, cuțitul său de montagnard fulgerînd în lumina lunii. Lama îi străpunse nefericitului mărul lui Adam. Tuan îi smulse automatul AK, verifică încărcătorul şi fixă pîrghia selectorului pe foc automat.

Se ridică în picioare şi păşi încet înainte, desculț şi cu pieptul gol, nemaipăsîndu-i dacă avea să trăiască sau nu. Cei doi spioni se holbară la el cum se apropia, pînă cînd îi văzură

pe față rînjetul satanic de ură. Tuan apăsă pe trăgaciul automatului şi-i trimise cît ai clipi în iad.

Unul dintre turnurile radio ale lui Commo Willy înalte de şaptezeci şi două de picioare se prăbuşise peste buncărul distrus al comandantului echipei, iar celălalt peste acoperişul adăpostului. Sistemul de tunele care împînzea Dealul American fusese distrus în întregime, împreună cu toate buncărele membrilor echipei, transformînd suprafața acestuia într-un peisaj similar cu epicentrul unui enorm cutremur pe pămînt. TOC-ul şi buncărul de comunicații se prăbuşiseră parțial şi luaseră foc. Praful şi fumul pluteau peste întreaga tabără şi pretutindeni zăceau deja mii de cadavre.

Commo Willy auzi paşi agitîndu-se în jurul buncărului său, parțial distrus, şi trase concluzia că afară, la suprafață, îl aştepta moartea.

Plutonierul Weeks îşi fixă centura pentru muniție şi încercă să găsească o modalitate de a se strecura afară din buncăr. Praful îi pătrunsese în plămîni şi nu mai putea respira decît cu intermitență. Bîjbîi prin întuneric, încercînd să localizeze vreo spărtură prin care să pătrundă ceva aer proaspăt. Weeks trebuia să iasă afară negreşit – doar era subofițerul cu gradul cel mai mare din echipa de la Dak Pek.

Aşa cum obişnuia să spună Louis L'Amour, marele autor de povestiri western, plutonierul Weeks umblase „peste munți şi văi". Fiind un subofițer SF profesionist, încă din primele minute ale atacului şi-a dat seama de cele întîmplate. Mintea lui calculase deja ce era de făcut, fără măcar să fi văzut proporțiile dezastrului. Recunoscuse după zgomote focurile trase cu AK-47, bubuiturile încărcăturilor explozive, ca şi focurile trase din afara şi dinăuntrul taberei, înțelegînd cine avea să cîştige confruntarea.

Plutonierul Weeks era specialist atît în armele uşoare cît şi în armamentul greu. El putea, chiar dacă era legat la ochi, să desfacă şi să asambleze la loc orice armă de foc din lume. Putea trage cu mortierele de 60 şi 81 mm şi chiar cu cele de 4,2 inci, fără cătare, şi o făcea mai repede şi mai precis decît majoritatea trăgătorilor specializați care foloseau cătarea.

Dar acum nu mai era specialistul în armament: era subofițerul-comandant al echipei. Ofițerul-comandant se afla la comanda trupei, dar subofițerul-comandant punea comenzile în practică. În plus, acum nu mai rămăseseră nici un comandant şi nici un locotenent, iar plutonierul Weeks trebuia să afle cine îi atacase, ce forțe avea de înfruntat şi cum să respingă atacul. Dădu de nişte saci de nisip şi începu să se cațere pe ei. Va ieşi afară sau va muri încercînd s-o facă, iar dacă se va întîmpla aşa, va trage după el cît mai mulți comuniști. Se agățâ mînios de sacii de nisip şi de bucățile de beton.

Commo Willy auzea mii de paşi şi rafalele automatelor deasupra buncărului său, dar şi lui îi treceau prin minte aceleaşi lucruri ca şi plutonierului Weeks. Brusc, îşi aminti de o lădiță cu grenade de mînă pe care şi-o pusese de-o parte pentru situații neprevăzute şi pe care o aşezase alături de stația sa radio cu bandă laterală unică, acum distrusă. Totodată, mai trebuia să găsească şi o stație care să funcționeze. Un fum negru şi dens se prelingea dinspre TOC şi sala de transmisiuni. Tîrîndu-se pe burtă, reuşi să ajungă, în cele din urmă, în tunelul subteran care dădea în sala de transmisiuni şi pipăi cu mîinile în jur pînă cînd dădu peste lădița cu grenade. Le înşfăcă de parcă ar fi fost un colac de salvare, iar el era pe punctul să se înece. Commo Willy se tîrî înapoi spre buncărul său. Dincolo de el, văzu buncărul pentru urgențe medicale prăbuşit şi înțelese că sanitarul echipei, sergentul Jim Erickson, se afla înăuntru, probabil zdrobit.

Auzi cîțiva soldați nord-vietnamezi rîzînd şi trăgînd cu arma din capul scărilor buncărului şi începu să-şi vîre grenadele în buzunarul pantalonilor de uniformă. Îşi luă automatul M-16 şi harnaşamentul pentru muniții, iar pistolul 0,38 şi-l vîrî în betelia pantalonilor, la spate. Privi în sus spre scările pe jumătate distruse ce duceau în întunericul nopții, acolo unde încă îi mai auzea rîzînd pe soldații NVA.

Commo Willy se gîndi la mama lui din Florida şi la presupusul blestem ce domnea asupra familiei sale. Trase

cuiul unui grenade şi o ţinu în mînă.

— Futu-i mama mă-sii! spuse el printre dinţi şi aruncă grenada în noapte.

Aplecîndu-se la adăpostul peretelui, băgă un cartuş pe ţeavă, aşteptă ca grenada să explodeze şi năvăli pe scări în mijlocul inamicilor. Deschise focul pe automat şi împrăştie gloanţe în toate direcţiile. Soldaţii NVA picau seceraţi de ploaia de foc. Alergă înapoi în buncăr, înhăţă lădiţa cu grenade şi o tîrî pe scări în sus. Îşi lăsă jos arma M-16 şi începu să arunce cu grenade în soldaţii nord-vietnamezi care viermuiau pretutindeni.

Exact în momentul în care Commo Willy îşi părăsea buncărul, un genist NVA se hotărîse să arunce încă o încărcătură explozivă în TOC, pentru a-l demola definitiv. Trase cuiul siguranţei de detonare şi aruncă săculeţul cu explozibil în buncăr, îngheţînd totodată la auzul unei voci:

— Stînga-mprejur, găoază comunistă, spuse calm plutonierul Tom Weeks.

Genistul se întoarse şi făcu ochii cît farfuriile, în timp ce arma subofiţerului american slobozi un cartuş în pieptul său. Nord-vietnamezul căzu înapoi pe trepte, aterizînd pe săculeţul cu explozibil. Încărcătura a explodat şi, o dată cu ea, s-a dus şi genistul.

Plutonierul Weeks l-a zărit apoi pe Commo Willy aruncînd de zor grenade, şi cei doi se salutară cu mîna.

Weeks îi strigă:

— Găseşte repede o staţie… elicoptere, întăriri, tot ce-ţi trece prin minte! îi strigă Weeks.

Commo Willy gesticulă, încuviinţă din cap şi aruncă o grenadă înspre nişte soldaţi NVA aflaţi pe cărare, ceva mai jos de latrină. Braţul i se agăţă însă de un obstacol răsărit dintre sacii de nisip şi grenada căzu în faţa lui. Părăsi la iuţeală buncărul mortierei, parţial distrus, şi lada de grenade, plonjînd în direcţie opusă. Din fericire, grenada a explodat în exteriorul buncărului, protejat de sacii cu nisip.

Williams îşi luă arma şi alte două grenade şi începu să caute o staţie radio. Toţi camarazii din echipă glumeau pe seama faptului că Willy n-avea somn. El se afla tot timpul

lîngă stația radio, iar cînd nu era acolo, precis punea la punct vreun sistem suplimentar de comunicații. Folosise cablul de transmisiuni pe care-l îngropase în sistemul de tunele de pe Dealul American ca să construiască nişte antene radio pentru cazuri de urgență. Tot el săpase cu mîinile un buncăr pentru situații critice, sub TOC, ca să adăpostească acolo generatorul de 5 kW. Commo Willy avusese atîta minte încît să construiască acel buncăr şi să amplaseze acolo generatorul fără să lase pe nimeni, în afară de americani, să afle despre acest proiect. Împreună cu generatorul, el ascunsese o stație subterană AN/PRC-74 şi un AN/GRC-109, în vecinătatea TOC-ului. Găsi generatorul şi ambele stații în stare de funcționare.

Commo Willy începu să transmită prin telegraf şi reuşi să-i prindă pe cei din Kontum. Trecu apoi pe radio şi-i înştiință că tabăra fusese atacată, cerîndu-le să trimită orice fel de ajutor de care dispuneau, şi în special elicoptere sanitare. A primit ordinul să distrugă toate stațiile radio şi celelalte echipamente militare de valoare şi să plece dracului de acolo.

Grupa a Cincea a Forțelor Speciale avea o unitate compusă din cei mai experimentați luptători din Vietnam, majoritatea yarzi, specializați în operațiuni aeriene, a cărei destinație era să ajungă în zonele „fierbinți" din cadrul taberelor A, B şi C, să salveze oamenii şi să asigure întăriri. În afară de asta, fiecare din taberele B şi C din cele patru zone de operațiuni ale armatei dispuneau şi ele de asemenea unități puternice. Acestea erau denumite Mobile Strike Forces, dar toată lumea le spunea Mike Forces. La cîteva minute după primirea apelului de la Don Williams, echipele Mike Forces de la Kontum şi Pleiku au început imediat pregătirile pentru a merge să-i salveze pe americani, încercînd să respingă atacul.

Lee, fata care servea la barul adăpostului, devenise între timp bucătăreasă şi se măritase cu subofițerul de contrainformații. Amîndoi reuşiseră să iasă din propriul buncăr, dar erau izolați de Weeks şi Williams.

Subofițerul responsabil cu armamentul uşor era şi el

izolat de ceilalți, fiind pe deasupra şi grav rănit.

Williams începuse să distrugă echipamentul radio şi electronic cu grenade-termit, în timp ce plutonierul Weeks îi adună pe cei cîțiva yarzi rămaşi şi organiză un perimetru defensiv în jurul adăpostului pe jumătate demolat. Întreaga scenă era puternic iluminată de flăcările care se ridicau dinspre adăpostul de bambus al echipei LLDB. *Dai-uy* Hoe fusese grav rănit în cursul primului atac, iar soția şi unul din cei doi copii, ucişi. Cei mai mulți dintre membrii puternicului pluton de recunoaştere au fost aruncați în aer în timpul somnului.

Weeks se tîrî, alergă şi-şi croi drum pe tot întinsul Dealului American, verificînd toate buncărele individuale. Constată cu durere că cei mai mulți dintre oameni fuseseră omorîți. El şi Commo Willy s-au întîlnit în colțul sud-estic al Dealului American, vizavi de dealul LLVC, şi s-au trezit holbîndu-se la țeava obuzierului de 106 mm fără recul, manevrat de o grupă de soldați NVA. Aceştia voiau să folosească obuze *fléchette*, care conțineau mii de săgetuțe de oțel împrăştiate de o puşcă gigantică. Au tras în cei doi americani de la o distanță de o sută de paşi. Weeks se uita la ei, cu mîinile în şolduri, şi rîdea. Indivizii au tras din nou.

Plutonierul echipei se întoarse către Williams şi spuse:

— Cretinii ăştia încearcă să ne doboare cu proiectile *fléchette*. N-au nici o şansă să ne atingă!

La unison, cei doi subofițeri SF au rînjit unul către celălalt, după care au deschis focul, secerîndu-i pe nord-vietnamezi. Apoi, au plecat în căutarea celorlalți americani.

Împreună cu o mînă de montagnarzi răniți, au alergat din post în post toată noaptea, respingînd atacul miilor de NVA. Cîteodată, aceştia reuşeau să facă uşoare breşe, şi de cîteva ori au atacat în valuri, dar era clar că americanii şi prietenii lor montagnarzii erau vegheați de Dumnezeu în adăposturile lor.

O dată cu venirea zorilor, proporțiile dezastrului deveniră evidente. Tocmai atunci au venit şi elicopterele cu Mike Forces de la Kontum şi Pleiku, împreună cu batalionul de infanterie al Diviziei a Patra de la Dak To. Toți militarii sosiți

au fost angrenați în luptele desfăşurate la poalele dealurilor ce împrejmuiau Dak Pek-ul, în timp ce elicopterele aterizau în incinta taberei ca să ridice o parte dintre răniți.

Commo Willy şi plutonierul Weeks continuau să verifice perimetrul lor eficient, cînd auziră nişte gemete. Au alergat cu o lanternă în tunelul care ducea în buncărul lui Commo Willy. Gemetele se auzeau însă de dincolo de acesta. Într-o spărtură printre ruinele buncărului medical, au zărit o figură care-i privea. Cu fața plină de pămînt şi cu ochelarii atîrnîndu-i şui, sanitarul echipei, Jim Erickson, le zîmbea. L-au scos dintre dărîmături.

Cei trei au ajuns din nou la adăpost şi s-au aşezat ca să-şi mai tragă un pic sufletul, cînd, deodată, plutonierul Weeks sări în picioare, cu ochii țintă la ceva de afară.

Îşi înşfăcă arma, trînti uşa de perete furios şi mîrîi:

— Ce pizda mă-sii!

Williams şi Erickson au ieşit din adăpost după el şi i-au văzut pe cei trei nord-vietnamezi adunați în jurul catargului. Aceştia coborîseră steagurile american şi vietnamez şi apucaseră să ridice pe jumătate un steag nord-vietnamez.

Weeks şi-a ieşit din fire.

Se apropie cu paşi apăsați de ei şi urlă:

— Jos labele de pe steagul american, comunişti împuțiți!

Cuvintele lui mînioase îi făcură pe soldați să întoarcă capetele către plutonierul furios, care stătea în mijlocul aleii, total expus, cu pieptul înainte. Cei trei soldați NVA au vrut să pună mîna pe automatele lor AK-47, dar Weeks avea alte planuri în ce-i privea.

— Futu-vă neamu-n cur! urlă el şi trase un foc automat.

Soldații n-au mai avut nici-o şansă şi s-au prăbuşit în țărîna de pe terenul de paradă.

Fără să le arunce o privire celor doi subofițeri rămaşi cu gurile căscate, le strigă peste umăr:

— Dă-i în mă-sa! Haideți!

Urmat de cei doi camarazi şi de cîțiva montagnarzi, Weeks se apropie cu paşi fermi de catarg şi, sub privirile celorlalți, aşezați în careu în jurul lui, coborî steagul NVA şi-i dădu foc cu o brichetă Zippo. Luă de jos steagul american şi-l

ridică pe catarg, fără să ia în seamă gloanțele trimise de geniştii nord-vietnamezi, care-i vîjîiau pe la urechi.

După ce-şi isprăvi treaba, spuse:

— Okay, s-a terminat. Trebuie să-i omorîm pe ticăloşii ăştia. Am zăbovit destul pe-aici.

Veşnic sentimentalul dar, totuşi, durul Tuan avea o lacrimă în colțul ochiului. Conduşi de Weeks, şi-au croit drum peste mai multe dealuri ocupate, spre capătul sudic al taberei. Au reuşit să ajungă pe culmea dealului ocupat de Compania Charlie, poziția cea mai sudică de la Dak Pek.

Weeks realizase că tabăra era nu numai distrusă, dar şi cucerită în acelaşi timp. Soldații NVA mişunau pretutindeni, pe Dealul American şi pe cel Vietnamez. Tabăra devenise o cauză pierdută, aşa încît oamenii şi-au concentrat focul asupra oricărui soldat NVA care încerca să se apropie de catarg ca să dea jos steagul roşu-alb-albastru ce flutura mîndru peste valurile de fum înnecăcios. Un avion FAC trecu pe deasupra capetelor lor, şi Weeks înşfăcă microfonul stației radio aduse de Commo Willy. Ceru nişte elicoptere de salvare şi îşi preciză poziția.

Apoi îi spuse pilotului de pe FAC:

— „Bird Dog, aici subunitatea de la sol din Dak Pek, recepție".

— „Da, bătrîne, v-am zărit. Sînteți singurii rămaşi? Recepție".

După o lungă şi apăsătoare pauză, Weeks răspunse:

— „Exact. Recepție".

— „Fir-ar să fie! Băieți, am toate tipurile de «păsări» în aşteptare. Am să încerc să trimit pe careva să vă scoată de acolo. Recepție".

— „Nici că se putea mai bine, făcu Weeks. Ce zici, poți să trimiți în zonă un «arc luminos», fără să ne loveşti? Recepție".

— „Aici Bird Dog 24. Poate că da, poate că nu. Ştii că nu sînt foarte precise chestiile astea. Recepție".

Weeks nu avu nici o ezitare:

— „Nu contează, treaba trebuie făcută, şi cît mai repede posibil. Recepție".

Plutonierul Weeks tocmai le ceruse celor de la US Air

Force să execute un „bombardament-linţoliu” cu bombardiere B-52, menit să facă întregul Dak Pek una cu pămîntul.

FAC îi răspunse:

— „Am deja pregătite la bază păsările mari, în urma apelului din noaptea trecută, dar eşti sigur că aşa trebuie? Recepţie”.

— „Faceţi-o imediat, recepţie”, replică Weeks fără să şovăie.

Vocea care-i răspunse era încărcată de tristeţe:

— „Noroc şi Domnul să vă binecuvînteze, fiule! Terminat”.

Zece minute mai tîrziu, subofiţerii priveau ţinîndu-şi degetele în urechi, în timp ce o escadrilă de B-52, un „arc luminos”, începuse să verse bombele de 500 de livre în jumătatea nordică a taberei, de parcă nu ştiu care uriaş pogorît din ceruri ar fi împrăştiat seminţe de iarbă pe brazdă. Ploaia de bombe se revărsă, distrugînd totul, zgîlţîindu-i pe americani şi nimicindu-i pe nord-vietnamezi. Cei de la NVA nu şi-au închipuit probabil că cineva va avea curajul să ceară bombardarea cu avioane B-52 a propriei poziţii. Scăpaseră însă din vedere faptul că-i călcaseră pe coadă pe membrii Forţelor Speciale ai US Army. Acum trebuiau să joace după cum le cînta flautistul, în acordurile „Uverturii B-52”.

Elicopterele au aterizat şi i-au scos de acolo pe Weeks, Erickson şi Williams. Elicopterul lui Williams abia începuse să se ridice de la sol în clipa în care cîinele său preferat, pe care-l moştenise de la mine, sări pe platforma aparatului. Subofiţerul artilerist, sergentul de contrainformaţii şi Lee plecaseră deja cu un alt transport.

Mai tîrziu, unităţile Mike Forces şi Divizia a Patra au păşit printre ruinele de la Dak Pek, dar duhoarea miilor de cadavre intrate în putrefacţie era atît de persistentă, încît nici eşarfele, nici batistele n-o mai puteau filtra. La cîteva mile depărtare, în Kontum, Commo Willy dăruia unui montagnard pe nume Jolly un căţeluş alb cu negru adus de la Dak Pek.

Căţelul se numea Ambush şi fusese un cadou pentru Plar, micuţa montagnardă pe care îmi pusesem în gînd s-o adopt, ucisă într-un mod mîrşav din cauza urii şi a

discriminării, o fetiță dulce, care n-apucase încă să cunoască frica sau ura. Vorbea limba Jeh, dar îi plăceau păpuşile, bomboanele şi joaca „de-a adulții"; devenise încă o victimă nevinovată a unui război al ignoranței, aşa cum sînt de altfel toate războaiele. Un război care încă mai continuă.

Şi astfel a sfîrşit cea mai sigură tabără A din Vietnam, locul în care nimeni nu era cu adevărat în siguranță. Acolo unde linia frontului se afla la distanța la care puteai să arunci o grenadă sau să-ți trimiți gloanțele. Acolo unde linia frontului era totodată linia de demarcație dintre încredere şi loialitate, pe de o parte, trădare şi spionaj, pe de alta. Unde bărbații şi femeile făceau ceea ce credeau că trebuie făcut, în timp ce prietenii şi vecinii țipau să fie urmați pe calea în care credeau ei. Unde sclavii erau adevărații noştri aliați, iar stăpînii lor nişte Iude. Unde luptătorii din Forțele Speciale s-au ridicat ca un zid în fața mulțimii de duşmani, consecvenți în curajul şi în convingerile lor, şi unde Armata nord-vietnameză a fost nevoită să danseze în acordurile funebre ale „Uverturii B-52".

SUPLIMENT

(Epilog)

Commo Willy a destrămat presupusul blestem care plana asupra familiei sale şi a avut o lungă şi distinsă carieră militară în Forțele Speciale ale US Army. A primit înalte decorații în urma războiului din Vietnam, activînd apoi în Okinawa, Thailanda, Taiwan, Anglia, Germania şi în Statele Unite, inclusiv ca instructor în comisiile HALO şi SCUBA. Ajunsese plutonier, se afla pe lista de promovare la gradul de plutonier-major, cînd a fost împuşcat în coloană şi a paralizat în Liban, la 9 ianuarie 1985, exact la cinci zile după

ce împlinise douăzeci de ani de serviciu militar. Pensionat pe motive medicale şi imobilizat într-un scaun cu rotile, Don Williams duce acum o viaţă liniştită, împreună cu soţia şi fiicele sale, în vestul statului Kansas.

Joe Dietrich, de asemenea un veteran care a primit înalte distincţii în urma războiului din Vietnam, activează în prezent în calitate de colonel de aviaţie în cadrul Forţelor Speciale ale US Army, la Baza Air Force de la Mac Dill, Florida. Ca şi mine, are doi băieţi care sînt campioni cu centura neagră în luptele Tae Kwon Do.

Un alt veteran decorat în Vietnam, Tom Weeks, retras din Forţele Speciale cu gradul de plutonier-major, trăieşte fericit alături de familia sa în Texas, cel puţin după ultimele veşti auzite despre el.

Larry Crotsley s-a retras din armată după Vietnam, iar acum este tatăl fericit a două fetiţe şi conduce o companie de transporturi din New Jersey.

Jim Erickson a urmat o strălucită carieră militară şi a fost văzut ultima oară ca sergent-major la Fort Devens, Massachusetts.

Larry Vosen duce o viaţă de familie armonioasă şi este managerul regional al unei reţele de piese de schimb auto în California de Sud. Locuieşte în Riverside.

După cîte am auzit, Charlie Telfair s-a retras ca plutonier-major şi a ajuns profesor de colegiu, undeva în Sud.

Tuan şi montagnarzii supravieţuitori stau şi acum ascunşi în junglele din Vietnam, Cambodgea şi Laos. Unii au fost prinşi şi executaţi de către vietnamezi, în timp ce alţii au fost înregimentaţi în echipele de muncă silnică în folosul guvernanţilor. Cîţiva s-au alăturat forţelor FULRO, ascunzîndu-se în junglă şi acţionînd în numele cauzei montagnarzilor. Ei fac aceasta prin propriile lor forţe, fără ajutor din partea vreunui guvern din afară. Montagnarzii dispar cu o rată medie de două sute şaptezeci şi cinci de oameni pe zi.

Nu se ştie unde sînt celelalte personaje menţionate în această carte şi ce s-a întîmplat cu ele.

DESPRE AUTOR

Don Bendell, fost căpitan în Forțele Speciale ale US Army, absolvent al Şcolii de ofițeri de infanterie, precum şi al Şcolii de Spionaj a US Army de la Fort Holabird, Maryland, a făcut parte din Grupele a Treia, a Cincea, a Şasea şi a Şaptea ale Forțelor Speciale. Aceasta incluzînd şi perioada 1968-1969 cînd a activat ca locotenent în cadrul echipei A de la Dak Pek, situată la limita nord-vestică a sectorului Corpului de armată II, din regiunea Munților Centrali ai Vietnamului de Sud. Actualmente este consilier principal al preşedintelui FULRO – mişcarea de rezistență a montagnarzilor; după ce a părăsit armata, a revenit la Fort Bragg în 1974 şi 1975 ca instructor civil de karate.

Don locuieşte în munții din sudul statului Colorado, împreună cu soția sa Shirley, posesoare a centurii negre la karate, şi cu doi dintre cei şase copii ai săi.

El continuă să desfăşoare o activitate neobosită în calitate de consilier principal al preşedintelui montagnarzilor, străduindu-se să-i aline şi să-i ajute pe cei oropsiți.

colecția comando

21

DON BENDELL

Don Bendell, fost ofițer în Forțele Speciale ale armatei americane, a luptat în Vietnam și a fost unul dintre cei care, pe un vîrf de munte însîngerat, alături de o mînă de Berete Verzi și de localnici, a ținut piept unei întregi divizii nord-vietnameze. Un episod sîngeros pe care îl descrie cu autoritate absolută, dar și cu sinceritate, în "Uvertura B-52".

OAMENII S-AU ÎNARMAT PÎNĂ ÎN DINȚI ȘI S-AU ÎNDREPTAT SPRE BUNCĂRUL LUI BON. ÎMPREUNĂ CU UN SERGENT DE CURÎND SOSIT, M-AM URCAT PE ACOPERIȘUL BUNCĂRULUI ȘI AM AȘTEPTAT ACOLO; AVEAM PUȘTI CU ȚEAVA DUBLĂ RETEZATĂ, DE CALIBRUL 12, ÎNCĂRCATE CU GLOANȚE "DOUĂ NULE"...

ISBN 973-9144-59-4

PRET 848 + 2 T.L. = 850 LEI